Av. ABDURRAHİM DEDE

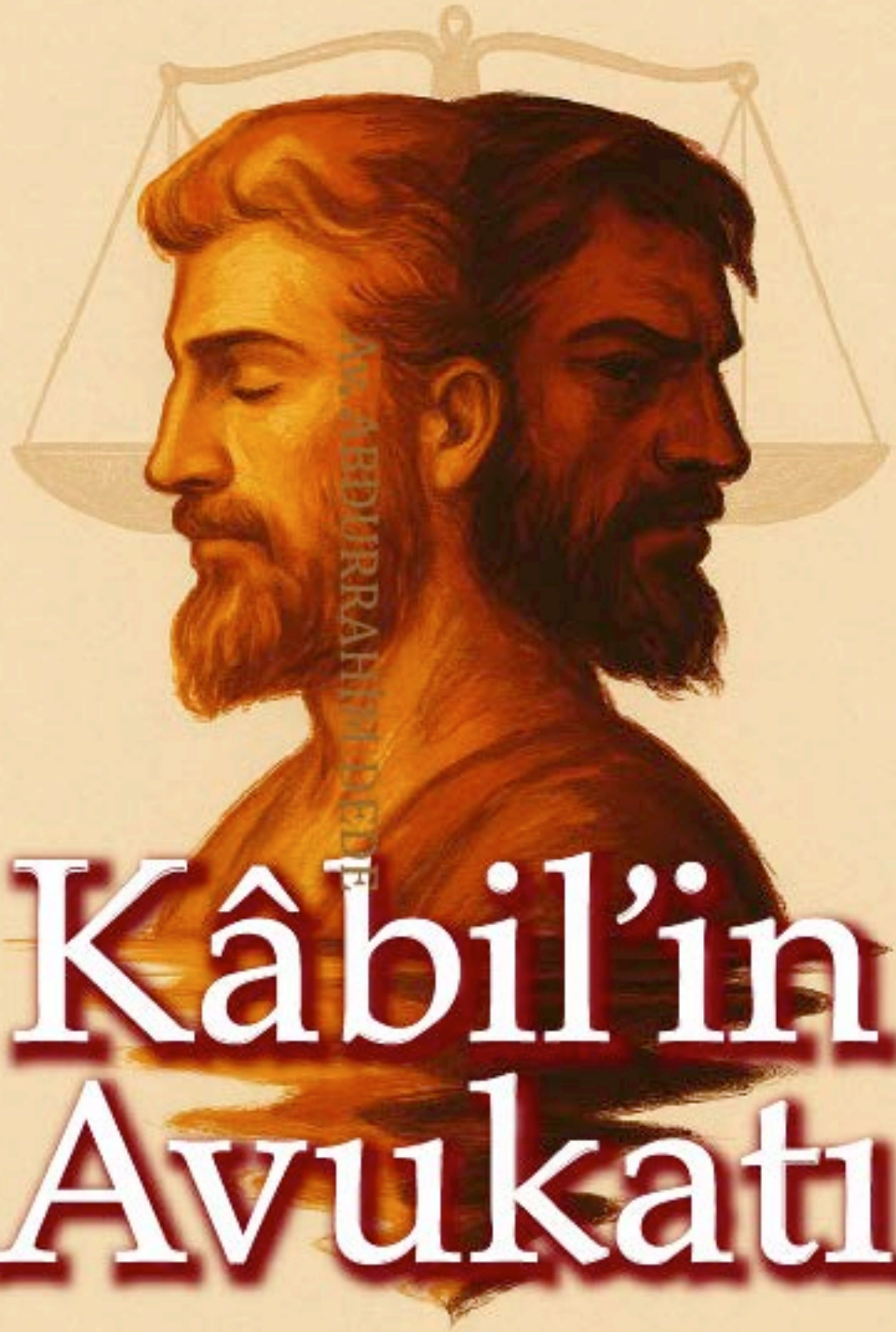

Kâbil'in Avukatı

D&D YAYINLARI

Av. Abdurrahim Dede

Kâbil'in Avukatı

Kâbil'in Avukatı

Yazar: Av. Abdurrahim DEDE

Editör: DD Teknoloji Yayıncılık Organizasyon A.Ş.

İç Sayfa ve Kapak Tasarımı : Tuncay ÖZTÜRK

1. Baskı / İstanbul - Ekim 2025

ISBN : 978-625-93975-6-6

Yayıncı Sertfika No: 47095

© Abdurrahim Dede

Bu kitabın yayın hakları DD Teknoloji Yayıncılık Organizasyon A.Ş.'ye aittir. Yayınevinden izin alınmadan kısmen ya da tamamen alıntı yapılamaz, hiçbir şekilde kopya edilemez, çoğaltılamaz, yayımlanamaz.

DD Teknoloji Yayıncılık Organizasyon A.Ş.

Yıldırım Oğuz Göker Cad. No: 11 Akatlar - Beşiktaş / İSTANBUL

info@ddpublishings.com www.ddpublishings.com

Baskı ve Cilt:

Dijital Basım Merkezi A. Ş.

Gürsel Mah. Bahçeler Cad. No: 46 Kağıthane - İSTANBUL

Matbaa Sertifika No: 70794

Kâbil’in Avukatı

İÇİNDEKİLER

Ön Söz.....15

1. Üstadımın Ricası.....19
2. Avukatı Olacağım! 25
3. Tanıklar Olayı Anlatıyor 33
4. Kâmil'den Kâbil'e 41
5. Şeytanın Oyunu.....49
6. Yüklenilen Günâhlar.....57
7. Allah'ın Müjdesi 65
8. İyilik Ve Kötülük.....73
9. Korkusuz Bir Hayat İçin 81
10. Meselenin İç Yüzü 89
11. İfadeler -1-.....95
12. İfadeler -2- 101
13. İfadeler -3- 107
14. İfadeler -4- 113
15. Kamil'in Akıbeti Ne Olacak?.....119
16. Güzelliğin Cazibesi….....127
17. Kafamdaki Sorular.....137
18. Cenaze 149
19. Hukukun Kaynağı Nedir? 159
20. Ve Sahne….....167
21. Araştırmaya Devam 173

22. Araştırmaya Devam (2) 181
23. Kâmil İle Görüşme 191
24. Pişmanlık Duyanlardan Olmak 197
25. Asrın Güzeli 203
26. Af, Ceza Olabilir Mi? 209
27. Yorumlar 217
28. Duruşma 223
29. Savunma 229
30. Savunmanın Devamı 235
31. Hüküm 241

ABDURRAHİM DEDE

Eğitim hayatına, dünyaya geldiği (1954) İskeçe'de başlayan ve 1971'de Türkiye'ye yerleşen Abdurrahim Dede, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi mezunudur. "İş Adamı" ve "Hukukçu" kimliklerini, "Yazarlık" misyonuyla bütünleştiren Dede, genç yaşlarından bu yana yazın dünyasının içinde olmuş; siyasi, edebi ve tarihi kitaplar kaleme almıştır. Uzun yıllardır gönüllü olarak tarih -folklor araştırmacılığı yapan; bu doğrultuda hazırladığı derleme ve makaleleriyle tanınan Dede, halk edebiyatı alanında çok sayıda eser vermiştir. Batı Trakya Türkleri'nin tarihi üzerine araştırmalar yapıp, yerinde incelemelerde bulunan Dede'nin, bölge basınında yayınlanan şiir, mani ve hikâyeleri de bulunmaktadır. Yazarın şiirleri, TC Milli Eğitim Bakanlığı müfredatına da girmiş (2004) ve bazı eserleri TC Kültür Bakanlığı tarafından basılmıştır. Son yıllarda okurlarını, hayat ve mesleki deneyimlerini paylaştığı özgün eserlerle de buluşturan; yalın- samimi dili ve tüm kainatı kucaklayan evrensel bakış açısıyla, her yaştan, her ulustan insana hitap etmeyi başaran yazarın kitapları, İngilizce ve Yunanca'ya da çevrilmiştir.

ESERLERİ

1- Rumeli'nde Bırakılanlar (1975)
2- İnhanlı Destanı (1977)
3- Batı Trakya Türk Folkloru (1978)
4- Balkanlarda Türk İstiklâl Hareketleri (1978)
5- İskeçe'deki Türk Eserleri (1984)
6- Azınlıklar Ezilmemeli (1984)
7- Bulgaristan'daki Müslüman Türklerin Dramı (1985)
8- Hak Verilmez Alınır (1988)
9- Azınlık Musalla Taşında (1988)
10- Batı Trakya Manileri (1989)
11- Tarih ve Memleketim (2004)
12- Pomaklar veya Ahîyanlar (2012)
13- Kosturma Esareti (2013)
14- Kırım'da İlk Ezanlar (2015)
15- Damdan Düşen Avukat (2021)
16- Güneş Nasihatleri (2021)
17- Ben de İnsanım (2022)
18- Batı Trakya Köyleri ve Tarihi (2024)
19- Benim Avukatım Var (2024)
20- Var'la Yok'un Hikâyesi (2024)
21- Var'la Yok'un Hikâyesi / Rabbimle Alışveriş (2024)
22- Var'la Yok'un Hikâyesi / Rabbimin Memleketi (2024)
23- Var'la Yok'un Hikâyesi / Rabbimin Hediyeleri (2024)
24- Davam İçin Avukat Olmak (2024)
25- Mesh -Dönüşüm (2025)
26- Zulmün İçindeki Adalet (2025)
27- Deha mı Dolandırıcılık mı (2025)

28- 1441 No’lu Parsel (2025)
29- Şiir Yüklü Bulut (2025)
30- Barut ile Ateşin Birlikteliği (2025)
31- Gnothi Seafton- Kendini Bil (2025)
32- Herkes Halife (2025)
33- Miraç (2025)
34- Evini Arayan Babam (2025)
35- Kızıldeli Sultan (2025)
36- Yavuz’un Çatlak Dedesi (2025)
37- Pipina’nın Eşi (2025)
38- Ay Dede (2025)
39- Kızlarımın Rüyası -KidsNook (2025)
40- Bize Nasıl Kıydılar (2025)
41- Güç (2025)
42- Rabbimin Okulu (2025)
43- Eyvallah Şehri (2025)
44- Kalpler Kimin Elinde (2025)
45- İyilikten Maraz Doğar mı (2025)
46- Tevbenin Gücü (2025)
47- Piyango (2025)
48- Tanrının Yeryüzündeki İşaretleri (2025)
49- Göbek Kordonu (2025)
50- Dr. Duygu (2025)
51- Şöhret (2025)
52- Minicik Biricik (2025)
53- Yalova’nın Zengini (2025)
54- Şeytanın Avukatı (2025)
55- Tek miyim- Çok muyum (2025)
56- Kökler ve Gövdeler (2025)
57- Güneş Doğup Batar mı? (2025)

58- İdam Mahkumları (2025)
59- Vuleftis (2025)
60- Köpekler (2025)
61- Yeniden Diriliş (2025)
62- Yazar Avcıları (2025)
63- Puf Çiçeği- Karahindiba (2025)
64- Hırsız Kim? (2025)
65- Kabil'in Avukatı (2025)
66- Salyangoz (2025)
67- Düşünüyorum Öyleyse Araştırıyorum (2025)
68- Yol Arkadaşım Refik (Chat GPT Macerası) (2025)
69- Yol Arkadaşım Refik ile Beyin Fırtınası (2025)
70- Yol Arkadaşım Refik ile Kur'an-ı Kerim Tefsir Denemesi (2025)
71- Ölüm Yalanmış (2025)
72- Hüsran (2025)
73- Refik'te irade var mı? (2025)
74- Allah'ın Ailesi (2025)
75- Yücel'in Tavukları (2025)
76- İneğe Neden Taptım (2025)
77- İstanbullu Maria (2025)
78- Bisiklet (2025)
79- Kaplumbağa Ninja Kamil (2025)
80- Kölelik (2025)
81- Yaratılış (2025)
82- Dünyanın Yönetimi (2025)
83- Dimokritos'un Avukatı -I- (2025)
84- Biri Beni Gözetliyor- Dimokritos'un Avukatı -II- (2025)

85- Cosmo Lingua/ Kâinatın Dili-
Dimokritos'un Avukatı -III- (2025)
86- Şeftali (2025)
87- İnsanlığa Çağrı (2025)
88- Sorumluluk (2025)
89- Horoz (2025)
90- İnsanın Yaratılışı (2025)
91- Mantarlar (2025)

ÖN SÖZ

İnsanlığın tarihini anlatan en çarpıcı kıssalardan biri, hiç şüphesiz Kâbil ile Hâbil'in hikâyesidir.

İlk cinayetin, ilk kardeş katlinin işlendiği bu vak'a, sadece bir aile içi dram değil, aynı zamanda insanoğlunun var oluşundan beri süregelen öfke, kıskançlık, hırs, tövbe ve pişmanlık gibi duygularının da sembolüdür.

Bu yüzden Kâbil'in Hâbil'i öldürmesi, tarihte yaşanmış bir hadise olmanın ötesinde, her çağda yeniden yaşanan bir imtihan, her toplumda farklı biçimlerde tekrar eden bir hakikat olmuştur.

Elinizdeki eser, bu kadim kıssaya hukukçu gözüyle yeniden bakmayı amaçlıyor. Kâbil'in işlediği suçu, onun pişmanlığını, tövbesini ve Allah'ın affını; aynı zamanda modern hukuk sistemlerindeki meşru müdafaa, haksız tahrik, kısas, diyet ve af kavramlarıyla birlikte yeniden değerlendiriyor.

Çünkü Kâbil, sadece bir "katil" değildir. O, her şeyden önce insandır. Günâhı, zaafı, pişmanlığı, tövbesi olan bir insan. Ve her insan gibi o da, ancak bütün bu yönleriyle birlikte değerlendirildiğinde anlaşılabilir...

Kur'an'da (Maide Suresi'nde) geçen kıssa, bize bu gerçeği gösterir: Kâbil, kardeşini öldürdükten sonra Allah'ın gönderdiği bir kargadan ibret almış ve pişmanlık duyanlardan olmuştur. Bu pişmanlığı, bazı yorumcular sadece kardeşini gömmeyi bilmemesine bağlar. Oysa daha derin bakıldığında, ayetin ruhunda çok daha büyük bir hakikat gizlidir: İnsan, günâh işledikten sonra vicdanıyla baş başa kaldığında en ağır cezayı kendine

verir. İşte bu yüzden ***'tövbe'***, affedilme arzusunun ötesinde, bir ***'karar'***dır!'. Aynı suçu, bir daha işlememe kasrarlılığıdır…

Ve bugünün mahkeme salonlarında görülen davalar da aslında bu kadim kıssanın modern izdüşümleridir.

Kardeşini öldüren **Kâmil'in** hikâyesi ile **Kâbil'in** hikâyesi, farklı zamanlarda ama aynı insan doğasının ürünü olarak karşımıza çıkar: Öfke anında işlenen cinayetler, bir dakikalık hiddetin bir ömür boyu taŞÎTtığı vicdan azabı…

İşte bu kitap, o mahkeme salonlarının duvarları arasında yankılanan çığlığı, tarihin en eski cinayetiyle birleştirerek anlatıyor...

Avukatın görevi, sadece suçluyu cezadan kurtarmak değildir. Avukat, hakikati ortaya koymaya çalışır, suçun oluşumundaki insani sebepleri mahkemeye taşır ve failin yalnızca eylemiyle değil, bütün geçmişiyle, psikolojisiyle, vicdanıyla birlikte görülmesini sağlar.

Bu kitapta ben de Kâbil'in avukatı oldum. Onun pişmanlığını, tövbesini, insanca zaaflarını savundum. Çünkü hukuk, sadece kanunların dili değildir. Aynı zamanda vicdanın da sesidir…

"Kâbil'in Avukatı" bir yandan hukuk ile teolojiyi, Kur'an kıssaları ile modern ceza hukukunu yan yana getirirken; diğer yandan da okuyucuya şu soruyu sordurur: ***"Af, insana verilebilecek en büyük ceza olabilir mi?"***

Bazen ceza, bir hücrede geçirilen yıllar değil; vicdanın hiç susmayan sesidir. Toplum tarafından dışlanmaktan çok daha zor olan, insanın kendi kalbinde kendisini affedememesidir.

Ve bazen af, suçluyu cezalandırmanın değil, onu doğruya sevk etmenin en güçlü yoludur.

Elinizde tuttuğunuz kitap bir dava dosyası değil, insanın en eski davası. Âdem'in çocuklarının yani hepimizin davası… Çünkü hepimiz bir yönüyle Hâbil'iz! Masumiyetimizi korumakla mükellefiz. Aynı zamanda da hepimiz bir yönüyle Kâbil'iz! Hata yapıyor, nefsimizin oyunlarına yenik düşüyoruz zaman zaman…

Nihayetinde hepimiz Âdem'in çocuklarıyız; günâh işleyip tövbe eden, düşüp tekrar ayağa kalkan, aciz ama umutlu varlıklarız.

Dilerim bu kitap, okuyucusuna sadece bir hukuki değerlendirme değil, aynı zamanda derin bir tefekkür, vicdani bir muhasebe ve manevi bir yolculuk imkânı sunar.

Adaletin, affın ve insanlığın hakikatiyle buluşmanız dileğiyle…

Av. Abdurrahim DEDE

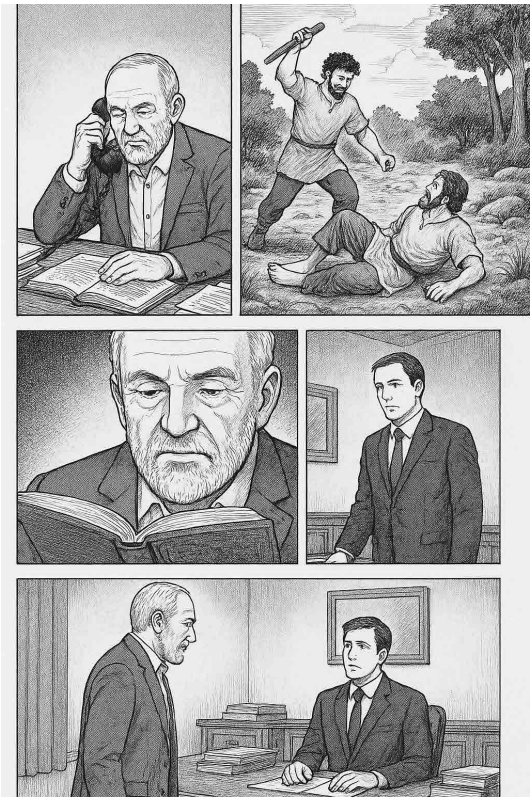

1.
ÜSTADIMIN RİCASI

Yargıtay onursal üyesi Ali Kemâl üstadım aradı. Hoşbeşten, hâl hatırdan sonra bir ricada bulundu. Hemşerisi olan ve İstanbul …… semtinde ikamet eden iki kardeş kavga etmiş. Ve ağabey, kardeşini öldürmüş. Kardeşlerin ikisi de evliymiş ve çocukları varmış. Aile, yakınları, sevenleri perişanmış…

Ali Kemâl benden, kardeşini öldüren ağabeyin (yani bir kardeş katilinin) avukatlığını yapmamı, onun savunmasını üstlenmemi istedi.

-Üstadım, seve seve ama ben cezacı değilim, dedim. Biliyorsunuz.

-Biliyorum, dedi. Buna rağmen aradım seni. Ricacı olabileceğim başka kimsem yok çünkü. Israr etmem. Bakarsan çok memnun olurum. Bakmasan da memnun olurum.

-İsimleri ne? diye sordum.

-Öldüren Kâmil, ölen de Hâlil dedi…

Âdem ile Havvâ'nın ilk evlatları olan Hâbil ile Kâbil'i düşündüm o an… Olay, isim benzerliğinin ötesindeydi… Bu kadarı da tesadüf olabilir miydi?

Kâbil, Hâbil'i öldürmüştü.

Yeryüzünde işlenen ilk insan cinayetiydi bu! Üstelik Kâbil, kardeş katiliydi!

Kitaplarda bu ilk cinayet teferruatıyla anlatılıyordu. Hele de Kur'an'da kesin bilgiler vardı bu konuda.

Açtım, okudum tekrar tekrar…

Mâide Sûresi, 27. Âyet: *"Onlara Âdem'in iki oğlunun başından geçen ibret verici şu gerçeği anlat. Onlar Allah'a birer kurban takdim etmişlerdi de birinden kabul edilmiş, diğerinden ise kabul edilmemişti. Kurbanı kabul edilmeyen, kıskanıp 'Seni mutlaka öldüreceğim' deyince, öteki şu cevabı vermişti: 'Allah ancak takvâ sahiplerinin ibadetini kabul buyurur.'*

Mâide Sûresi, 28. Âyet: *"Sen beni öldürmek için elini uzatsan bile ben seni öldürmek için elimi uzatacak değilim. Çünkü ben âlemlerin Rabbi Allah'tan korkarım."*

Mâide Sûresi, 29. Âyet: *"Doğrusu ben isterim ki sen hem benim günâhımı hem de kendi günâhını yüklenesin de ateş ehlinden olasın. Zalimlerin cezası işte budur."*

Mâide Sûresi, 30. Âyet: *"Nihayet nefsi onu kardeşini öldürmeye sürükledi. Onu öldürdü de mahvolup gidenlerden oldu."*

Mâide Sûresi, 31. Âyet: *"Derken Allah, kardeşinin cesedini nasıl gömeceğini ona göstermesi için yeri eşeleyen bir karga gönderdi. Katil bunu görünce, 'Yazıklar olsun bana! Şu kargadan daha bilgisiz, daha mı âcizim ki kardeşimin cesedini nasıl ortadan kaldıracağımı bilemedim?' diye dövündü. Ve pişmanlığa düşenlerden oldu."*

Mâide Sûresi, 32. Âyet: *"İşte bundan dolayı İsrailoğulları için hükmü koyduk: Bir cana kıymanın veya yeryüzünde bozgunculuk çıkartmanın cezası olmaksızın, kim bir kimseyi öldürürse, sanki bütün insanları öldürmüş gibi olur. Kim de bir canı kurtarırsa, sanki bütün insanların hayatını kurtarmış gibi olur. Şüphesiz peygamberlerimiz onlara apaçık deliller, mucizeler getirdiler. Ne var ki bütün bunlardan sonra onların pek çoğu, hâlâ yeryüzünde taşkınlık yapıp durmaktadırlar."*

Bu Âyet-i kerimeleri okuyunca, daha derin düşündüm.

Evet, Hâbil öldürülmüştü. Kâbil de onun katiliydi.

Peki, bu olayı öğrenen Âdem ile Havvâ ne yapmıştı? Daha da ötesi, cinayetten sonra katile (Kâbil'e) ne olmuştu? Yargılanmış mıydı? Yargılandıysa, ona ne ceza verilmişti?

Sonra ister istemez aklıma şu soru düştü: Acaba yargılamada Kâbil'in avukatı var mıydı?

Ve o an kararımı verdim. Teklifi kabil edecek, o kardeş katilinin avukatı olacaktım!

Bunun üzerine hemen Ali Kemâl üstadımı aradım.

-Üstadım, dedim. Savunmayı üstleniyorum! **Kâmil**'in avukatlığını yapacağım!

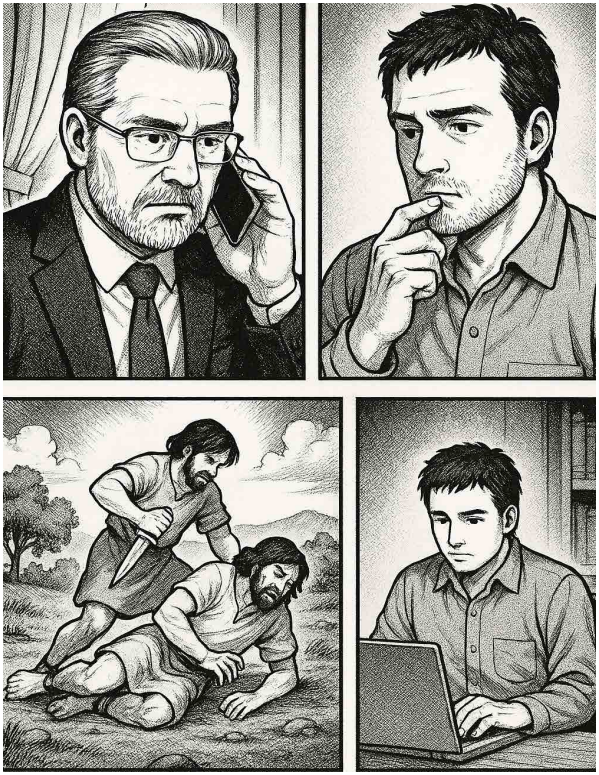

2.
AVUKATI OLACAĞIM!

Kâbil'in Avukatı"nın ilk bölümünü yazmayı bitirdiğimde, her zaman olduğu gibi dayanamamış, yorumlarını öğrenmek için, sevdiğim üç-beş kişiye göndermiştim.

Onlardan birinden hemen yanıt geldi. İlk mesaj bir soruydu…

-Hocam, gerçekten kardeşini öldüren birinin avukatlığını yaptınız mı?

-Evet, dedim. Biz kimin çocuklarıyız? Hâbil öldü. Geriye sadece Kâbil kaldı. Ona ne olduğunu hiç düşündün mü?

Az sonra soruma şöyle bir cevap geldi:

-Belki de 'şükür' çocuklarıyızdır. Kâbil nasıl yaşadıysa öyle öldü. Oğlu da onu öldürdü. Dağa kaçtı ama, kendi sonundan kaçamadı…

-Bu bilgileri nereden aldıysan, gönder bana, dedim. Kâbil'le ilgili başka bilgi bulursan onları da gönder.

-Hangi kitapta okuduğumu hatırlamıyorum, dedi. Ama siz sorunca, Google'a baktım hemen. Orada da benim bildiğim şekliyle yazıyormuş. Hemen gönderiyorum size linkini.

Gelen linki açtım. Yazı şöyleydi:

"Kâbil, Hâbil'i öldürdükten sonra Âdem Aleyhisselâm Kâbil'e, *'Git! Artık sen hiçbir zaman korkutulmaktan uzak kalmayacak, gördüğün hiçbir kimseden de, güvenlikte ve selamette olmayacaksın,'* dedi.

Kâbil, kendisiyle birlikte doğan kızın elinden tutarak Nevz Dağı'ndan inip Yemen topraklarından Aden'e gitti. Burada nesli çoğaldı.

Kâbil'in akıbeti:

Kâbil'in oğullarından, Kâbil'e rastlayıp da, onu taşa tutmayan bir kimse yoktu. Kâbil'in âmâ olan oğlu, bir gün, Kâbil'in yanına kendi oğlu ile birlikte gelip, *'İşte bu baban Kâbil',* dedi. Ve âmâ olan oğul, hemen bir taş alarak babası Kâbil'i öldürdü.

Bunu gören 'âmâ'nın oğlu, *'Babacığım, sen babanı öldürdün,'* dedi. Âmâ hemen elini kaldırıp oğluna bir şamar indirdi, o da oracıkta öldü.

Bunun üzerine âmâ oğul, büyük bir üzüntü duydu ve acıyla şöyle dedi: *'Yazıklar olsun bana, attığım taşla babamı öldürdüm, indirdiğim şamarla da oğlumu!'.*

Âdem Aleyhisselâm, Kâbiloğullarının zina ve içkiye düştüklerini, günden güne iyice bozulduklarını görünce, ŞÎT Aleyhisselâm'ın oğullarına Kâbil oğullarıyla evlilik bağı kurmamalarını tavsiye etti.

ŞÎT Aleyhisselâm'ın yurdu mukaddes dağın başında, Kâbiloğulları'nın yurdu ise vadinin altındaydı.

ŞÎT Aleyhisselâm ve oğulları, yüce Allah'ın hak ve şeriatlarına göre hareket ediyordu. ŞÎT Aleyhisselâm, Allah'ı takdis ve tenzihten geri durmaz, kavmine de Allah'ın buyruklarını yerine getirmemekten sakınmalarını söylerdi. Allah'ı her türlü noksan ve eksik sıfatlardan uzak tutmalarını, daima iyi işler işlemelerini emrederdi onlara.

Âdem Aleyhisselâm'ın oğullarından, sadece ŞÎT Aleyhisselâm'ın nesli devam etti. ŞÎT Aleyhisselâm,

böylece Ebü'l-Beşer olan Âdem Aleyhisselâm'la birlikte, bütün insanların soylarının varıp dayandığı soy direği oldu.

Kâbiloğulları'nda öteden beri içki, zina düşkünlüğü, hayasızlık, ateşe tapmak gibi türlü kötülükler vardı. Çeşit çeşit çalgı aletleri de edinmişlerdi. Kadın, erkek, genç, ihtiyar sık sık toplanıp davul, düdük, zurna, def çalar, güler oynar, nara atarlardı.

Hatta onların seslerini dağda oturan Şîtoğulları'ndan bazıları duyarlardı. Onların bu meclislerine gençlerinden ziyade yaşlılar düşkündü. Günâh olan her kötülüğü işlemekle birleşmişlerdi.

Zaman ilerledikçe, bazı Şîtoğulları da, aralarında gereğini titizlikle yerine getirdikleri ahd ve mîsaklarını bozdular. İçlerinden 100 erkek, oturdukları mukaddes dağlarından inip, amcaoğullarının ne yaptıklarını görmek istedi.

Yerd b.Mehlâil, bunu haber alınca hemen yanlarına vardı. Onlara, *"Allah aşkına bunu yapmayınız"* dedi. Sonra onlara, atalarının bu husustaki vasiyetini ve kendilerinin yaptıkları 'and'ı hatırlattı. Vaaz ve nasihatte de bulundu. Ama dinlemediler...

Bunun üzerine oğlu İdris Aleyhisselâm ayağa kalkıp şöyle dedi onlara: *"İyi biliniz ki içinizden kim babamız Yerd'i dinlemeyerek dağımızdan inerse, biz de onun bir daha dağımıza çıkmasına meydan vermeyiz"*.

Fakat onlar yine de mukaddes dağdan aşağı inip, Kâbiloğulları'nın yanına gittiler.

Kâbiloğulları'nın kadınları, Şîtoğulları'nı yanlarına tuttu, bırakmadı.

Bir süre sonra, Şîtoğulları'ndan 100 kişilik ikinci bir erkek kafilesi daha, "Kardeşlerimiz ne yapıyorlar?" diyerek dağdan onların yanına indiler. Kâbiloğulları'nın kadınları onları da tutup, bırakmadılar.

Daha sonra bütün Şîtoğulları dağdan onların yanına indiler. Azgınlık ve onlarla evlilik yapıldı, birbirlerine karıştılar. Kâbiloğulları, yeryüzünü dolduracak kadar çoğaldı. Fakat, Tufanda hepsi boğulup yok oldular.

Yerd b.Mehlâil, vefat edeceği sırada oğulları için bereket duası yaptı. Onları, oturdukları mukaddes dağdan aşağıya inmekten nehy etti. Ve şöyle dedi: *"Siz herhalde er-geç aşağı yere ineceksiniz. İçinizden hanginiz en son inecek olursa, atamız Âdem'in içinde cesedi bulunan tabutunu indirsin. Sonra da bize tavsiye edildiği gibi, onu, arzın ortasına yerleştirsin"*

*

Okuduklarım, **M. Asım Köksal**'ın yazdığı **Peygamberler Tarihi** adlı kitaptan alıntıydı.

Benimle bu linki paylaşan kişiye şöyle dedim:

-Okudum… Bunların hepsi İsrâîliyyât!

Sonra da şu ayet-i kerimeyi gönderdim ona:

"Derken Allah, kardeşinin cesedini nasıl gömeceğini ona göstermesi için yeri eşeleyen bir karga gönderdi. Kâbil bunu görünce, 'Yazıklar olsun bana! Şu kargadan daha bilgisiz, daha mı âcizim ki kardeşimin cesedini nasıl ortadan kaldıracağımı bilemedim?' diye dövündü. Ve pişmanlığa düşenlerden oldu."

Ve ekledim:

-Gördün mü bak? Ayet-i kerime ne diyor? ***Kâbil 'piş-***

manlığa düşenlerden oldu, diyor. Kargayı, Kâbil'e Allah göndermiş. Bunları da ayet söylüyor…

Ve şöyle bir soru sordum:

-Peki sence, Kâbil'in diğer kardeşi olarak bildiğimiz ŞİT kim?

-Peygamber diye biliyorum, dedi.

-Tabii ki öyle, dedim. Üstelik ŞİT Aleyhisselâm çok önemli biri. Ama bence ŞÎT ayrı bir insan değil! Yani o, Kâbil'in tövbe etmiş hali olabilir…

-Nasıl yani? dedi. Bu söylediğiniz, çok ilginç bir tez. Böyle bir şey mümkün olabilir mi gerçekten?

-Niye olmasın, dedim. Biz insanoğlu hata üzerine yaratıldık. Eğer hata yapmasaydık, Allah bizi yaratmazdı. Ama hatalarınızı anlamlı kılan, pişman olmak zaten. Ki bana göre en büyük ceza, pişmanlıktır. Eğer kişi, yaptığından pişmansa, başka cezalar az bile gelir, pişmanlığının ona çektirdiği ızdırap yanında…

Ve ekledim:

-Bana göre, Kâbil doğru anlatılmadı kitaplarda. İsrâîliyyât hep bunlar. Okuduklarımızın hepsi böyle. Aynı kaynaktan…

-İsrâîliyyât? diye sordu merakla…

-İslâm kaynaklarına, Yahudilik ve Hıristiyanlık'tan geçtiği kabul edilen bilgiler için kullanılan terim bu, dedim.

Ve ekledim;

-Uzun mesele bu, anlatırım. Şimdi davaya odaklanmalıyım. Bakalım bu olaydan neler öğreneceğiz. Ne de

olsa Kâbil'in avukatı oldum…

-Hayırlı olsun, dedi. Merakla bekliyorum neler olacağını…

-Ben de merak ediyorum, dedim.

-Hocam, dedi. Yazar olan da, avukat olan da sizsiniz. İnsan hiç sonunu bildiği kitabını merak eder mi?

-Sonunu bilmiyorum ki, dedim. Bir sonraki bölümü de bilmiyorum hatta.

-Ama, dedi. Siz 'kardeş katilinin avukatı oldum' demiştiniz.

-Evet, dedim. Ben avukatı oldum. Ama Kâbil'in değil, İstanbul'da kardeşini öldürenin Kâmil'in avukatı oldum. Şimdi ondan yola çıkarak, Kâbil'e ne olduğunu bulmaya çalışacağım.

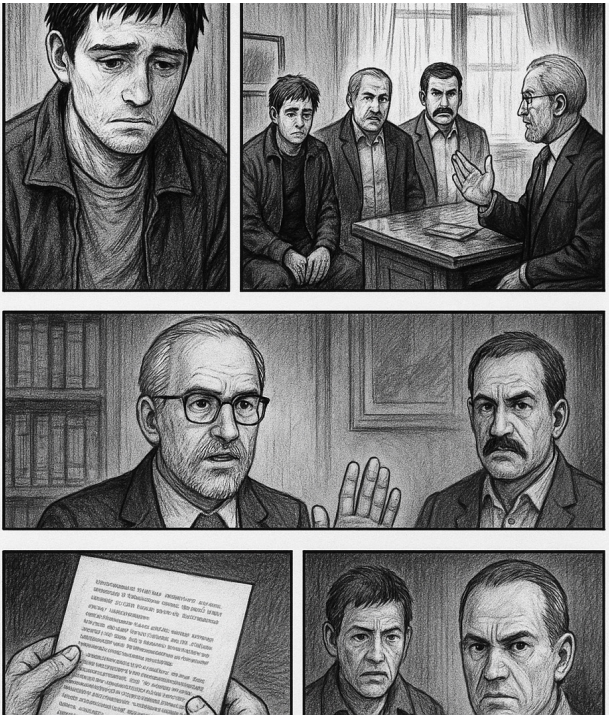

3.

TANIKLAR OLAYI ANLATIYOR

Ertesi günü ofise 3 kişi geldi: Katilin oğlu İdris, katilin küçük kardeşi Celil ve yakınları Serhat…

Üçü de çok üzgün ve mahcuptu. Sanki cinayeti Kâmil değil, onlar işlemişti. Kendilerini nedense suçlu gibi hissediyorlardı.

-Allah aşkına rahat olun, dedim. Suç ve ceza şahsidir. Hiç kimse bir başkasının işlediği suçtan dolayı ayıplanamaz, suçlanıp ceza göremez. Allah'ın hükmü de böyledir.

Sonra da şöyle devam ettim:

-Fâtır Suresi 18. Âyette, Allah bunu açıkça beyan ediyor. Diyor ki: *"Hiçbir günâhkâr, başkasının günâhını yüklenemez. Yükü ağır gelen kimse, onu taşımak için başkasını çağırırsa, bu çağırdığı akrabası da olsa onun yükünden bir şey yüklenemez."*

Önce Serhat Bey söze girdi;

-Doğru, dedi. Lâkin yine de başka türlü davranamıyor insan. Katille kalmıyor ki. Yakınlarına da bir şeyler sıçrıyor. Bulaşıyor sanki suç. Başın dik gezemiyorsun sokakta.

-Haklısınız, dedim. Geçmiş olsun. Benden beklentiniz nedir, öğrenebilir miyim?

Ve ekledim;

-Ali Kemâl Bey, hatırını kıramadığımız bir insan. Ama ben ceza avukatı değilim, bilesiniz.

Serhat herkes adına verdi cevabı;

-Ali Kemâl Bey bizim aile dostumuzdur. Büyüğümüz, hemşerimizdir. O ne derse öyle, biz onun dediğinin dışına çıkmayız.

-Olay ne zaman oldu? dedim.

-Dün oldu, dedi İdris (Kâmil'in -katilin- oğlu)

-Hepsi benim yüzümden oldu, dedi Celil (Kâmil ile Hâlil'in kardeşi)

Ve ekledi,

-Kâmil ağabeyim (katil), benim yüzümden kardeşi Hâlil'le (ölen şahıs) 15 senedir konuşmuyordu. Aslında onu benim yüzümden öldürdü, yani benim yüzümden kardeş katili oldu. Hâlil ağabeyim mezara, Kâmil ağabeyim hapishaneye gitti. Hepimiz perişan olduk!

-İçinizde olaya şahit olan yok mu? dedim.

-Ben şahit oldum, dedi İdris (Kâmil'in oğlu)

-Anlatır mısın, dedim.

Anlattı…

-Ben olay olduğu esnada evdeydim. Dışarıda, iki kişinin tartıştığını, birbirlerine bağırdıklarını duydum. İlk başta seslerini tanıyamadım. Daha sonra babamın sesini işittim ve merakla balkona çıktım. Bu sırada babamın, *'Yeter artık, benden daha ne istiyorsun, canımı mı alacaksın?'* dediğini duydum. Sonra hemen aşağıya koştum. Yanlarına gittiğimde olay bitmişti. Ben babamı alıp eve götürdüm. Daha sonra da polisi aradık...

-Biraz daha evvelini anlatır mısın, dedim.

İdris anlatmayı sürdürdü;

-2014 yılında, amcam Hâlil (yanında kaynı da var-

mış o sırada) babamı telefonla aramış. Babama hakaret etmiş. Ve annemle ilgili de çok kötü sözler söylemiş. Ben bunları duymadım, babam anlattı. Ayrıca olaydan 2-3 kadar önce bir şey daha oldu. Hâlil amcam, mutfak camına çıkarak, üst katta bulunan babama doğru bağırarak dedi ki*; "Belediyenin demirlerini satıp satıp yedin".* Sonra da annemi kastederek, *"Senin karın …… yapıyor! Sen boynuzlusun."* dedi. Bunları ben de duydum. O esnada evdeydim.

İdris kısa bir sessizlik sonrası, aklına gelen diğer olayları da anlatmaya başladı.

-Bunun öncesinde de amcamla babamın arasında anlaşmazlıklar vardı. 15 yıl önce, iş yeri ortaklığından dolayı sorunlar yaşandı. Bütün sıkıntı oradan kaynaklanıyordu. Hâlil amcam, sürekli olarak hırsızlıkla suçluyordu babamı. Bu süre içerisinde babamın psikolojisinin bozulduğunu biliyorum.

Derin bir iç çekerek şöyle dedi İdris,

-Ayrıca amcam Hâlil, beni her gördüğünde *'piç'* diye hitap ediyordu.

Bu arada Serhat Bey (yakınları) bana bir evrak uzattı.

-Bu da katilin karakoldaki ifadesi, dedi.

Aldım, okudum ifadeyi:

"Ben kardeşim Hâlil ile 2000 yılından bu yana konuşmuyordum. Ancak kendisi sürekli olarak her gördüğü yerde bana sataşıyordu. Hatta aramızda geçen bazı olaylarla ilgili olarak, …… Adliyesi'nde birtakım soruşturmalar yürütülmüştü. En son, 1 yıl kadar önce kardeşim Hâlil bana tehdit ve hakaret içerikli sözler söylemişti. Bununla ilgili olarak da savcılıkça bir soruşturma yürü-

tüldü. Ben her defasında iyilikle, benden uzak durmasını söyledim Hâlil'e. Ancak kendisi özellikle son zamanlarda bana yönelik sataşmalarını artırmıştı. Sürekli olarak parası olduğunu söyleyerek bana sinkaflı küfürler ediyordu. Ben bugüne kadar Hâlil'e çok sabrettim. Ancak yine de böyle bir olayın yaşanmasını istemezdim. Ben olayın nasıl gerçekleştiğini dahi tam olarak hatırlamıyorum. Hâlil, ısrarlı bir şekilde daha önceki ifademde belirttiğim şekilde, eşimle ilgili sözleri söyleyince, bu sözleri kendime yediremedim. Sonrasında kardeşim Hâlil'in vücudunda kan olduğunu gördüm. Bu arada neler yaşandığını gerçekten hatırlamıyorum…"

İfade şöyle devam ediyordu;

"Olayda kullandığım bıçak, iş yerinde kullandığım bir bıçaktı. Domates, ekmek keserken iyi kesmesi nedeniyle evde kullanmak üzere yanıma almıştım. Bıçağın bulunduğu poşette ekmek de vardı. Ben, evimin 15-20 metre kadar yakınında, cadde üzerinde yürüdüğüm sırada, bir yandan da cep telefonumla görüşürken, kardeşim Hâlil'in karşıdan geldiğini gördüm. Telefonla konuşmaya devam ettim ve kendisiyle karşılaşmamak için de yan tarafa doğru yöneldim. Ancak Hâlil ısrarla üzerime geldi. Omuz ve göğüs kısmıyla bilinçli bir şekilde bana vurarak itekledi. Ben yine kendisine hiçbir şey yapmadım. Hatta ona, *'Bayramdan çıktık, sus, beni rahat bırak,'* dedim. Ancak Hâlil ısrarlı bir şekilde üst üste defalarca o sözleri edince (daha önce belirttiğim gibi, eşimle ilgili sözleri söyleyince), bu olay yaşandı. Bu tamamen bir anlık, kendimi tutamamamdan kaynaklanan bir olaydı. Kendisini öldürmek kastıyla da vurmadım. Açıkçası o anda neler düşündüğümü de tam olarak kestiremiyorum. Her şey bir anda, saniyeler içerisinde olup bitti. Zaten

olaydan sonra da hiçbir yere kaçmadım. Doğruca evime gittim, yüzümü gözümü yıkadım ve yakınlarıma polis çağırmalarını söyledim. Hatta polisi arayarak, yaptığım şeyi anlattım ve gelip beni almalarını söyledim. Benim söyleyeceğim başka herhangi bir şey yoktur."

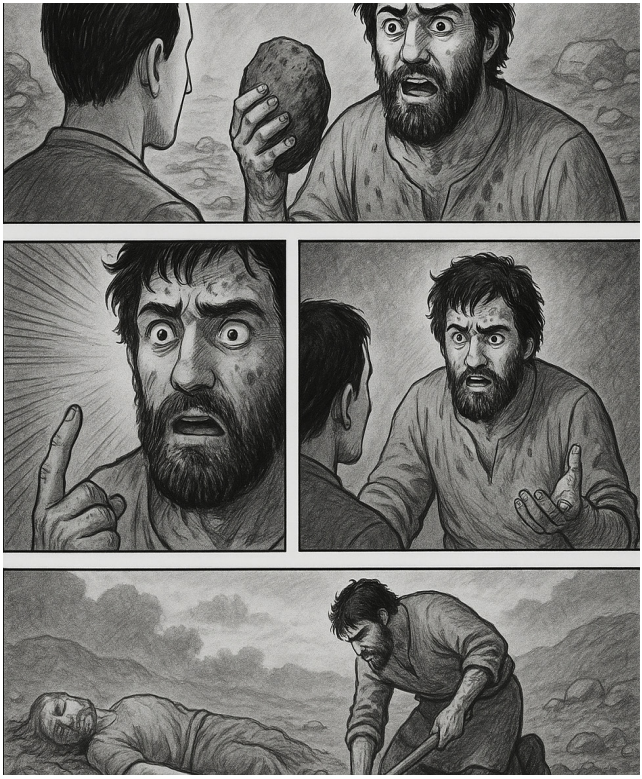

4.
KÂMİL'DEN KÂBİL'E

Kardeş katili Kâmil Bey'in ifadesini okurken, zihnen kendimi Hâbil'i öldüren Kâbil'in yanında buldum.

Baktım, Hâbil yerde yatıyordu. Başı ezilmişti. Etrafı kan gölüydü. Kâbil'in elinde de cinayetin silahı (taş) vardı. O da kanlıydı.

-Sen ne yaptın, Kâbil? dedim. Kardeşine nasıl kıyabildin? Hiç Allah'tan korkmadın mı?

Aval aval baktı bana. Şaşkındı. Ne yaptığının farkında değil gibiydi. Sonra da, bir başı ezilmiş kardeşine, bir elindeki taşa baktı. Gözleri dehşetle büyüdü. Elindeki taşı yere fırlattı.

-Kardeşim Hâbil'i ben öldürmedim, dedi. O benim kardeşim, hiç ona kıyar mıyım?

Bana öfkeyle baktı,

-Kendi suçunu bana atamazsın, dedi. Onu sen öldürdün! Katil! Kardeşime sen nasıl kıydın?

Hayda!

Kâbil'e bakın ya, kendi cinayetini bana yıkacak.

-Boşuna uğraşma Kâbil, dedim. Ben senden, belki 5 bin, belki de 10 bin sene sonra dünyaya gelen evlâtlarındanım. Şu an burada yokum yani. Suret olarak yokum ama, atom olarak senin içinde (hayalarında) varım. Zihnen de varım... İlk insanlardan olduğun için, savunmasız kalmayasın, hak ettiğin cezadan fazlasına mahkûm olmayasın diye senin avukatın olmaya geldim. Yani seni, ben savunacağım, anladın mı?

-Anlamadım, dedi. Kaldı ki benim savunulmaya da ihtiyacım yok. Kardeşimi öldürdüğümü kimse görmedi nasılsa. Babam Âdem de buralarda yok, Kâbe'ye gitti. Beni kimse yargılayamaz. Kardeşimin cesedini sakladım mı da kimse benden şüphelenmez.

-Ne kadar da safsın Kâbil ya, dedim. Az önce de dediğim gibi, senden sonra dünyaya gelecek bütün evlâtların şu an senin bedeninde mevcut. Yani hepimiz şahit olduk, kardeşini öldürmene! Zaten, senin şahitliğin, atom ve hücrelerinin şahitliği yeter de artar bile. Kaldı ki seni var eden yaratıcın Allah da şahit olan bitene... Ayrıca baban Âdem, Allah'ın elçisi, Safiyyullah (Allah'ın saf kulu). Allah ona, oğlunun işlediği bu büyük cinayeti bildirmez mi sanırsın?

-Yok yok, dedi. Olmaz… Ben Hâbil'in cesedini bir şekilde yok ederim, saklarım. Ortada delil olmazsa kimse benim öldürdüğümü ispat edemez. Ortada ceset yoksa, ölen de yok demektir.

-Peki, dedim. Hâbil'in cesedi nasıl yok etmeyi düşünüyorsun?

-Bilmiyorum, dedi. Belki üstünü taşlarla örterim.

Tam o anda bet sesli iki karga çıkıp yanımıza geliverdi. Yerde yatan Hâbil'in dağılmış başından etrafa dağılan beyin parçalarından yemeye başladılar.

Hâbil kızdı, kovaladı onları. Ama karganın biri, bir parça beyin kapmayı becermişti… Diğer karga da öteki karganın yediği beyinden pay almak isteyince kargalar arasında kavga çıktı. İki karga kıyasıya dövüştüler gözümüzün önünde. Biz de izledik tabii… Sonunda karganın biri galip geldi, diğer kargayı öldürdü.

Böylece kavgayı kazanan karga, kalan beyin parçasını tek başına yedi. Sonra da toprakta, gagasıyla bir çukur açtı. Ve kazdığı çukura ölen kargayı attı, üzerini de toprakla örttü.

-Vayy, dedi Kâbil bunun üzerine. Karganın yaptığını gördün mü?

Başımı salladım.

Kargadan ilham almıştı belli ki,

-Çok zekice, dedi. Toprağı eşeleyip öldürdüğü kargayı gömdü, cesedi yok etti. İşte ben de böyle yapacağım. Kardeşim Hâbil'i toprağa gömeceğim. Böylece hiç kimsenin, yaptığımdan haberi olmayacak. Benim katil olduğum anlaşılmayacak.

Sonra kendine kızarak,

-Ama yazıklar olsun bana be, dedi. Şu kargadan daha bilgisiz, daha mı âcizim ki kardeşimin cesedini nasıl ortadan kaldıracağımı bilemedim. Bilemedim de bu karga bana bu konuda hoca oldu.

-Bilemedin ya, bilemedin, dedim. Bilemediğin çok şey var daha, Kâbil. Her şeyden önce Rabbini bilemedin sen. O'nun her şeyi gördüğünü ve kaydettiğini bilemedin. Bu dünyanın fâni olduğunu bilemedin. Ayrıca senin de elbet gideceğin yerin aynı olduğunu, bugün olmasa yarın öleceğini bilemedin. Üç günlük dünya için hem bu dünyanı hem de sonsuz ahiret hayatını berbat etmene gerek var mıydı be Kâbil?

-Gerek yoktu belki avukatım, dedi. Ama oldu bir kere. Beni de çok tahrik ettiler ama. Hâbil ayrı tahrik etti, Allah ayrı tahrik etti.

-İftira ederek suçunu hafifletemezsin Kâbil, dedim.

-İftira değil, dedi. Gerçek.

-Anlat o zaman, dedim. Bunlar yargılamada senin için hafifletici nedenler olabilir. Ve belki de seni 'kısastan', yani ölüm cezasından kurtarabilir. Sürgünle de yetinebilirler…

Ve ekledim;

-Ama önce bana Hâbil ile arandaki anlaşmazlığı anlat. Bir kere, anlaşamadığınız konu neydi? Bunu bileyim ki hak ettiğinden fazla ceza almanı önleyeyim. Nitekim ortada haksız tahrik varsa veya meşru müdafaa varsa olay değişir. Sonuçta bütün hata sadece öldürende olmayabilir... Hatanın ölende olduğunu gördüğümüz olaylar da çok.

-Olur, dedi. Aramızdaki hikâyenin tamamını anlatayım sana. Göreceksin bak, bana hak vereceksin. Ama önce kardeşim Hâbil'in cesedini, karganın gösterdiği şekilde, bir çukur kazıp gömeyim. Sen de bana yardım et ki çabuk bitireyim işimi.

-İşte bunu yapamam Kâbil, dedim. Zira her şeyden önce ben şu anda burada bedenen yokum. Sadece zihnen varım. Konuşmanın dışında bir şey yapamam. Kaldı ki bedenen burada olsaydım da, yine sana yardım etmezdim. Zira delilleri saklama suçu var. Kardeşini gömerken sana yardım edecek olsaydım, senin suç ortağın olurdum. Anladın mı?

-Tamam tamam, dedi Kâbil. İş başa düştü. Kardeşimi gömüp ortadan kaldırıncaya kadar sabredeceksin o zaman. Bitirince devam ederim anlatmaya…

O andan sonrasını bir köşede durup izledim.

Kâbil çukuru kazmakta bayağı zorlandı. Kan ter içinde kaldı. Kardeşini çukura sürüklerken de üstü başı, kardeşinin kanına bulandı…

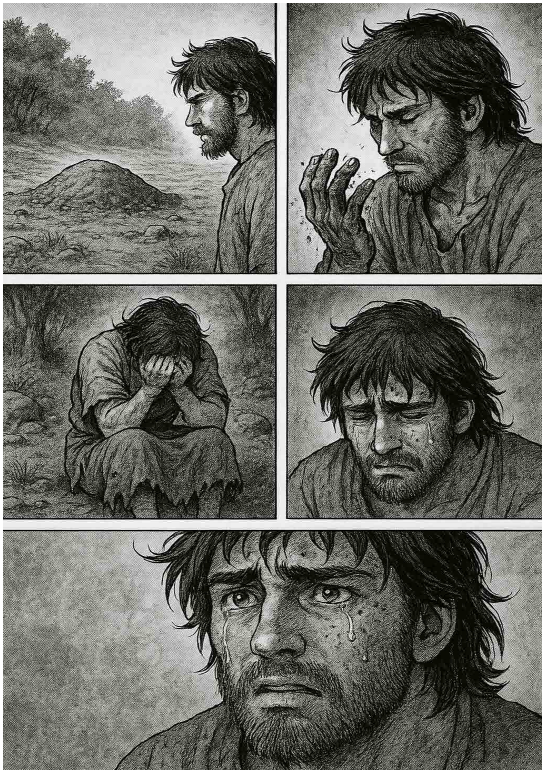

5.
ŞEYTANIN OYUNU

Kâbil, Hâbil'in cesedini gömüp üstünü toprakla örttükten sonra kanlı ellerini, kanlı elbiselerini toprakla sildi, silebildiği kadarıyla...

Toprağı, mezar şeklinde yükseltmedi. Dümdüz oldu Hâbil'in mezarı.

Kâbil yorulmuştu. Bir müddet öylece, boş gözlerle baktı kardeşinin mezarına. Sonra da hıçkıra hıçkıra ağladı durdu başında…

Bu yüzden, bir süre dokunmadım ona. Belli ki çok pişmandı. Yine de ne hissettiğinden emin olmalıydım. Biraz zaman geçtikten sonra sordum,

-Pişman mısın Kâbil? dedim.

-Hem de köpek gibi, dedi.

Sonra eliyle başına vurarak, öfke, acı ve pişmanlık dolu bir ifade ile,

-Offf, imkânım olsa da zamanı geri alabilsem, dedi. Şeytana uydum işte. Şeytan kandırdı beni. Ana babamın, kardeşlerimin yüzüne nasıl bakarım ben artık?

Bir an hışımla ayağa kalktı Kâbil ve şöyle dedi:

-İyisi mi kaçayım, gideyim bu diyarlardan. Başka yolu yok…

Elimde işaret ederek durmasını istedim,

-Sen, dedim. İlk insan Âdem'le Havvâ Ana'dan sonra yaratılansın. İnsandan doğan ilk insansın! Kardeşini öldürdün, evet. Ama sen de gidersen, insan nesli kuruyabilir. Kaldı ki kaçarak kurtulamazsın bu günâhtan. Zira

kardeşin, senin içinde. Hâbil, hep senin vicdanında yaşayacak. Oradan hiç ayrılmayacak.

-Söyle, o zaman ne yapmalıyım? diye sordu

-Senin yolundan gidenin yaptığını, dedim.

Yüzüme şaşkınlıkla bakınca, açıkladım,

-Benim zamanımda, dedim. Kardeşi Hâlil'i öldüren Kâmil'in yaptığını yapmalısın sen de!

-O ne yaptı ki? dedi

-Hemen teslim oldu, dedim. Suçunu itiraf etti ve kendisine verilecek cezaya razı oldu. Ben de onun avukatlığını yaptım, yani savunmasını üstlendim.

Ve ekledim;

-İşte burada olma sebebim de o. Madem kardeş katilinin avukatı oldum, o zaman gelip senin de avukatlığını yapayım, dedim.

-Neden ki? dedi Kâbil.

-Neden olacak? dedim. Kâmil'i daha doğru savunabilmem için seni anlamam, cinayet sebebini bilmem lazım. Ayrıca belki böylece, tarihsel bir hatayı da düzeltebilirim. Çünkü sana haksızlık yapıldığını düşünüyorum…

Bunu duyunca şaşkınlıkla yüzüme baktı Kâbil.

Ben de şöyle devam ettim sözlerime;

-Özellikle İsrâîliyyâtta, senin bir *kötülük* abidesi olduğun, *iyilikten* hiçbir kırıntı taşımadığın ifade ediliyor. Başka kaynak olmayınca da herkes seni İsrâîliyyâta göre değerlendiriyor olanları. Sonuç olarak da, kanımca haksızlık ediliyor sana.

-Ama neden ki? dedi. Yani neden haksızlık edildiğini düşünüyorsun? Sonuçta kardeşimi öldürdüm ben! Ve bu yüzden, kötü olduğumu düşünmekte haklılar!

-Tamam da, dedim. Senin Hz. Muhammed'den haberin yok sanırım. Allah, Hz. Muhammed için diyor ki: ***"Sen olmasaydın, kâinatı yaratmazdım!".***

Ve ekledim;

-Peki Allah'ın sevgilisi ne diyor, onu da söyleyeyim sana: ***"Ben şefaatimi ümmetimden büyük günâh işleyenlere sakladım."*** diyor. Peki nedir büyük günâhlar?

-Nedir? dedi

-Ben sana bu olayı, yaşadığım canlı bir olayla anlatayım, dedim. Az kalsın ben de senin gibi katil olacaktım, biliyor musun?

-Hadi ya! dedi şaşkınlıkla

-Öyle ya, dedim. Dinle bak, anlatıyorum hazırsan.

-Hazırım, dedi.

Ben de başladım anlatmaya,

-Elimde değil. Duyduğum, gördüğüm, deneyimlediğim şeyleri sorgulamadan, sindirmeden kabul edemem. Mantıksız geleni iyice düşünmem, anlamam lazım. Hatta bu da yetmez, sonra da kalbimin onu tasdik etmesi gerekir… Bunun da Rabbimin buyruğu olduğuna inanırım. Nitekim O'nun kitabında, bizden en büyük şikâyetinin, ***aklımızı kullanmayışımız, tefekkür etmeyişimiz*** ve ***bize şah damarımızdan daha yakın olanı fark etmeyişimiz,*** olduğu yazar.

Ve ekledim;

-O'nun elçisinin, O'nun habibi Efendimiz'in, ***"Ben şefaatimi ümmetimden büyük günâh işleyenlere sakladım"*** sözünü duyduğumdan beri rahatsızım. Önce, *Bu söz O'na mı ait*, diye baktım. Sahih kaynaklara göre, O'na aitti. Sonra büyük günâhlar nedir diye inceledim: *Anne babaya karşı gelmek, insan öldürmek, yetim malına el koymak, zina etmek, sihir büyü yapmak, Allah'a ortak koşmak, iffetli kadına iftira etmek...*

Ve ona bakarak şunu sordum;

-Sence, Allah'ın elçisi, Allah'ın yasak ettiği bu işleri yapanları, cezalarını çekmeden neden kurtarmak istesin ki?

-Evet, dedi… Ben de merak ettim şimdi. Neden istesin?

-Ben de bilmiyordum, dedim. Ve kitaplarda bulduğum, bununla ilgili kimi cevaplar beni tatmin etmemişti. Efendimizin, mahşer gününde kendisine şefaat hakkı verildiğinde, ***"Ümmetimden büyük günâh işleyenleri almadan cennete girmem"*** demesini kabul etmekle birlikte, adalet duygum karşı çıkıyordu buna, huzurum bozuluyordu…

-Peki ne oldu sonra? dedi

-***Şah damarımdan daha yakın olandan,*** çok geçmeden cevap geldi, dedim. Hem de canlı canlı...

-Neydi cevabı? dedi merakla

-Anlatayım, dedim.

Ve aldığım canlı cevabı, yaşanmış bir hikaye ile anlattım ona…

Şimdi size de anlatmak istiyorum:

"Her Pazar, sabah erken uyanan küçük çocuklarımı, saat 7 civarında arabaya bindirir, Levent Çarşısı'ndaki Venüs Pastanesi'ne gider, sevdikleri poğaça, simit, börek gibi kahvaltılıkları alıp, eve dönerdim.

Bu sabah da öyle yaptım…

Bu sabah diyorum, ama söz konusu olay yaklaşık 25-30 sene önce yaşandı.

Çarşı sakin, tek tük insan var etrafta. Arabalar bile yok adeta.

Pastanenin önünde durdum. Araba çalışır vaziyette bırakarak indim. Çocuklar içinde, arabanın pencereleri de açık.

Hemen pastaneye girip alacaklarımı alıp döndüm. Baktım, bir polis memuru arabama ceza yazıyor.

-Memur bey, dedim. Şaka mı yapıyorsunuz? Saat sabahın 7'si… Etrafta kimse yok. Arabam da çalışır vaziyette. Bir dakikalığına indim ve şunları aldım. Şimdi de gidiyorum. Ayrıca arabada 3 çocuk var gördüğünüz gibi. Bu neyin cezası?

-Sen, dedi polis. Yasak yere park ettin.

-Hayda! dedim. Yahu ne parkı?

-Ben anlamam, dedi. Direksiyonda şoför yok. Araba park edilmiş.

Ve sonra da ceza makbuzunu uzattı.

Bana o an ne oldu, nasıl oldu anlayamadım. Ellerimi polisin gırtlağına sarılmış halde buldum. Eğer üstümde bıçak veya silah olsaydı, tereddütsüz başka şeyler de olurdu... Çünkü o an aklım başımda değildi.

'Öfkelendiğinizde, şeytan sizinle top gibi oynar' sözünü hatırladım. Pastaneden çıkanlar, polisi elimden kurtardılar.

Ben de soluğu Levent Karakolu'nda aldım. Şikâyetçi oldum.

-Abdurrahim Bey, dediler. Tamam, şikâyetinizi alalım da, daha saat sabahın 7'si. Bizim bu saatte çarşıda görevli trafik memurumuz yok ki…

Bana kesilen ceza makbuzunu aradım, bulamadım. Kavga esnasında düşürmüş olmalıydım.

O an jeton düştü bende!

-Özür dilerim, dedim.

Karakoldan eve koştum. Abdest alıp namaza durdum.

-Affet Rabbim, dedim. Affet. Efendimizin büyük günâhlarımızı affettirmesine çok muhtacız. Bir anlık öfkeyle veya zaafla büyük günâh işlememiz hiç de zor değilmiş. Ben ki hayatım boyunca hep Seni bildim, Seni tanıdım. Buna rağmen polisin gırtlağına sarıldım. Onun ölümüne vesile olabilirdim…

Dünya hukukunda da kast, tahrik gibi unsurlar suçun vasfını ve cezanın miktarını değiştiriyordu.

Bunu hatırlayınca,

-Sen ne söylediysen yerinde ve doğru söylemişsin efendim, dedim. ***Allahümme salli alâ seyyidinâ Muhammedin ve alâ âli seyyidinâ Muhammed. Sadakte ve bilhakkı natakte.***

Ve bir kez daha tekrarladım,

-Efendim, Sen ne söylediysen doğru söyledin!

6.
YÜKLENİLEN GÜNÂHLAR

Kâbil, onunla yaptığım empatiden etkilenmişti. Onu anlayan biriyle konuşmak belli ki iyi gelmişti. Gözleri parlayarak baktı bana,

-Ha işte, dedi. Bende de aynen sendeki gibi oldu. İçimdeki bir şey kabardı, zapt edemedim kendimi.

O an avukat kimliğim yine öne çıktı ve merakla sordum,

-Sana ne dedi ki Hâbil? Ne dedi de kardeşin sana, sonuç böyle oldu?

-Nefsim devreye girdi, dedi. Hâbil bana dedi ki: *"Sen beni öldürmek için elini uzatsan bile ben seni öldürmek için elimi uzatacak değilim. Çünkü ben âlemlerin Rabbi Allah'tan korkarım."*

-Hâbil'in bu sözlerinde kötü bir şey yok ki, dedim. Sen niye öfkelendin bu kadar?

-Devamını duymadın tabii, dedi.

-Devamında ne dedi ki? diye sordum

-*Doğrusu ben isterim ki sen hem benim günâhımı, hem de kendi günâhını yüklenesin de, ateş ehlinden olasın. Zâlimlerin cezası budur işte,* dedi.

Ve ekledi,

-Böyle kardeş olur mu ya? Sadece kendi günâhlarımı değil, onun günâhlarını da yüklenecekmişim! Beni bir de zalimlerin cezasıyla tehdit etti. *Ateş ehlinden olacakmışım*! Bu lafları duyunca kendimi kaybettim. Nefsime yenildim. Şeytan aldattı, kandırdı beni. Bir de yalancı

ki sorma! Güya bana karşı gelenlerden olmayacakmış. Güya öldürmeme izin verecekmiş… Tıpkı senin, arabana ceza yazan o polisin gırtlağına sarıldığın gibi, ben de Hâbil'in gırtlağına sarıldım. Ve elimdeki taşla başına vurdum. İlk darbede yere yığıldı. Kendinden geçti. O hırsla başına vurmaya devam ettim ben de...

Derin bir nefes alıp devam etti sözlerine,

-Etrafta başka kimse de yoktu… Senin polisi, elinden başkaları çekip almış. Yani katil olmaktan kurtarmışlar seni bir şekilde. Belki, benim de etrafımda birileri olsaydı, katil olmamı önlerlerdi.

-Şimdi ne olacak senin hâlin? diye sordum

Sorumu soruyla cevapladı Kâbil,

-Hz. Muhammed'in şefaati bana kadar uzanır mı dersin?

-Şüphesiz uzanır, dedim. Sonuçta sen de onun ümmetindensin.

-Öyle bir şey olabilir mi? dedi. Ben nasıl onun ümmetinden olabilirim ki? O daha dünyaya gelmeden gelen ben, nasıl olur da onun ümmeti olabilirim?

-Şaşırmaktan haklısın, dedim. Anlatayım da dinle…

Ve başladım bunun nasıl mümkün olduğunu anlatmaya,

-Allah ilk önce Hz. Muhammed'in nurunu yarattı. Nurunu da sevdi ve O'nun nurundan bütün kâinatı, bütün varlıkları yarattı. Hiçbir şey yok ki O'nun nurundan olmasın ve O'nun merhametinden, sevgisinden istifade etmesin. Bu yüzden sen de O'nun ümmetindensin ve O'nun şefaatinden yararlanırsın. Yeter ki tövbe edip, piş-

man olanlardan olasın. Ama tabii ki bu, yaptıklarından ötürü ceza almayacağın anlamına da gelmez.

-Her türlü cezaya razıyım ben, dedi. Yeter ki sonunda affedileceğimi bileyim.

-O zaman, dedim. Sana, Hz. Muhammed'in anlattığı bir hikâyeyi anlatmalıyım yine... Bence bu hikâye kalbini tatmin edecek…

-Yahu *kardeşim*, dedi. Yoksa *evlâdım* mı demem lazım sana, bilemedim. Ne iyi oldu da, geldin. Zihnen olsa da geldin, buldun beni bu halimde. Üstelik avukatlığımı da üstlendin. Allah razı olsun senden…

-Ne yaptım ki, dedim.

-Her şeyden önce, dedi. Kendimden nefret etmekten kurtardın beni. Belki de intihar ederdim. Kardeşimi öldürdüğüm gibi, kendimi de öldürür, bitirirdim bu acıyı.

Ve ekledi,

-Az önce anlattığın şey beni çok etkiledi. Hz. Muhammed'in şefaat hakkından yararlanabileceğim hususu yani…

-Bu çok mühim, dedim. Şefaat hakkından başka ne olabilir ki?

-Bu yeterli olmaz mı diyorsun? diye sordu

-Belki olur, belki olmaz, dedim. Ama O'nun şefaat hakkından da daha büyük bir merhamet var.

-Ne ola ki? dedi merakla. Lütfen anlatır mısın?

-Dinle o zaman, anlatayım, dedim.

Ve başladım anlatmaya;

"Yine Hz. Muhammed anlatıyor. Yani O'nun hadîs-i

şerifi bu da… Ebû Saîd el-Hudrî'nin (onun arkadaşlarından bir zât) rivayet ettiğine göre, Resûlullah şöyle buyurdu:

'Vaktiyle 99 kişiyi öldürmüş bir adam vardı.

Bu zât, yeryüzünde en büyük âlimin kim olduğunu soruşturdu. Ona bir râhibi gösterdiler.

Adam, râhibe giderek şöyle dedi:

-99 adam öldürdüm. Tövbe etsem kabul olur mu?

-Hayır, kabul olmaz, deyince râhip, adam onu da öldürdü.

Ve böylece öldürdüğü adamların sayısını 100'e tamamladı.

Sonra yine, yeryüzünde en büyük âlimin kim olduğunu soruşturdu. Ona bir âlimi tavsiye ettiler.

Adam o âlimin yanına giderek, 100 kişi öldürdüğünü söyledi ona. Ve tövbesinin kabul olup olmayacağını sordu.

Âlim şöyle cevap verdi ona:

-Elbette kabul olur. İnsanla tövbe arasına kim girebilir ki? Sen falan yere git. Orada Allah Teâlâ'ya ibadet eden insanlar var. Sen de onlarla birlikte Allah'a ibadet et. Sakın memleketine dönme. Zira orası fena bir yerdir.

Adam, denilen yere gitmek üzere yola çıktı. Yarı yola varınca eceli geldi, öldü.

Rahmet melekleri ile azap melekleri, o adamı kimin alıp götüreceği konusunda tartışmaya başladılar.

Rahmet melekleri,

-O adam tövbe ederek ve kalbiyle Allah'a yönelerek yola düştü, dediler.

Azap melekleri ise,

-O adam hayatında hiç iyilik yapmadı ki, dediler.

Bu sırada insan kılığına girmiş bir melek çıkageldi. Melekler onu aralarında hakem tayin ettiler.

Hakem olan melek,

-Geldiği yerle gittiği yeri ölçün. Hangisine daha yakınsa adam o tarafa aittir, dedi.

Melekler iki mesafeyi de ölçtüler. Ve gitmek istediği yerin daha yakın olduğunu gördüler.

Bunun üzerine adamı, rahmet melekleri alıp götürdü."

*

-İlginç bir olay, dedi Kâbil.

-Sahih-i Buhârî'deki bir başka rivayete göre ise, dedim. O adam, iyi insanların yaşadığı köye bir karış daha yakın olduğundan, oralı sayıldı.

Ve ekledim;

-Sahih-i Buhârî'deki bir diğer rivayete göre de, Allah Teâlâ, öteki köyden uzaklaşmasını, beriki köye yaklaşmasını; meleklere de iki mesafenin arasını ölçmelerini emretti. Adamın, beriki köye bir karış daha yakın olduğu görüldü. Bunun üzerine de affedildi... Bir başka rivayette ise, 'Adam göğsünün üzerindekiyle, öteki köye doğru ilerledi' denilmektedir. Sahih hadis, müttefekun aleyh. Yani bu, bütün sahabenin ittifak ettiği ve hiçbirinin muhalefet etmediği bir husus bu…

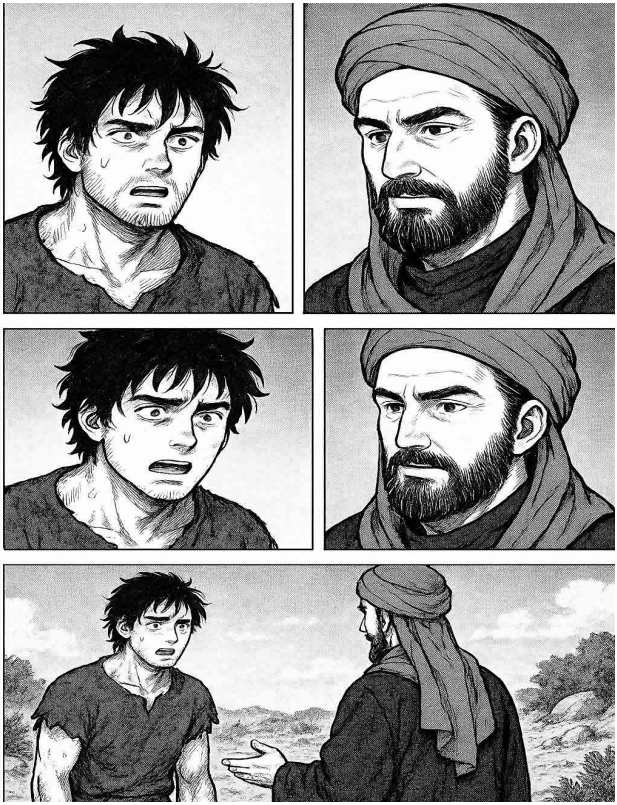

7.

ALLAH'IN MÜJDESİ

Kâbil merakla sordu:

-Gerçekten böyle bir hadis-i şerif var mı? Adam 100 kişiyi öldürmüş. Buna rağmen, Allah affetmiş onu, öyle mi?

-Ben demiyorum, dedim. Allah Resûlü söylüyor bunu.

-İnanılır gibi değil, dedi.

-Neden inanılır gibi olmasın ki? dedim. Aksi olsaydı, yani af ümidi olmasaydı, ha 1 kişi, ha 100 kişi, ha 1000 kişi fark etmezdi. Herkesi öldürmeye devam ederdi. Canavarlaşırdı yani. Buna akıl erdiremeyen İsrâîliyyâtçılar, tam da bu yüzden seni canavar olarak gösterdiler. Ve sonunda da seni, kör bir çocuğa öldürttüler. Sonra o kör çocuk, bir şamarla kendi çocuğunu da öldürdü…

Ve ekledim,

-Tarih sana bunun için haksızlık yaptı! Hakikat ortaya çıksın diye de Kâmil'in ve senin savunmanızı üstlendim. Ve ümit ederim ki, Hz. Muhammed'in bu sözlerini sizlere ulaştırıp, af ve bağışlanma kapılarının açılmasına vesile olduğum için, hem sizin, hem de bundan sonra öldürmeyeceğiniz insanların hayatını kurtardığımdan, ***ilâhi müjdeye*** nail olurum.

-Ne müjdesi, anlamadım? dedi.

-Allah'ın müjdesi, dedim. Bak, Allah ne diyor ayetinde?

Ve ona Mâide Suresi'nin 32. Ayetini okudum:

"İşte bundan dolayı İsrailoğulları için şu hükmü koyduk: 'Bir cana kıymanın veya yeryüzünde bozgunculuk çıkartmanın cezası olmaksızın kim bir kimseyi öldürürse, sanki bütün insanları öldürmüş gibi olur. Kim de bir canı kurtarırsa, sanki bütün insanların hayatını kurtarmış gibi olur."

Bana korku dolu bir yüzle bakarak,

-Bu müjde değil, dedi. Ödümü kopardı ya! Baksana Allah ne diyor! ***'Bir cana kıyan kişi, bütün insanları öldürmüş gibidir'*** diyor. Söylesene, bunun müjdesi nerede?

-Akıllı adamsın Kâbil, dedim. Devamını da hatırla… Orada ne diyordu: ***'Kim bir can kurtarırsa da, bütün insanlığı kurtarmış sayılır.'*** Yani bundan sonra, adam öldürmeye değil, bir can kurtarmaya bakacaksın. Eğer bir can kurtarmayı becerirsen, bütün insanlığı da kurtarmış gibi sayılacaksın. Ve tabii ki bu işe, önce kendi canından başlamalısın. Seni can almaya sevk eden nefsini ve şeytanını adam edeceksin.

-Bu nasıl olacak ki? dedi.

-Bak, dedim. Senin baban, Âdem Aleyhisselâm, bir peygamber… Allah'ın elçisi... Ona kitap da verdi Allah. Kendisi sana bunları anlatmıştır mutlaka, ama nefsin duymamış anlaşılan.

Ve ekledim;

-Her insanın içinde bir vicdan, bir nefis, bir de şeytan vardır. Ve bunlar sürekli mücadele içindedir. Vicdan doğruyu temsil eder. Karşısında da kötülüğü emreden iki güçlü rakibi vardır: Nefsi ve Şeytanı. Bu mücadelede insan, kimi zaman nefsine ve şeytana yenilebilir. Nitekim

baban da annen de yaşadı bunu. Onlar da şeytanın oyununa gelmediler mi? Yenilmediler mi hatta ona? Tıpkı senin gibi.

-Doğru, dedi. Ama onlar kimseyi öldürmediler.

-Lakin, dedim. Onlar, daha büyük günâh olan bir şey yaptılar, Allah'ın yasakladığı meyveyi yediler. Ve sonra da cezalandırıldılar biliyorsun, cennetten çıkarıldılar.

-Evet, dedi.

-Peki, dedim. Cezalarını çektikten sonra ne oldu? Gördüğün gibi Allah, babanı peygamber yaptı, peygamber. Adını da 'Safiyyullah' koydu.

-Çok haklısın, dedi. Unutmuştum bunu bak.

-Babanın suçlu olduğunu düşünme, dedim. Çünkü insan, tövbe edip bağışlandıktan ve cezasını çektikten sonra, o suçu hiç işlememiş gibi olur. Zira sonuçta bu dünya, sınav dünyasıdır ve geçicidir.

Ve ekledim;

-Ve biliyor musun, aslında hiç kimse, kimseyi öldüremez ve zarar veremez!

-Kafamı karıştırdın, dedi. Ne demek 'kimse kimseyi öldüremez ve zarar veremez'? Baksana, ben kardeşimi öldürdüm.

-Karışmasın kafan, dedim. Sen kardeşin Hâbil'i öldürmedin. Ve hiçbir şekilde de öldüremezsin… Hâbil yaşıyor. Çünkü diriltmek gibi, öldürmek de ancak Allah'a mahsus bir fiildir. Sen Hâbil'in, sadece elbisesi hükmünde olan bedenine zarar verdin. Onu işlemez hâle soktun. Hâbil'in bedeni de zaten topraktan yaratılmıştı. Toprağa gömdüğün şey, Hâbil'in topraktan yapılmış elbisesidir sadece. Hâbil'in canına hiçbir zarar veremedin sen!

-Nasıl yani? dedi.

-Hâbil şu an, yeni elbiselerini giymiş, cennette pervaz etmektedir inşallah, dedim. Sen onun canına hiçbir zarar vermiş değilsin yani. Nitekim Allah dileseydi, senin onu öldürmene de mâni olabilirdi. Olmadı ama, değil mi? Çünkü Allah, ölümün içine, *ebedi sonsuz hayatı* gizlediğini biliyor. Hâbil sınavı kazandığı için, bu dünyada daha fazla eziyet görmesini, sıkıntı çekmesini istemedi Allah. Bir diğer ifadeyle, dünya okulundan mezun etti kardeşini. Bunun için de seni de kullandı…

-Beni mi? diye sordu.

-Evet seni, dedim. Ayrıca Allah, aynı anda, seni de ne çok sevdiğini gösterdi…

-Nasıl? dedi.

-Seni bu dünyada bırakarak gösterdi seni sevdiğini, dedim. Sana mühlet verdi çünkü. Verdi ki sen de hatanı anlayıp doğruyu bulasın... Ve sen de kardeşin Hâbil gibi sınavı geçenlerden olasın.

-Ben hiç böyle düşünmemiştim, dedi. Tövbe Allah'ım, tövbe!

-Hadi o zaman. Sözlerinde samimiysen, şimdi doğruca babanın evine git. Suçunu itiraf et onlara. Tövbe ettiğini de söyle. Allah'tan da af dilediğini anlat ailene…

-Ama, dedi…

Sözünü ben tamamladım.

-Ama baban seni yargılayacaktır. Evet haklısın... Mahkeme de kuracaktır, annenle baban. Zira Hâbil'in varisleri onlar... Hâbil'in çocukları olmadığı için, şeriata göre kısas hakkı veya affetme hakkı ya da diyet isteme hakkı onlarındır.

-Peki ya sen ne yapacaksın? dedi.

-Benim şimdi, senin yolundan giden, yani senin gibi kardeşini öldüren bir adamla, **Kâmil**'le işim var. Biliyorsun, onun davasına da bakmam lazım. Bunun için de gidip Kâmil'le görüşmeliyim. Olayı gören var mı, şahitler ne diyor, cinayet nasıl işlenmiş, tahrik var mı, yoksa meşru müdafaa mı var, öğrenmeliyim hepsini… Ama merak etme. Döneceğim en kısa zamanda. Baban, mahkemeni başlattığında, senin yanında olacak ve savunmanı yapacağım. Hadi bakalım şimdilik Eyvallah!

8.
İYİLİK VE KÖTÜLÜK

Kardeş katili Kâbil'in izinden yürüyerek, ihtilaflı olduğu kardeşi Hâlil'i öldüren Kâmil'in yakınlarının yanındaydım.

Hiç tereddüt etmeden, onlara da anlattım olanları… Yani müvekkillerime, Kâbil'le yaptığım mükâlemeden *(karşılıklı konuşmadan)* söz ettim. Ve ardından, Kâbil'in de savunmasını üstlendiğimi söyledim.

Kamil'in yakınları buna pek memnun oldu.

-Ya Avukat Bey, dedi Serhat Bey. Sen konuya çok farklı yaklaştın. Çok etkilendim ben bu yaklaşımından… Anladım ki hepimiz adayız buna, yani bütün insanlar her an katil olabilir. Her insanın içinde katil olma potansiyeli var. Ve bahsettiğiniz husus, insan olarak hepimizi ilgilendiriyor. Çünkü bu, bize dair, bizden ayrılmaz bir özelliğimiz...

Kısa bir duraksamadan sonra derin bir nefes alıp devam etti sözlerine,

-Bütün insanlar aslında çok iyi, aynı zamanda da çok kötü. Hatta kötü tarafları ağır basabiliyor bazen. Baksana, *Vicdana* karşı, *Nefis* ve *Şeytan*! Ve insan, şeytana uyup katil olsa, kan dökse de, vicdan tarafı yok olmuyor hiç. Yani iyilik tarafı da hep duruyor insanın içinde. Mutlaka duruyor. Bu muazzam bir şey!

-Bana üniversite yıllarımı hatırlattın Serhat Bey, dedim. Kriminoloji dersimiz vardı o gün. Ders kitabında yaşanmış bir olaydan bahsediliyordu. Tam 9 kişiyi öldürmekten mahkûm bir adam, Edirne Hapishanesi'nde sinekleri dahi öldürmez, fare ve böcekleri beslermiş.

Melek gibi bir adammış yani… Durumunu gören psikologlar, ilgilenmiş bununla. Ve sormuşlar adama, *"Bu kadar merhametli ve yumuşak olduğun hâlde nasıl oldu da 9 insanın canına kıydın?"* diye. Cevabı şöyle olmuş adamın: *"Ama onlar anama sövdü"*. Ve eklemiş; *"Bugün yine aynı olsun, biri yine sövsün anama, yine öldürürüm."*

Onlar şaşkın bir ifadeyle bana bakarken, devam ettim anlatmaya,

-Gördüğünüz gibi insan, öldürme eylemini kötülük için, düşmanlık için yapmıyor her zaman. Kendisine yapılan bir haksızlığa *dur* demek için, bir haksızlığı engellemek için de katil olabiliyor. Yani, kendi uydurduğu bir amaç uğruna, iyi bir şey yaptığına inanarak işliyor cinayeti.

Ve ekledim;

-Hatta savaşlar bile öyle değil mi? Düşünsenize, hiç tanımadığımız, bilmediğimiz, bize asla zararı dokunmamış, aksine ürettiği hizmetleriyle bize faydası olmuş insanların üzerine bomba yağdırabiliyor, çoluk çocuk demeden öldürebiliyoruz onları. Peki ama neden?

-Hakikaten soruyorum size, neden Avukatım, neden oluyor bunlar? dedi Serhat Bey.

-Çünkü insanız, dedim. Kan dökme, fitne fesat çıkarabilme özellikleriyle donatılmışız. Fakat aynı zamanda melekleri aşacak derecede *iyi* özelliklerimiz de var. Katil olabildiğimiz gibi, rahmet olup kâinat ve insanlığa âb-ı hayat da olabiliyoruz. Sonuçta biz, bu iki uç arasında gelgitler yaşayan varlıklarız.

Ve gülümseyerek ekledim,

-Polisin gırtlağına sarılmamı hiç unutmuyorum mesela... Yeri gelmişken size, buna benzer ama çok daha ilginç bir hikaye daha anlatayım. Ama bu seferki, benim gırtlağıma sarılan birinin hikâyesi.

Sonra da onlara sözünü ettiğim hikâyeyi anlattım…

"Sene 15 Eylül 1980. Yani askerî darbe olalı 3 gün olmuş. Sıkıyönetim var…

Altımda sekiz silindirli Camaro Amerikan arabası, yanımda hamile eşim, arka koltukta da 7 yaşındaki oğlum Evren. Okmeydanı'ndan, çevre yolundan, Eğrikapı-Sultançiftliği istikametine gidiyoruz.

Sürat şeridindeyiz. Önümüzde 5-6 araba var ve sürat şeridinde olmasına rağmen çok ağır ilerleyen *Murat* marka bir arabadan yol istiyorlar. Fakat, *Murat* marka arabanın şoförü hiç istifini bozmuyor, yol vermiyor… Ümidini kesen arabalar da sağdan geçip yollarına devam ediyorlar. Önümdeki arabalara yol vermeyen o *Murat* marka araba için,

-Vay terbiyesiz, dedim içimden. Ben seni terbiye etmesini bilirim!

Arkasına yanaştım, *Murat* marka aracın. Bu arada hem kornaya sürekli basıyor, hem de selektör yapıyorum. Ama adam rahat, hiç üzerine alınmıyor.

Ben de en sonunda penceremi açıp, sol elimle 'sağa geç, sağa geç, yol ver' işareti yaptım. *Murat* marka arabanın şoförü yine aldırmadı, yol vermedi bize.

Kararlıydım, o aracı sağa çektirecek, o adamı terbiye edecektim.

-Yok öyle yavaş gitmek bu şeritte, dedim içimden.

Ve iyice yapıştım arkasına. Ama adam yine sağa çekmedi. Onun yerine aniden frene bastı.

Adam, sürat şeridinde durmuştu birden... Bu olacak iş değildi! Arabam kuvvetliydi, ben de fren yaptım anında. Çarpışmayı önledim. Ama yanımda oturan hamile eşim çok kötü oldu. Arka koltuktaki oğlum da koltuktan yere düştü frenin etkisiyle…

Benim arkamdan gelen arabalarsa duramadı haliyle, hem bana hem de birbirlerine çarptılar. Sonuçta zincirleme kaza oldu. Tam 8 araba birbirine girdi.

Şok içindeydim. Arkamdaki araçlardan insanlar indi. Önümdeki *Murat* marka aracın şoförü de indi. Asker kıyafetli biriydi. Asker şapkasını başına taktı, belinden tabancasını çıkardı, bana doğru yürümeye başladı.

Bir şok daha yaşadım o an!

Adam iyice yanıma yanaştı ve elindeki tabancayı şakağıma dayadı.

-Ne var lan? dedi. Yağmur çiseliyor, görmüyor musun? 50'den fazla gidilmez bu yolda!

Hatırladığım kadarıyla, korkudan altıma kaçırmıştım o an. Kelime-i şehadet getirdim mi, bilmiyorum. Pisi pisine gidecektim az kalsın...

Kazaya karışan araç sahipleri, şakağıma tabanca dayayan subaya bir şeyler söylediler de kurtuldum. Adam, okkalı bir küfür savurarak tabancasını çekti şakağımdan. Arabasına bindi, gitti…

O günden sonra, trafikte hiç kimseyi adam etmeye, kimseyi terbiye etmeye kalkışmadım. Herkese yol verdim.

-Vay, dedi İdris (Kâmil'in oğlu).

-Çok müthiş bir olay, inanılmaz! dedi Serhat Bey.

-İnsan hayatı pamuk ipliğine bağlı desene Avukatım, dedi Celil.

-Şüpheniz mi var? dedim. Baksanıza. Kâmil Bey ve kardeşi Hâlil Bey evlerine, eşlerine, yuvalarına dönerken, evlerine 20 metre kala, bir hiç uğruna hayatlarını batırdılar. Biri mezara, diğeri hapishaneye… Bu kadar kolay işte!

9.
KORKUSUZ BİR HAYAT İÇİN

Serhat Bey şöyle bir yorum yaptı, anlattığım olaya,

-Yani Avukatım, diyorsun ki insan hep teyakkuzda olmalı. Daima ümit ve korku arasında gelgitler yaşamalı. Kendini emniyette hissetmemeli. Her an her şey olabilir çünkü…

-Güzel ifade ettiniz Serhat Bey, dedim. Eğer bu ümit ve korku arasında bulunma hâline girer ve bu hâli muhafaza edebilirseniz, acayip bir şey oluyor. Ve o acayip şey gerçekleştiğinde -ki onu Allah gerçekleştiriyor- bu dünyadayken, ahireti yaşamaya başlıyorsunuz. İki dünyayı birleştiriyorsunuz yani. Ölmeden ölebiliyor ve böylece korkusuz bir hayata merhaba diyorsunuz. Hüzünsüz, üzüntüsüz bir hayata…

-Bu dediğinizi anlamadım, dedi Serhat Bey

-Açıklayayım o zaman, dedim. H**2**O, suyun formülüdür, hepiniz biliyorsunuz.

-Biliyoruz, dediler bir ağızdan.

Sonra İdris'e döndüm,

-Söyle bakayım İdris, H**2**O'nun açılımı nedir?

-2 hidrojen 1 oksijen, dedi İdris.

-Peki oksijenin özelliği nedir İdris? dedim.

-Yakıcı olması, dedi

-Hidrojenin? diye sordum

-Yanıcı olması, dedi.

-Yani barutla ateş bir arada, öyle mi? dedim.

-Doğru, dedi İdris.

-Peki sence bu mümkün mü İdris? dedim. Nasıl oluyor da yanıcı ve yakıcı şeyler bir araya gelip, yangın oluşturacağına su olabiliyor?

-Allah'ın hikmeti işte abi, dedi.

-Peki, dedim. İnsanlık bugüne kadar hidrojenle oksijeni birleştirip su üretebildi mi?

-Hayır, dedi İdris. Ancak hidrojen bombası yapabildik…

-Güzel, dedim. İşte ateşle barutu Allah bir araya getirip nasıl suyu, hayatın kaynağını oluşturuyorsa, aynı şekilde, insandaki vicdanla (ki bu oksijeni temsil eder), nefis ve şeytanı (ki bu da 2 hidrojeni temsil eder) bir araya getirerek ***kâmil insanı*** oluşturuyor. Yani mükemmel insanı. Âlemlere rahmet olan insanı. Hz. Muhammed ve de onun yolundan gidenleri...

Ve ekledim,

-Yani Allah, içlerindeki şeytanı ve nefislerini terbiye edip, vicdana dönüştürenleri, ***kâmil insan*** yapar. Ve onlar, yeryüzünde Allah'ın halifesi olurlar.

Celil merakla sordu:

-Yani diyorsunuz ki, ***kâmil insan*** olmak için, başkalarını değil, kendi nefsimizi ve şeytanımızı terbiye etmeliyiz. Onları eğitmeli ve onlarla bütünleşip, beraber su gibi olmalıyız… Öyle mi?

-Aynen öyle, dedim. Öyle olduğunda ne olacağı da zaten belli. Allah söylemiş kitabında: ***"Ve onlara korku yoktur. Ve onlar, asla mahzun dahi olmayacaktır."***

Sonra da İdris'e dönerek, şöyle devam ettim;

-Ve belki de baban bu işi hapishanede cezasını çekerken halleder. Yani orada, nefsini ve şeytanını terbiye eder. Hapishaneden adı gibi, isminin hakkını vererek, ***kâmil insan*** olarak çıkar.

-Oha! dedi Serhat Bey. O kadar da değil. Sen şimdi de bizim katil Kâmil'i evliya yaptın Avukatım.

-Neden olmasın Serhat Bey? dedim. Allah kullarını çok seviyor. Ve onlara her hâlükârda yeni fırsatlar veriyor.

Serhat Bey, sözlerimi inandırıcı bulmadığını hissettirerek,

-Ya öyle... dedi. Peki ya Hâlil? Onun çocukları, karısı? Onlar ne olacak?

-Onlar da Allah'ın kulları, dedim. Ve Allah, Âdil-i Mutlaktır. Kimseye zulmetmez yani...

Ve ekledim:

-Ayet açıkça ifade eder: ***"Başınıza ne kötülük gelirse, bilin ki bu sizin kendi ellerinizle yaptıklarınızdandır."*** (Şûrâ Suresi, 30. Âyet).

Sonra da gülümseyerek devam ettim sözüme;

-Bu yüzden hiç kimse için üzülmeyin. Görünüşe de asla aldanmayın. Ve zanlarınızla hareket etmeyin. Her şeyin bir iç yüzü vardır çünkü…

-Yani, dedi Serhat Bey. Kabahat öldürende değil de, ölende mi demek istiyorsunuz, Avukat Bey?

-Haşa! dedim. Ben yargılama makamı değilim ki. Yargılama hakkı sadece Allah'a mahsustur. ***"Mâliki yevmid-dîn"*** diyor Allah. Yani, ***"Din gününün sahibi benim"*** diyor. Peygamberlerine bile yargılama yetkisi

vermemiş... Biz illâ da bir şey yapmak istiyorsak, ***yar-gılamayı*** değil ***yar-lı-ga-mayı*** seçmeliyiz. Yani bağışlamayı, affetmeyi. Ve her zaman *hüsn-ü zan* etmeyi. İyi olanı düşünmeyi yani… Allah'ın işine karışmamak çok önemli. Allah'ın işine karışan iflah olmaz çünkü.

Derin bir nefes aldım ve oturuşumu değiştirdim. Sonra da şöyle dedim,

-Neyse, sohbetimizi çok uzattık. Şimdi ben hazır buraya gelmişken katil Kâmil ile ölen Hâlil'in kardeşi Celil Bey'i dinlemek isterim. Evet Celil Bey, anlatır mısınız bize, kardeşleri bu durum getiren olaylarla ilgili bildikleriniz nelerdir?

Ailenin küçük kardeşi Celil, olanları anlatmaya başladı,

-Yaklaşık 20 yıl önce, ağabeylerim Kâmil ve Hâlil ile birlikte, 3 kardeş bir araya gelip, ortak dükkân açmıştık. 5-6 yıl çalıştıktan sonra ben, ağabeyim Kâmil'i hırsızlıkla suçladım. Ölen ağabeyim Hâlil de onu hırsızlıkla suçladı. Aslında iftira attık ona. Ve Kâmil ağabeyim, bunun üzerine ortaklıktan ayrıldı. Tüm kazancımız Hâlil ağabeyimin üzerindeydi. Senet almıştık. Onları Hâlil ağabeyim aldı. Sonraki süreç içerisinde yıllarca bu husumet devam etti. Ancak birkaç sene öncesine kadar büyük bir sorun yaşanmadı. Sadece evin bahçesinde, Hâlil ağabeyim ile kayınçosu, Kâmil ağabeyime küfür etmiş. Daha doğrusu, kendisine değil, eşine (yengemize) küfür etmişler. Bu yüzden bir kavga yaşandı. Bir yaralama olayı oldu o kavgada. Kâmil ağabeyim, Hâlil ağabeyimi yaralamıştı. Bunun davasının görüldüğünü hatırlıyorum.

Celil anlatmaya devam etti,

-2 sene kadar önce, kadastro tespitinden kaynaklanan

bir sorundan dolayı …….. Adliyesi'nde, bir dava açtım. Kâmil ağabeyim de bu davaya müdahil oldu. Dedemizden kalan bir taşınmazla ilgili sorunumuz vardı. Duruşma çıkışında Hâlil ağabeyim benim ve Kâmil ağabeyimin üzerine doğru koştu. Ancak araya girenler oldu. Aracımıza doğru giderken arkamızdan küfür ettiğini duydum…

Celil derin bir nefes aldı. Bu kez de olay gününü anlatacaktı.

-Olayın olduğu gün, tam da o dakikada, Kâmil ağabeyimle telefonda görüşüyordum. O esnada, yanına gelen bir kişinin, *'Sen köydeki şerefsize niye yardım ediyorsun?'* dediğini duydum. Ben de Kâmil ağabeyime, *'Oradan uzaklaş hemen'* diye bağırdım telefonda. Bu sırada aynı kişi, konuşmaya devam etti. *'Elimde deliller var, delilleri mahkemeye vereceğim'* dediğini duydum. Kâmil ağabeyim de ona, *'Oğlum bayramdan çıktık, Allah aşkına, git belânı başka yerde ara'* dedi. Karşıdaki kişi ise, *'Ben köye gideceğim, köyün ortasında karının …….. olduğunu söyleyeceğim'* dedi. Kâmil ağabeyim de, *'Bunu bana nasıl yaparsın?'* dedi. Telefonda duyduğum seslerden, hemen sonra, fiziksel kavga da ettiklerini anladım. Ardından bir tanesi, *'Tamam tamam, yandım anam!'* diye bağırmaya başladı. Sonra bir araç ve bir erkek sesi daha duydum. Daha sonra telefon kesildi…

-Evet, dedim. Bu kadar mı anlatacakların?

-Bu kadar Avukat Bey, dedi Celil Bey. Yani benim bildiklerim bu kadar.

10.
MESELENİN İÇ YÜZÜ

Duyduklarım yeterince inandırıcı gelmemişti bana.

-Celil Bey, dedim. Kusura bakmayın ama tam cinayetin işlendiği anda, katille yani Kâmil ağabeyinle telefonda konuşuyor olman, telefondan ölen kardeşinin tahriklerini duymuş olman, pek inandırıcı gelmedi bana. Hele de ölen kardeşinin sesini tanımaman ve ondan 'bir kişi' diye bahsetmen de tuhaf.

Sonra karşımdaki 3 kişinin yüzüne tek tek bakarak, şöyle dedim;

-Kâmil'in avukatlığını yapacaksam, hakikati bilmem lazım. Avukatların hedefi adalettir. İster katilin ister maktulün avukatlığını yapalım, hedefimiz aynıdır: Adaletin yerini bulması… Yani bizim işimiz, katilin hak ettiği cezayı almasını sağlamak. Hak ettiği cezayı almalı Kâmil. Ne fazla ceza almalı, ne de az. Adalet bunu gerektirir. Bunun için de hakikatin araştırılması gerekiyor.

-Avukatım, dedi Celil Bey. Telefonum aha işte burada. Cinayet saatinde ağabeyim Kâmil'le 15 dakika konuştuğum belli, tescilli. Neden yalan söyleyeyim ki? Tamam, bazı şeyleri aynen aktarmamış olabilirim.

-Kusura bakma kardeşim, dedim… Haklısın… Anladığım kadarıyla, 20 sene önce 3 kardeş bir araya gelerek ortak bir iş yapmışsınız.

-Doğru, dedi Celil Bey

-5-6 sene sonra da, dedim. Ağabeyiniz Kâmil'i hırsızlıkla suçlayıp, ortaklıktan attınız. Doğru mu?

-Doğru, dedi Celil Bey.

-Daha sonra da sen pişman oldun. Kâmil ağabeyine gidip özür diledin ve kendisine, Hâlil ağabeyinin baskısıyla iftira ettiğinizi itiraf ettin. Bu da doğru mu?

-Bu da çok doğru, dedi

-Ve bu yüzden Hâlil ağabeyin, sana da düşman oldu, öyle mi?

-Aynen öyle Avukatım, dedi. Ben de İstanbul'u terk edip köye taşındım. Hâlil ağabeyim benim de hakkımı vermedi. Dükkâna çöktü resmen.

-Bu süreçte 2 ağabeyin, düşman olarak, aynı binada altlı üstlü oturmaya devam ettiler, öyle mi?

-Öyle, dedi.

Bu sefer İdris girdi söze,

-Dedemizden miras kalma bir binada oturuyoruz. Maddi durumumuz oradan taşınmaya müsait olmadığı için de taşınamadık. Tabii düşman olarak bir binada yaşamak da hiç kolay değildi. Tabii çocuklar için durum başkaydı. Biz sonuçta amca çocuklarıyız. Sokakta bir araya gelip oynuyor, akşama da kendi babalarımızdan fırça yiyorduk. 'Onlarla bir daha oynama' diyordu babalarımız. Bu durum yıllarca sürdü. Ta ki birkaç sene evveline kadar... O sene, Hâlil amcam kayınçosu ile birlikte babama küfrettiler ve onu yaraladılar. Yaralama olayından dolayı da davalık oldular. Hâlil amcam ile kayınçosu mahkûm oldu hatırladığım kadarıyla.

Celil Bey yeniden sözü devraldı,

-Sonra aradan birkaç sene daha geçti. Ben, dedemizden kalma bir yerle ilgili kadastro davası açtım, Hâlil

ağabeyim aleyhine. Köydeki bir yerle ilgiliydi bu dava... Ağabeyim Kâmil da davaya müdahil olunca orada da birbirimize girdik.

Celil şöyle devam etti sözlerine,

-Ağabeyim Hâlil (Allah rahmet eylesin) gerçekten çok zulmetti bize. İkimize de… Para, pul, mal, mülk için hem de. Çok hak yedi. *'Müstahak oldu'* dememek için zor tutuyorum kendimi.

-Peki beyler, dedim. Sizlerle işimiz bitti. Ben şimdi bir avukat arkadaşımı adliyeye gönderip, savcılık dosyasındaki belgeleri aldırırım. Olayı gören şahitler ne demiş, nasıl ifade vermişler, bakar, incelerim. Sonra da Kâmil Bey ile görüşürüm.

-Avukat Bey, dedi Celil Bey. Senin ücretini ben ödeyeceğim. Lakin peşin param yok. Birkaç büyükbaş hayvanım var, onları satıp öderim ücretinizi.

-Satmana gerek yok, dedim. Müsait olduğunda ödersin. Ali Kemâl Bey'in selâmı çok değerli benim için.

Teşekkür edip gittiler.

Akşama doğru, avukat arkadaşım savcılıktaki soruşturma dosyasında bulunan evrakları getirdi bana.

Öldürülen kardeş Hâlil'in eşi Hayriye Hanım'ın ifadesini okudum önce…

İfadede şunlar yazıyordu:

MÜŞTEKİ Hayriye Çınar'ın alınan ifadesinde, olay tarihinde, eşi olan maktul Hâlil Çınar ile saat 13.45-14.00 sıralarında evlerinde namaza durduklarını ve eşinin, namazı kendisinden önce bitirip evden çıktığını; ancak yaklaşık 50 saniye kadar sonra, bir kız çocuğunun

çığlığını duyması üzerine, eşine husumet besleyen kardeşi, şüpheli Kâmil Çınar'ın eşine bir şey yapmış olabileceğini düşünerek hemen dışarı çıktığını; baktığında 15-20 metre kadar ileride, köşe başında, eşinin ve şüphelinin ayakta durduklarını gördüğünü, eşinin vücudunda ve yüzünde kanama olduğunu, sol eliyle şüpheli Kâmil Çınar'ın sağ el bileğini tutarak, aşağıya bastırmaya çalıştığını, ayakta durabilmek için de orada bulunan çekiciye yaslandığını gördüğünü, bu sırada elinde bıçak bulunan şüphelinin, etraftan gelenler tarafından olay mahallinden uzaklaştırıldığını, daha sonra eşini yoldan geçen bir araca bindirerek hastaneye götürdüklerini; şüphelinin bu olayı bilinçli ve tasarlayarak gerçekleştirdiğini düşündüğünü; zira 15-20 yıldan bu yana ailelerine husumet beslediğini; daha önceki tarihlerde eşinin ve şüphelinin ortak iş yaptıklarını, ancak sonrasında ayrıldıklarını, bir süre sonra eşinin, şüphelinin tekrar geri dönme isteğini kabul etmediğini; şüphelinin, kendilerinin üst katında oturması nedeniyle sürekli olarak gürültü yapmak, küfür etmek, bağırıp çağırmak ve benzeri birçok eylemlerle kendilerini taciz ettiğini; eşinin kesinlikle yengesiyle ilgili küfür edecek bir insan olmadığını; şüphelinin yaptığı şeyi hafifletmek için bu iddiayı ortaya attığını ve eşini öldüren şüpheliden şikâyetçi olduğunu beyan ettiği…

11.

İFADELER -1-

Dosyadaki tanıkların beyanlarını okumaya devam ettim.

TANIK Neşe Cansel'in alınan beyanında, olay tarihinde öğle saatlerinde bisikletiyle kendisinin önünde giden kızı **Merve** ile birlikte kız kardeşine gitmek üzere yolda yürüdükleri sırada, iki erkek şahsın konuştuklarını gördüklerini; şahısların ne konuştuklarını duymadığını, ancak bağırma çağırma olmadığını; biraz ilerledikten sonra erkek şahıslardan birinin diğerinin yakasından tutarak çekiştirmeye başladığını ve *"Sen bana bunu nasıl yapabilirsin?"* diyerek elinde bulunan sarı renkli poşeti şahsa doğru savurduğunu ve şahsın kendisini geriye atması üzerine yüzünün kesildiğini gördüğünü; bu şekilde poşetin içinde bıçak olduğunu anladığını; bıçaklanan şahsın kendisini geriye doğru atmasının ardından, diğer şahsın, bıçaklanan şahsı tekrar kendine doğru çekerek bıçağı karın bölgesine savurduğunu; bunun üzerine kızının bağırmaya başladığını ve birçok kişinin olay mahalline yığıldığını; ancak bıçaklayan şahsın durmaksızın bıçağı diğer şahsın kalbine doğru savurduğunu; bıçaklanan şahsın tüm bu aşamalarda hiçbir şey yapmadığını ve bir şey söylemediğini; kendisinin, bıçaklayan şahsa engel olmaya çalıştığını; bu arada olay mahallinde bir tüp aracının durduğunu ve aracın şoförünün elinde bıçak olan şahsa *"Ne yapıyorsun?"* diye sorduğunu; ancak elinde bıçak olan şahsın *"Karışma"* diyerek kendisine yönelmesi üzerine, şoförün olay mahallinden ayrıldığını; bu arada bıçaklanan şahsın yere yığıldığını ve eşinin de geldiğini; sonrasında bıçaklanan şahsı yoldan geçen bir araca koyup gönderdiklerini ve sonrasında vefat et-

tiğini öğrendiğini; ilk etapta bu şahsı tanıyamadığını, ancak sürekli alışveriş yaptığı kuruyemişçi olduğunu ve kendisini bıçaklayan şahsın da kardeşi olduğunu öğrendiğini; vefat eden şahsın iyi niyetli birisi olması nedeniyle tanıklık yapmayı kabul ettiğini beyan ettiği yazıyordu.

TANIK Merve'nin (Neşe Cansel'in kızı) alınan beyanında ise, olay tarihinde saat 13.00-14.00 sıralarında annesiyle birlikte evden çıktıklarını; bisikletle yolda giderken, bir ara iki erkek şahsın aralarında konuştuklarını gördüğünü; etrafta kimse olmadığından bu şahısların dikkatini çektiğini; şahısların gayet sakin konuştuklarını ve aralarında herhangi bir tartışmanın olmadığını; bu nedenle ne konuştuklarını duymadığını; bir ara şahıslardan birinin hiddetlendiğini ve *"Sen bunu nasıl yaparsın?"* diyerek sarı bir poşete sarılı vaziyette olan bıçağı diğer şahsın yüzüne doğru salladığını; bıçağın şahsın kaşının üzerinde bir yere geldiğini; bunun üzerine yaralı şahsın, elinde bıçak olan şahsı uzaklaştırmak için kendisini iteklediğini; ancak elinde bıçak olan şahsın tekrar hamle yaptığını ve diğer şahsı karın bölgesinden yaraladığını; tüm bu aşamalarda yaralanan şahsın herhangi bir söz söylediğini duymadığını; gördüğü kadarıyla şaşırdığını ve korktuğunu; bir ara olay mahallinde duran bir tüp aracının şoförünün de elinde bıçak olan şahsa *"Ne yapıyorsun?"* diye sorduğunu; ancak şahsın *"Karışma"* demesi üzerine araç şoförünün olay mahallinden ayrıldığını; bu arada elinde bıçak olan şahsın tekrar diğer şahsa yöneldiğini ve kendisini bıçaklamaya başladığını; bu darbelerin nereye geldiğini görmediğini; kendisinin bu olaylar esnasında sürekli olarak bağırdığını; zaten bu sırada yaralı şahsın eşinin olay mahalline geldiğini; daha sonra elinde bıçak olan şahsın olay yerinden ayrıldığını ve yaralı şahsı bir araca bindirerek götürdüklerini beyan ettiği yer alıyordu.

Bir diğer **TANIK** olan **Emrah Ballı**'nın alınan beyanında, maktul Hâlil Çınar ile kardeşi Kâmil Çınar'ı tanıdığını; maktulün eşi olan müşteki Hayriye Çınar ile annesinin akraba olduklarını ve maktul ile şüpheli arasındaki anlaşmazlığı, bütün akraba çevresinin bildiğini; şüphelinin maktulü çekemediğinin ve aralarındaki iş ayrılığının şüpheli tarafından hazmedilemediğinin etrafta konuşulduğunu; kendisinin sık sık maktulün evine gittiğini ve her gidişinde şüphelinin, bilinçli bir şekilde anormal gürültü yaptığını; tarihini tam hatırlamamakla birlikte, 6-7 yıl kadar önce şüphelinin elinde bir bıçakla maktulün evinin önünde bağırıp çağırdığını duyduğunu; yine 1 yıl kadar önce müşteki Hayriye Çınar'ı evinin önünde bırakmak için araçla gittiğinde, şüphelinin elinde beze sarılı bir bıçakla merdivenlerden indiğini gördüğünü; en son bildiği kadarıyla maktulün miras mallarıyla ilgili dava açtığını ve bu hususun da şüpheliyi rahatsız ettiğinin söylendiğini; maktulün öldürülmesi olayıyla ilgili görgüye dayalı bilgisinin olmadığını beyan ettiği belirtiliyordu.

TANIK Caner Ballı'nın alınan beyanında, maktul Hâlil Çınar'ın eşi ile kendi eşinin akraba olduklarını; maktulü tanıdığını ancak fazla samimi olmadıklarını; şüpheli Kâmil Çınar'ı da şahsen tanıdığını ancak kendisiyle bir yakınlığının olmadığını; maktul ile şüpheli arasında bir anlaşmazlık olduğunu etraflarındaki herkesin bildiğini; ayrıca 10 sene kadar önce eşiyle birlikte maktulün evine gittiklerinde, maktul ile şüpheli arasında bir tartışmanın yaşandığını ve bu sırada kendisinin, şüphelinin elinde bulunan bıçağı alarak ortamı sakinleştirdiğini; sonrasında da birkaç defa dışında maktulün evine gitmediğini; maktulün öldürülmesi olayıyla ilgili olarak görgüye dayalı bir bilgisinin olmadığını beyan ettiği yer alıyordu.

12.
İFADELER -2-

Tanıkların ifadelerini okumaya devam ediyorum.

TANIK Sezgin Adalı'nın alınan ifadesinde, olay tarihinde evde uyuduğu sırada bir çığlık sesine uyandığını ve camdan baktığında, şüpheli Kâmil Çınar'ın oğlunun kendisine *"Neden vurdun?"* diyerek kızdığını görmesi üzerine hemen evden çıktığını; olay mahalline gittiğinde maktul Hâlil Çınar'ın yerde yattığını ve şüpheli Kâmil Çınar'ın olay yerinden ayrılmış olduğunu gördüğünü; daha sonra maktulü yoldan geçen bir araca bindirdiklerini; maktul ve şüphelinin yan komşuları olduklarını, ancak aralarında bir samimiyet bulunmadığını; uzun yıllardır aralarında anlaşmazlık olduğunun mahallede bilinen bir durum olduğunu; zaman zaman şüpheli Hâlil Çınar'ın bağırıp çağırdığına, küfür ettiğine ve demirleri tekmelediğine şahit olduğunu; maktulün genelde tepki vermediğini, bazı zamanlarda ise balkona ya da cama çıkıp bağırdığını; gördüğü kadarıyla olayları genelde şüphelinin başlattığını beyan ettiği belirtilmişti.

TANIK Sezai Adalı'nın (önceki tanık Sezgin Adalı'nın kardeşi) alınan beyanında, olay tarihinde evde bulunduğu sırada duyduğu gürültü üzerine camdan baktığında dışarıda bir kalabalık olduğunu ve şüpheli Kâmil Çınar'ın elinde bıçakla kasılmış vaziyette durduğunu gördüğünü; bunun üzerine hemen kardeşi Sezgin Adalı ile birlikte dışarı çıktıklarını; olay mahalline vardığında maktulün yerde yattığını gördüğünü; daha sonra maktulü bir araca bindirdiklerini; maktul Hâlil Çınar ile iyi bir diyalogları olduğunu ve mahallede herkesin maktul ile şüpheli arasında bir anlaşmazlık olduğunu bildiğini; ancak bu anlaşmazlığın nereden kaynaklandığını bilmedi-

ğini; vefat olayından 1-2 ay kadar önce, gece saat 02.00 civarında camdan baktığında, şüphelinin elinde uzun bir sopayla maktulün evine doğru eğilerek vurduğunu; maktulün de *"Yapma!"* diyerek içeri girmesini söylediğini duyduğunu ve gördüğünü beyan ettiği yazıyordu.

Bir diğer **TANIK Muhittin Adalı**'nın alınan beyanında, olay tarihinde evde bulunduğu sırada duyduğu bağırma sesi üzerine kalkıp camdan baktığında, maktul Hâlil Çınar ile şüpheli Kâmil Çınar'ın birbirlerine yakın mesafede olduklarını ve şüphelinin arkasını dönerek olay mahallinden ayrıldığını gördüğünü; bunun üzerine evden çıktığını ve maktulün yerde yattığını gördüğünü; daha sonra maktulü bir araca bindirdiklerini; maktul ile şüpheli arasındaki anlaşmazlığın mahallede bilinen bir durum olduğunu, ancak nedenini bilmediğini; yalnızca daha önce birlikte çalışıp ayrılmaları nedeniyle aralarında bir anlaşmazlık olduğunun ve ayrıca babalarının ölümünden sonra, yer anlaşmazlığı yaşandığının konuşulduğunu; vefat olayından 2 ay kadar önce bir gece, maktul ile şüphelinin kendi evlerinden birbirlerine bağırdıklarını gördüğünü, ancak kardeş olmaları dolayısıyla müdahale etmediğini beyan ettiği yer alıyordu.

İki **TANIK** daha vardı: **Emin Caner** ve **Mustafa Yalçın**.

Onlardan alınan beyanlarda, olay tarihinde saat 14.00 sıralarında gelen sesler üzerine evlerinden yola çıktıklarını; baktıklarında cadde üzerinde daha önceden tanıdıkları maktul Hâlil Çınar'ın göğsünden yaralı vaziyette yerde yattığını gördüklerini ve diğer vatandaşlarla birlikte maktulü bir araca bindirdiklerini beyan ettikleri belirtilmişti.

Şu ana kadar alınan ifadeler, şüphelinin üzerine atılı *"kardeşini bıçakla kasten öldürme"* suçunu işlediğini ortaya koyuyordu.

Ama ifadeler henüz bitmemişti…

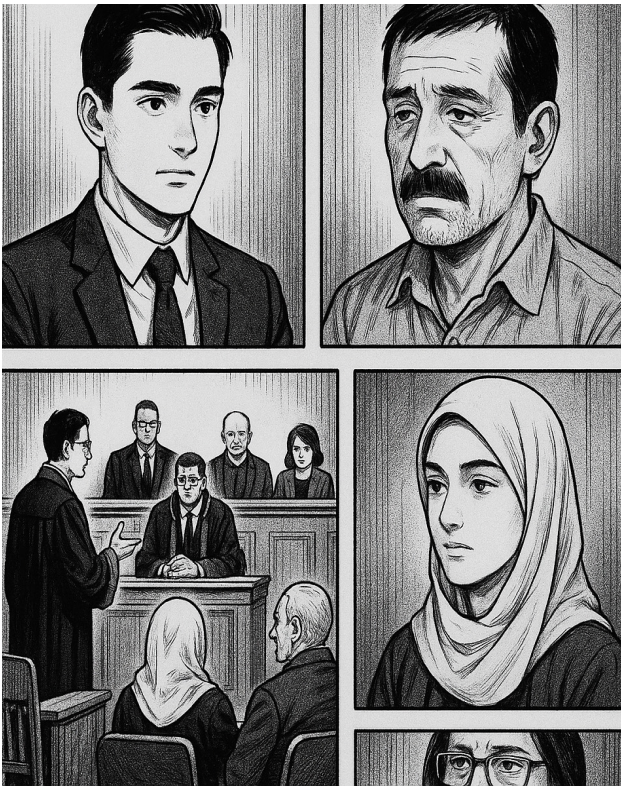

13.

İFADELER -3-

Tanıkların ifadelerini okumaya devam ediyorum…

TANIK: Asım Can Çınar (Ölen şahıs Hâlil'in oğlu):

"Ben olayı görmedim. Annem hızlı bir şekilde evden çıkınca, ben de peşinden çıktım. Sokağın başına gittiğimde babam kanlar içerisindeydi. Ancak ayaktaydı. O sırada amcam eve doğru gidiyordu. Elinde bıçak olduğunu gördüm. Annem, babamın yanına gidince, babam annemin kucağına düştü. Daha sonra hastaneye götürüldü, ancak kurtulamadı. Sanıktan şikâyetçiyim."

TANIK: Mete Sabit Çınar (Ölen şahıs Hâlil'in diğer oğlu):

"Ben olay sırasında evde uyuyordum. Çığlık sesine uyandım. Giyinip dışarı çıktığımda, sokağın başında babamı annemin kucağına düşerken gördüm. Kardeşim Asım Can Çınar da oraya gitmişti. Ben telaşla arabayı almak için anahtarı elime almıştım. Bu sırada sanıkla (Kâmil amcamla) karşılaştım. Elinde bıçak vardı. Benim üzerime doğru geldi. Onu birkaç kişi tuttu. Benim elimdeki anahtarı bıçak zannetmiş meğer. *'Elinde bıçak var!'* diye bağırdı. Sonra birileri onu uzaklaştırdı. Arabayla babamı hastaneye götürdük. Kurtulamadı… Sanıktan şikâyetçiyim."

TANIK: Melahat Çınar (Sanık Kâmil'in eşi)

Ben olayı görmedim. Sanığın eşiyim. Yaklaşık 15 yıl önce eşim, kardeşleriyle ortak oldukları iş yerinden, baskıyla ayrılmak zorunda kaldı. Maktul Hâlil, daha sonraki dönemlerde de, gerek eşime gerekse bana karşı bazı kötü

sözler söylemeye başladı. Bana sürekli olarak 'büyü' yaptığımı söylüyordu. Eşimi bana karşı dolduruyordu ve kavga çıkmasını istiyordu. Ayrıca hem eşimi hem de beni hırsızlıkla suçluyordu. Hatta bankalardan mal varlığımızı araştırdığını duydum. Yaklaşık 15 yıldır, ben ve eşim, maktul ve ailesiyle görüşmüyorduk. Ara ara eşimi arayarak, maktulün hem benim hakkımda kötü sözler söylediğini, hem de eşime hakaretler ettiğini biliyorum. Maktul, en son olaydan 1 yıl kadar önce, eşimi telefonla arayarak yine benimle ilgili kötü şeyler söylemiş. Hatta *'Ben bunları ispatlayacağım'* demiş. Benim biriyle ilişkim olduğunu, kötü yolda olduğumu iddia etmiş. Ayrıca olaydan 3 ay önce de yine benimle ilgili küfür ettiğini duydum. Biz aynı binada altlı üstlü oturuyoruz. Ayrıca çocuklarımı yolda gördüğünde de *'piç'* gibi sözler söylüyordu onlara. 3-4 yıl önce de maktul ile yolda karşılaşmıştık. Ben yalnızdım. Bana küfür etti ve *'eşini ve çocuğunu dağa kaldıracağım, görürsünüz'* gibi sözler söyledi. Ben cevap vermedim ve eşime de söylemedim."

TANIK: Melis Çınar (Sanık Kâmil'in kızı)

Ben olay esnasında evdeydim. Dışarıdan iki erkeğin kavga seslerini duydum. Kavga sesi artınca babamın sesini duydum. *'Yeter, yeter, benden ne istiyorsun!'* diye bağırıyordu. Onu duyunca dışarı çıktık. Dışarı çıktığımda olay bitmişti. Babam eve getirildi ve polise haber verildi. Olay öncesinde Hâlil Çınar, sürekli olarak babama hakaret ediyordu. Birkaç kez de yolda beni durdurdu. *'Baban hırsız'* gibi sözler söylüyordu. Ben bunları babama söylemedim. Söylersem eğer olay çıkabilirdi, korktum. Olaydan yaklaşık 2 ay önce, oturduğu evin penceresinden *'belediyenin demirlerini sattın, hırsız!'* diye babama doğru bağırdığını duydum."

TANIK: Yasemin Sanlı (Sanığın ve Maktulün kız kardeşi)

Maktul ve sanık benim ağabeylerimdir. Yaklaşık 20 yıl önce diğer ağabeyimiz Celil ile birlikte üçü ortak iş yeri açtılar. 5 yıl kadar sonra Kâmil ağabeyim ortaklıktan ayrıldı. Anlaşamadıkları için ayrıldılar. Kâmil ağabeyim, sedef hastalığına yakalanmıştı. Hâlil ağabeyim, *'Dükkan benim üzerime'* diyerek Kâmil ağabeyime baskı yapıp ayrılmasını sağlamıştı. Hâlil ağabeyim, Kâmil ağabeyimi hırsızlıkla itham ediyordu. Ayrıca olay anına kadar değişik zamanlarda, Kâmil ağabeyimin eşiyle ilgili sözler söylüyordu. Onu *'orospulukla'* itham ediyordu. Çocukları için *'piç'* diyordu. Ben her seferinde Hâlil ağabeyimi uyardım. Kâmil ağabeyimin psikolojisinin bozuk olduğunu, onun üzerine gitmemesi gerektiğini söyledim. Söyleyeceklerim bundan ibarettir. Ben son 3 yıldır ağabeyim Hâlil Çınar ile görüşmüyordum. Ancak öncesinde yukarıdaki sözleri duydum ve onu uyarmıştım."

14.

İFADELER -4-

Tanıkların ifadelerini okumaya devam ediyoruz...

TANIK: Abdi Muharrem Toraman (akraba)

Ben olayı görmedim. Olay esnasında evdeydim. Sanık benim eniştemdir. Dönem dönem maktul ile aralarında anlaşmazlık olduğunu, tartıştıklarını biliyorum. Benim yanımda küfürleşme ya da tartışma olmadı. Ancak sanık bana, oturup konuştuğumuz zamanlarda, ağabeyi Hâlil'in kendisine hakaret ettiğini, namusuyla ilgili kötü sözler söylediğini ifade ediyordu.

TANIK: Faruk Elmas (arkadaş)

Ben sanığın, yani Kâmil'in arkadaşıyım. Davaya konu olan olayı ben görmedim. Olaydan yaklaşık 1 saat önce Kâmil'i telefonla arayarak balığa davet etmiştim. Balık tutmaya gidecektim. O, yorgun olduğunu, eve gidip duş aldıktan sonra geleceğini söyledi. Sonra da olayı duydum. Ancak nasıl meydana geldiğini bilmiyorum.

TANIK: Meyra Sarıca (Sanığın ve Maktulün kız kardeşi)

Sanık ve maktul kardeşlerimdir. Bu olayla ilgili bildiklerimi, düşüncelerimi el yazımla yazdım. Ekinde de diğer kardeşim Celil ve Kâmil tarafından tehdit edildiğime dair mahkeme evrakları ve diğer belgeleri de ibraz ediyorum. Ben, sanığın maktulü miras meselesinden dolayı öldürdüğünü düşünüyorum. Sanık çok geçimsiz ve kıskanç bir insandır. Ben olayı görmedim. Ancak verilen ifadeleri okudum. Ölen kardeşimin, sanığın savunmasında geçtiği şekilde eşiyle ilgili sözler söylediğine inanmıyorum. Çünkü öyle bir insan değildi. Kardeşim Celil ile

sanık Kâmil'in iş birliği yapıp miras kaçırmak amacıyla plan yaparak, mirasçıların haklarını savunan dürüst bir insan olan maktulü öldürdüklerini düşünüyorum. Miras malları satışa çıkarıldığında, maktulün satın alacağını düşünmüş olabilirler. Ayrıca amcamın çocukları olan **Mualla Çerkes** ile **Köksal Çınar**'ın olayları körükleyerek kardeşi kardeşe kırdırdıklarını düşünüyorum. Sanık, maktulü öldürdükten 2 gün sonra beni arayıp '*Seni de öldüreceğim, bu işi yarım bırakmayacağım'* diye tehdit etti. Bu olaydan iki gün sonra, dedemizden kalan mallar için *terekeye temsilci tayin* davası vardı. Celil Çınar'ın belirlediği kişiler *terekeye temsilci adayı* oldu. Fakat bu olay olunca dava ertelendi.

TANIK: Zehra Benli (Sanığın ve Maktulün kız kardeşi)

Sanık Kâmil benim büyük ağabeyimdir. Maktul Hâlil ise ortanca ağabeyim olur. Benim iddianameye konu olay anına ilişkin bilgim yoktur. Kâmil ve Hâlil ağabeylerim daha önceleri birlikte kuruyemiş dükkânında çalışıyorlardı. Ancak aralarındaki geçimsizlik nedeniyle Kâmil dükkândan ayrıldı. 2003 yılının Haziran ayında, biz köydeyken, Kâmil ağabeyimin Hâlil ağabeyimi karnından bıçakladığını duyduk. Bu haberi bize ileten Celil ağabeyimdi. Bize *'Kâmil ağabeyim şerefsiz, Hâlil'i öldürmüş kurtulmuş'* dedi. Hâlil ağabeyimle Celil ağabeyim arasında mal davası yüzünden husumet vardı. Bildiğim kadarıyla Kâmil ile Hâlil arasında da yaklaşık 16 yıl öncesine dayanan, kuruyemiş dükkânından ayrılma nedeniyle husumet vardı. Kâmil Çınar, Hâlil ağabeyimizi çekemiyordu. Babam vefat edince tüm kardeşlerimiz arasında miras meselesinden dolayı huzursuzluk oldu. Vefatından 1 sene önce, ağabeylerim, babamla birlikte

otururken, Celil babama *'Hâlil'i evlâtlıktan reddedecek-sin'* diyerek soba demirini fırlattı. O esnada Kâmil odaya girdi ve Celil'e *'Sen çekil, babamı ben öldüreceğim'* dedi. Hâlil ağabeyim ölmeden 4 gün önce, amcamın oğlu beni telefonla defalarca arayarak *'Münevver Kızık'a söyle, Kâmil ve Celil plan kuruyor. Hâlil'i öldürecekler'* dedi. Geçen sene Nisan ayında, babamın vefatından sonra tereke meselesinden dolayı davamız vardı. …… Adliyesi'ne gittiğimizde, dava çıkışında Kâmil ağabeyim Hâlil ağabeyime küfür etti. *'Gel senin …….. koyayım, senin burada ne işin var?'* dedi. Sonra da etrafa *'Bana bıçak getirin'* diye bağırdı. Benim olaya ilişkin bildiklerim bunlardan ibarettir. Ayrıca beyanlarımı yazılı olarak da dosyaya sunmak istiyorum.

TANIK: Münevver Kızık (Sanığın ve Maktulün kız kardeşi)

Sanık ve maktul benim öz abilerimdir. Yaklaşık 20 yıl önce maktul bir kuruyemiş dükkânı açmıştı. Bu dükkânı esasen diğer abilerimle ortak açmıştı. Ama maktul olan Hâlil ağabeyim, kendisini patron, diğer ağabeyim Kâmil ve Celil'i işçi gibi görüyordu. Uzun süre bu şekilde Kâmil ve Celil burada çalıştılar. Daha sonra Hâlil ağabeyim, Kâmil ve Celil'i hırsızlıkla itham ederek dükkândan kovdu. Bu durum, ağabeyim Kâmil'de psikolojik sıkıntı yarattı. Hatta sedef hastası oldu bu yüzden. Ben olay günü yoktum, olayı görmedim. Ağabeyim Kâmil, maktulü bayramda görmüş. Maktul ağabeyim Hâlil, Kâmil ağabeyimin namusuna küfür ve hakaretlerde bulununca, bu olay birdenbire gerçekleşmiş. Ben, ağabeyim Kâmil'in plan yapıp bu olayı gerçekleştirdiğini duymadım. Böyle bir şey yoktur. Ani oluşan cinnetle bu olay gerçekleşmiştir.

15.
KAMİL'İN AKIBETİ NE OLACAK?

İfadeler çok net, gördüğünüz gibi…

Kâmil, kardeşi Hâlil'in ölümüne sebep olmuş.

Tıpkı Kâbil'in, Hâbil'in ölümüne sebep olduğu gibi.

Ve öyle anlaşılıyor ki Hâlil de Hâbil gibi, ağabeyine karşı bir saldırıda bulunmamış. Sadece kendisini korumak için kardeşini itmiş, o kadar.

Katil Kâmil de tıpkı Kâbil gibi, yaptığından pişman olmuş… Kaçmaya yeltenmemiş. Eve gidip polisi aramış ve teslim olmuş.

Sonuç olarak Kâmil, taammüden, yani planlı bir şekilde cinayeti işlemiş değil. Öyle olsaydı kaçmayı da planlardı. Ve herhalde söz konusu cinayeti de, evine 15-20 metre mesafede, sokak ortasında işlemezdi.

20 seneye dayalı iş yeri kavgasını, miras dolayısıyla yaşanan sorunları ve de '3 ortak' açılan kuruyemiş dükkanının Hâlil'de kalıp diğer 2 ortak kardeşin kovulduğunu düşünürsek, aradaki husumetin büyüklüğü net olarak ortaya çıkıyor.

Sokakta 2 kardeş karşılaşınca aralarında ne geçtiyse geçti. Sonunda Kâmil, nefsine ve şeytanına yenilip kardeş katili oldu. Ve bu eylemiyle *bütün insanlığı öldürmüş* gibi oldu.

Zira canı veren Allah'tır ve canı da ancak Allah alır. Kâmil bu eylemiyle Allah'a karşı isyan etmiş oldu; Allah'ın işine karışarak, şeytana uyarak…

Ama ben yargıç değilim. Kâmil'in avukatlığını üstlendim ve gereğini yapmalı, Kâmil'i savunup hak ettiği cezayı almasını sağlamalıyım. Ne fazla, ne de eksik...

Türk Ceza Kanunu'nun 82/1-D maddesine göre, kasten öldürme suçunun üst soy (yani ana, baba, dede, nine) veya alt soydan (çocuk, torun gibi) birine ya da eş veya kardeşe karşı işlenmesi hâlinde, fail ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası ile cezalandırılır.

Türk hukukunda idam cezası kaldırıldığından, bir insana verilebilecek en ağır ceza budur.

Peki müebbet ile ağırlaştırılmış müebbet arasındaki fark nedir?

Müebbet hapis cezası, hükümlünün hayatı boyunca sürer. Koşullu salıverilme hükümlerinden yararlanabilmesi iç in ise, hapishanede 24 yıl geçirmesi gerekmektedir.

Ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası da ömür boyu sürer. Fakat koşullu salıverme için, hapishanede 30 yılın geçmesi gerekir.

Bu durumda benim, kardeş katili Kâmil'e yapabileceğim iyilik, eğer şartları varsa, ağırlaştırılmış cezadan onu korumaktır -ki aralarındaki husumete bakınca, haksız tahrik unsurlarının bulunabileceğini sanıyorum-.

Bunun için Kâmil'le yüz yüze görüşmem, olayı bizzat ondan dinlemem gerek.

Ama önce Kâmil'in isim analizine bir bakalım. Kâmil isminin anlamıyla başlayalım işe:

Kâmil ismi Arapça kökenli olup, "olgun, eksiksiz, mükemmel" anlamına gelir. Bu isim, olgunluk, mükemmellik ve tamlık ile ilişkilendirilir. Bu isim, yetkin, olgun olan kimse ya da bilgili, kültürlü anlamında kullanılır.

İnsân-ı Kâmil; Yüce Allah'ın her mertebedeki tecellilerine mazhar olan kul anlamında bir tasavvuf terimi ola-

rak bilinir. İnsanın yaratılmış varlıklar arasında mükemmelliğe sahip olduğu ve en mükemmelin de Peygamber olduğu kabulü için kullanılır. Alevi-Bektaşi inancında ve bu inanca sahip tasavvuf anlayışında dört kapı -kırk makamdan geçtikten sonra, insanın kemaletiyle varılacağı olgunluk olarak da inanılır.

Kâmil isminin kökeni nedir?

Arapça *kml* kökünden gelen *kāmil* كامل " olgun, kemâle ermiş" sözcüğünden alıntıdır. Kemâl / Kâmil, özellikle Gazzâlî'den sonra önemli kavramları ifade eden tasavvuf terimleri haline gelmiştir. Gazzâlî'ye göre "kusursuz ve noksansız olmak" mânasındaki hakiki ve mutlak kemâl Allah'a hastır. Bunlar ilâhî sıfatlardır; adalet ve ilim sıfatları gibi kâmil-kemâl sıfatına da sahip olunması arzu edilir…

Kâmil isminin karakter özellikleri:

Kâmil ismi, taşıyıcısına olgunluk, mükemmellik ve eksiksizlik kazandırır. Bu ismi taşıyanlar, genellikle sosyal, iletişim yetenekleri güçlü bireylerdir. Çevrelerinde olgunluk ve mükemmellik yayar, yol gösterici, arkadaş canlısı ve pozitif yapıları ile tanınırlar.

Kâmil ismini taşıyanlar, lider özellikleriyle dikkat çeker. Kendi düşüncelerini çevresindekilere kabul ettirme konusunda (ikna) başarılıdırlar. Hayal kırıklığına uğramaktan hoşlanmadıkları için gerçekçi bir yapıları olur. Duygusaldırlar, empati yeteneğine sahiptirler. Bu nedenle de çevrelerinden saygı ve sevgi görürler.

Kâmil isminin harf analizi:

- K harfi: Başarıya odaklılık ve azim
- A harfi: Liderlik ve yönetme kabiliyeti

- M harfi: İçsel güç ve koruyuculuk
- İ harfi: Duyarlılık ve sezgisel güç
- L harfi: Sanatsal ve estetik duygular

Kâmil ismi, taşıdığı anlam ve kökeniyle güçlü bir kararlılığı, hedef odaklı bir yaşamı temsil eder.

Kâmil kardeşimizin hayattaki muradı, herhalde ömrünü hapishanede geçirmek değildi. Hele hele kardeş katili olmak hiç değildi. Buna rağmen, öfke kontrolü sağlanmayınca olan oldu…

İnsan, iyi gününde, içindeki nefis ve şeytanın terbiyesiyle uğraşıp onları adam etmedikçe, her an patlamaya hazır bir bombaya dönüşür. Hem etrafını hem de kendisini yakar.

Neyse...

Hapishanede Kâmil'i ziyarete gitmeden önce, Kâbil kardeşimin yanına dönmeliyim.

Bakalım, o ne yaptı?

Kaçtı mı, yoksa anne babasına gidip suçunu itiraf mı etti?

Orada vaziyet ne âlemde?

Zihin ne muhteşem, ne acayip bir şey ya... 5 bin, 10 bin seneyi 1 saniyeden daha kısa sürede aşıp istediği yere varabiliyor!

Ben de zihnen, Âdem ile Havvâ'nın evi olan Kâbe'ye vardım, bir anda.

"Şüphesiz alemlere bereket ve hidayet kaynağı olarak insanlar için kurulan ilk ev, mabet Mekke'dir." (Ali İmran Suresi, 96. Ayet.)

Âdem, bu evini, kendi elleriyle, taşlarla inşa etmişti.

Girdim içeri. Baktım, evde matem havası vardı. Kâbil de oradaydı. Ağlamaktan gözleri kanlanmıştı.

Havvâ anamız perişandı. Âdem babamız ise metanetliydi. Diyordu ki oğluna; *"Hadi Kâbil, hadi oğlum. Kardeşini öldürdüğün yere gidip cesedini oradan alıp buraya getirelim. Yıkayıp kefenleyelim. Sonra da cenaze namazını kılalım."*

Kâbil, babasına hiç itiraz etmedi. Yola düştüler. Gidecekleri yer çok uzak değildi zaten.

Ben de sessizce peşlerinden gittim.

16.
GÜZELLİĞİN CAZİBESİ...

Yolda, Kâbil'in ikizi ***Aklîmâ*** ile Hâbil'in ikizi ***Lebûda***'yı gördüm. İki kardeş birbirlerine sarılmışlardı. İkisinin de gözleri yaşlıydı.

Aklîmâ, Lebûda'dan çok daha güzeldi! Bir bakışta fark edilecek kadar güzel…

Bunu kendi gözlerimle görünce, Kâbil'in, kardeşi Hâbil'i öldürecek kadar başını döndüren şeyin ne olduğunu, anladığımı sandım. Nitekim Allah, bu ikizlerden birinin kızını diğerinin erkeğiyle eşleştirmesini söylemişti Âdem'e. Ve bu hükme uyulacak, büyük oğul Kâbil ile küçük oğul Hâbil birbirinin ikiziyle evleneceklerdi.

Ama öyle olmadı…

Kabil'in ikizi olan Aklimâ, Habil'in ikizinden güzel olunca işler karıştı. Kabil emre karşı geldi ve kendi ikiziyle evlenmek istediğini söyledi. Bütün sorun da buradan çıktı!

Ah şu güzellik, şu dış görünüş…

Devamlı şekilden şekile giren, değişen suretler…

Ve bunu unutup, geçici güzelliğe âşık olup, kendilerinden geçenler…

Peki onlar, âşık oldukları güzellik şekil değiştirip yaşlanınca, o güzellik yok olunca, ne yaparlar?

Tüm bu görülen güzelliklerin fânî olduğunu, geçici bir illüzyon olduğunu fark etmek, bu kadar mı zor?

Oysa bu geçici güzellikler, insanın, ebedî, değişmeyen güzeli arayıp bulması için, oltanın ucuna konmuş yemlerdir sadece.

Nitekim Leyla'ya âşık olup Mecnun olan kişi, sonunda Leyla'yı bulunca, *"Ben Leyla'yı değil, Mevla'yı isterim"* dememiş miydi?

Akıllı insan bu işte! Bakmayın ona ***Mecnun*** dendiğine.

*

İtiraf etmeliyim ki, Aklîmâ güzelliğiyle dikkatimi çekmişti...

Şu işe bakın! Sadece zihnen orada olduğum halde, bedenen orada bulunmazken bile, 'güzellik' beni etkilemişti…

Gerçekten de güzelliğe bakmak sevaptır. Allah güzeldir ve güzeli sever. Güzelliğin insanı cezbetmesinden daha tabiî bir şey olamaz ki.

Burada sormamız gereken şey şu: Fânî, geçici olan güzellikler güzellik sayılır mı?

Hepimiz biliyoruz ki Aklîmâ belli bir süre sonra yaşlanacak, çirkinleşecek ve şu anki güzelliğinden eser kalmayacak. Bu durumda Aklîmâ güzel midir? Yoksa Aklîmâ bir tuzak mıdır?

Bu durum dünya hayatı için de aynen böyledir. Dünya hayatı çok güzel olmakla birlikte geçicidir. Bize bu dünyada tattırılan tüm güzellikler belli bir süre sonra elimizden alınıyor. Ana, baba, eş, evlât, arkadaş ve her türlü nimet elimizden çıkınca da vaveylâyı koparıyoruz. Acılara gark oluyoruz.

Elimizden mutlaka çıkacak olan şeylerin bize verilmesi, tattırılması iyi bir şey midir? Güzellik midir yani? Bu güzelliklerin sonunda ağlatılmak için mi, verilmektedir bunlar bize?

Aklını kullanan insan, bu sorulan üzerine düşünür, tefekkür eder. Ve bu dünyada, Aklîmâ'ları değil, ezel, ebed ve fânî olmayan güzellikleri arar.

Öyle anlaşılıyor ki Hâbil de bunun farkına varmış. Geçici, fânî güzellikler yerine babasının, annesinin anlattığı cennet ve cemalullahı tercih edip oralara göç etmiş…

Şimdi bulunduğu yerde de, ihtimal, kendisini öldüren ağabeyi Kâbil'e minnet bile duyuyor olabilir.

*

İz sürmeye devam…

Kâbil ikiziyle evlenme konusunda ısrarcı olunca ne oldu?

Gelin size onu da anlatayım. (Aslında bunu, ilerleyen bölümlerde, konunun uzmanlarından alıntılar yaparak, detaylı bir şekilde de anlatacağım. Şimdi, global çapta en çok kabul gören 'hikayeyi' baz alarak, çok kısa bir özet yapalım ki, anlaşılır olsun mesele.)

Âdem bu isteğin gayr-i meşrû olduğunu ne kadar izah ettiyse de Kâbil'e söz dinletemedi. Ve oğullarından, Aklimâ için Allah'a birer kurban takdim etmelerini, hangisinin kurbanı kabul görürse Aklimâ ile onun evleneceğini söyledi.

Bunun üzerine kardeşler babalarının isteğini yerine getirdi.

Tefsirlerde ve diğer İslâmî eserlerde geçtiği gibi Kâbil çiftçi, Hâbil ise çobandı. Yani bu konuda uzman olan Hâbil, hemen en iyi koçu seçti ve onu kurban etti. Sonunda da bildiğiniz gibi, Kâbil'in cılız koçu değil, Hâbil'in besili koçu, kurban olarak kabul gördü. Yani Kâbil kaybetti!

Kıssanın bundan sonrası Kur'an-ı Kerîm'de şöyle ifade ediliyor: *"Onlara, Âdem'in iki oğlunun kıssasını hakkıyla oku (çünkü onlar bu kıssanın tıpatıp uyduğu kimselerdir). Hani Âdem'in iki oğlu birer kurban takdîm etmişlerdi de (her nedense) birinden kabul edilmiş, diğerininki kabul edilmemişti. Kurbanı kabul edilmeyen, diğerine; ahdim olsun seni katledeceğim' dedi. Diğeri ise, Allah ancak muttakîlerden (kurban) kabul eder. Öyleyse Allah'tan kork, niyetini düzelt. Eğer sen, beni öldürmek için elini kaldırsan bile, ben seni öldürmek için elimi kaldıracak değilim. Çünkü ben Rabbü'l-âlemîn olan Allah'tan korkarım. Dilerim ki sen, kendi günâhınla birlikte benim günâhımı da yüklenesin ve de cehennemlikler den olasın. İşte zalimlerin cezası budur, dedi"*

*

Evet…

Bu hikâyeyi de yeniden hatırladığımıza göre, kavgayı başlatan noktaya geri dönebiliriz: Aklimâ'nın güzelliğine!

Aklimâ konusu, Kâbil'in savunmasında işime yarayabilir. Haksız tahrik unsuru sayılabilir çünkü…

Aslında bu konu, Âdem'in, yasak meyveyi, cennetin güzelliği karşısında, oradan çıkmamak için yemesine benziyordu. Yani nasıl ki, cennetin güzelliği ve Havvâ'nın hatırı, Âdem için tahrik unsuru olduysa, Kâbil için de Aklimâ'nın güzelliği tahrik unsuru olmuştu.

Ve bu benzerlik, savunmada işimize yarayabilirdi!

Kâbil'in, Hâbil'i öldürmesinin ardındaki sebepleri tespit etmek ve savunmada işimize yarayabilecek başka bilgiler bulmak için, öncelikle ilk insanlar olan **Âdem** ile

Havvâ'nın yaratılış gayesini ve hikâyesini çok iyi bilmemiz gerekiyor...

Böylece Âdem'in çocuklarını ve yaptıklarını daha doğru anlayabilir ve konuyu daha iyi değerlendirebiliriz.

Sonuçta bütün insanlar Âdem ile Havvâ'nın soyundandır. Doğaldır ki, Âdem ile Havvâ'ya benzeyeceklerdir. Hem fizik olarak hem de davranış olarak.

Bu konuda da elimizde şaşmaz bilgi kaynağı olan Kur'an var. Hadisler var. Bunların dışındaki kaynaklar ise ancak Kur'an ve hadislere uyumlu ve uyarlı oldukları sürece itibar edilebilirler.

İslam kaynaklarına baktığımızda, Kâbil'in Hâbil'i öldürdükten sonra neler olduğu ile ilgili yeterli bilgiye ulaşamıyoruz. Kur'an ve sünnette bilgi bulunmayınca da, bu boşluğun, Kur'an ve sünnete uymayan bilgi ve hikâyelerle (Kitab-ı Mukaddes kaynaklı) doldurulmuş olduğunu görüyoruz.

Bu bilgilere göre;

İkizi ile evlenmek isteyen Kâbil lanetlenmiş, kovulmuştur. Kâbil, ikizi Aklîmâ'yı da alarak Aden'e gitmiş ve bütün zürriyeti Allah'a asî olmuş, ahlâksız bir hayat sürmüştür. Ve Kâbil, âmâ (kör) oğlu tarafından öldürülmüştür. Bu âmâ oğul, kendi oğlunu da öldürmüştür sonra… Ayrıca onun bütün zürriyeti de Nuh Aleyhisselam döneminde tufanla boğulup yok edilmiştir. Yani bu kaynaklara göre, Kâbil'in soyu kurumuş, daha doğrusu 'kurutulmuştur'.

Allah, öldürülen Hâbil'in yerine, **ŞÎT** adında tek olarak doğan hayırlı bir evlât vermiştir Âdem'e. Ve böylece Hz. ŞÎT, bütün peygamber neslinin de babası olmuştur.

Gördüğünüz gibi, İsrâîliyyât bilgilerine göre insanlar **iyi** ve **kötü** olarak iki sınıfa ayrılır: Kâbil ve zürriyeti (kötü, asi); Hz. ŞÎT ve zürriyeti (iyi ve güzel) olarak.

Farkındaysanız bu bilgiler, Kur'an'da tarif edilen insan tipine tamamen zıttır. İnsan, en güzel şekilde ***yeryüzünün halifesi*** olarak yaratılmıştır çünkü. Sonra da aşağıların aşağısına çevrilmiştir… Yani her insan, hem iyidir hem kötü. Sırf iyi, sırf kötü insan yoktur yeryüzünde. Dilediği zaman iyi, dilediği zaman kötü olan insan tipi vardır.

Ve bu kuraldan Peygamberler bile istisna edilmemiştir! Nitekim onların da "zelleleri" (hataları) Kur'an'da açıkça zikredilmiştir.

İslam kaynaklarında dikkatimi çeken husus şu oldu:

Allah'ın hediyesi olarak, Kâbil'in yerine Âdem ile Havvâ'ya verilen, saf iyilik abidesi olan, peygamberlerin babası sayılan ve hatta alnında peygamberlik nuru bulunan ŞÎT, Kur'an'da da, peygamber sözlerinde de mevcut değil! (En azından ben bulamadım, tüm araştırmalarıma rağmen).

Bu durumda da haklı olarak; Kur'an'da tarif edilen insan tipolojisine uymayan ve mutlak kötülük olarak tarif edilen ***Kâbil zürriyeti*** ile mutlak iyilik olarak tarif edilen ***Hz. ŞÎT zürriyeti*** hakkında, çok ciddi şüpheye düştüm.

Ve sordum kendi kendime: Dünyada, insandan doğma ilk peygamber olan Hz. ŞÎT'in adının, Kur'an'da geçmemesi, mümkün olabilir miydi?

Çok daha önemsiz sayabileceğimiz peygamberlerin isimleri geçerken, bu peygamberlerin babası olan

'ŞÎT'in adının Kur'an'da geçmemesi, akla mantığa uymuyordu…

Allah, Kur'an'da tarif ettiği, vicdanlı, yeryüzü halifesi, akıllı ama aynı anda fitne fesat çıkarıp kan dökücü özelliklere sahip olan, şeytan ve nefis taşıyan **insan** yerine, birbirine düşman olacak iyi ve kötü insanları bu şekilde ayrıştırmış olabilir miydi?

Bildiğimden değil, sadece aklıma geldiği için söylüyorum: İsrâîliyyât bilginleri, âlimleri, kardeşini öldüren kötülük timsali Kâbil'in karşısına Hz. ŞÎT'i kendileri koymuş (böyle bir karakter icat etmiş, uydurmuş) olabilirlerdi!

İşin doğrusunu, konunun uzmanlarına bırakıyor ve İbnü'l Arabî'nin, Füsûsu'l-Hikem (**Hikmetlerin Özü** anlamına gelen bu eserde, Kur'an'da adı geçen 27 Peygamber, hikmetin çeşitli yönlerinin tecessümü olarak ele alınıp incelenir) kitabından bir paragrafla sonlandırmak istiyorum bu bölümü:

*"Bazı zayıf akıllılar ve fikir ehli kimseler, kendi anlayışlarına göre **'Allah dilediğini yapar'** (Âl-i İmrân Suresi, 40) ayetini örnek göstererek, yüce Allah'ın yarattığı kanunlarla çelişen, yaratılışa ve imkânlara ters düşen şeyleri -ikram ve ihsanlar da dâhil-yapacağını mümkün görmüşlerdir. Ve böylece imkânı, olabilirliği, Allah'ın ilâhi kanunlarını reddederek, doğrudan ve dolaylı olarak Allah'ın kendi kanunlarına uymayan imkânsız işler yapacağını zannetmişlerdir. Hâlbuki iş, kendi bildikleri gibi değildir. Bizden, araştırıcı ve irfan sahibi kimseler ise Allah'ın, kendisinin koyduğu ilâhi kanun ve hükümlere uygun işler yapacağını bilirler. Ayrıca yaratılanın ne olduğunu, nereden geldiğini, ne sebeple ve nasıl yaratıldığını bilirler. Yüce Allah, bu hükümler ve sebepler*

dışında asla hiçbir şey yaratmaz. Çünkü yaratılanlar, Allah'ın ilâhi kanun ve hükümlerine uygun olarak yaratılırlar."

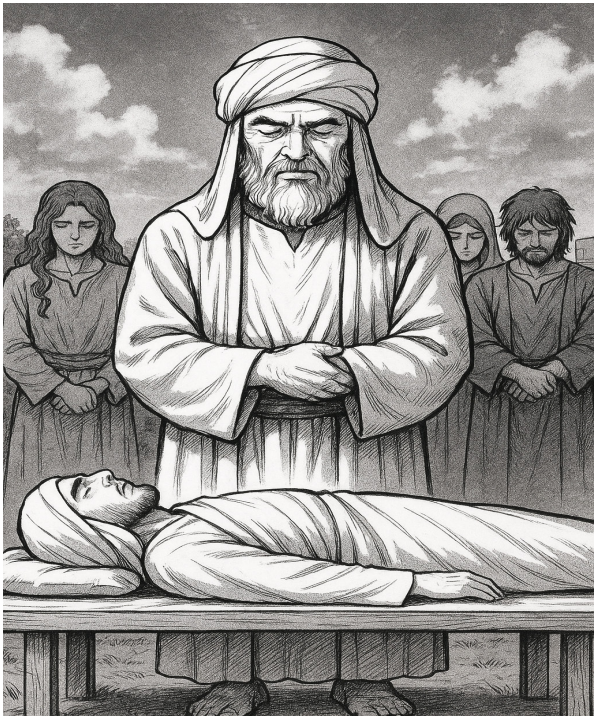

17.
KAFAMDAKİ SORULAR

İşin doğrusunu, konunun uzmanlarına bırakıyorum, demiştim önceki bölümde. Evet…

Ama kafamdaki tartışma bitmiyordu bir türlü. Soruların ardı arkası kesilmiyordu. Baktım olmayacak, ben de oturdum, birkaç gün kaynakları taradım ve bulduklarımı, bir ***tez*** haline getirdim.

Şimdi bunu sizinle de paylaşmak istiyorum.

Önce şunu belirtmeliyim: Burada amacım, İsrailiyyat anlatılarını tümüyle reddetmek değil, onlara Kur'ani bir perspektiften alternatif ve daha anlamlı bir açıklama getirme çabası içinde olmak... Ve ezberlerinden sıyrılmaya niyet edip, bu meseleye kafa yoracak olanlar için, bir giriş kapısı oluşturmak.

Gelin, sorular eşliğinde ilerleyelim. Ve sonra da ulaştığım cevapları okuyalım birlikte.

<u>Birinci soru:</u> ŞÎT neden Kur'an'da yok?

İslami kaynaklarda (İbn Kesir, Taberî vb.), Âdem'den sonra gelen ve kendisine sahifeler verilen ilk peygamber olduğu rivayet edilen ŞÎT'ten, Kur'an'da hiç bahsedilmez. Sahih hadis külliyatında da ondan açıkça söz eden bir rivayet yoktur.

Bu durum, İslami ilimler geleneğinde İsrailiyyat olarak adlandırılan bir olguyla açıklanır. İsrailiyyat, başta Tevrat ve Yahudi kültüründen olmak üzere, sonradan İslami literatüre giren rivayetler bütünüdür. İslam âlimleri, bu rivayetlere ihtiyatla yaklaşmış, Kur'an ve sahih sünnetin temel prensiplerine aykırı olmamak, inanç esaslarını zedelememek ve doğruluğu teyit edilemeyecek

haberler (mübhemât) olarak değerlendirmek kaydıyla kullanmışlardır. *(1)* ŞÎT'e dair anlatılar da bu kapsamda değerlendirilmiştir.

Hepimizin bildiği üzere, Kur'an kıssalarının temel işlevi, insana ibret ve ders vermektir. Mâide Suresi'nde geçen Hâbil ve Kabil kıssası, insan doğasındaki kıskançlık, öfke ve sonuçlarını gösteren en çarpıcı örneklerdendir.

Nitekim Kur'an-ı Kerim, Habil ve Kabil kıssasında (Mâide Suresi) Kabil'in derin bir pişmanlık (nedamet) içine girdiğini açıkça beyan eder. Ayrıca İslam'ın tövbe doktrini, sınırsız bir affedilme umudu vaat eder. Buradan hareketle, İslami kaynaklarda zikredilen ancak Kur'an ve sahih sünnette ismen yer almayan ŞÎT (ŞÎS) peygamber figürünün, farklı bir bakışla, yeniden incelenmesi gerektiğini düşünüyorum.

Asıl mesele, Kur'an'ın bu anlatıya neden yer vermediğidir. Bu durum, 2 şekilde yorumlanabilir:

· Mesaj Odağı: Kur'an, bir tarih kitabı değil, bir hidayet rehberi olduğu için, tüm peygamberlerin kronolojik tarihini verme amacı gütmemiştir.

· Gerek duyulmama: ŞÎT'in hikâyesi, kıssanın ana mesajı (kıskançlık, cinayet, pişmanlık, tövbe) için doğrudan gerekli görülmemiş olabilir.

Ancak, benim öne sürdüğüm üçüncü bir yorum daha var ki, o da şu:

Kur'an'ın ŞÎT'ten bahsetmemesi, onun varlığını reddetmek değildir. Onunla ilgili detayların, ana mesajın önüne geçmesi istenmemiş olabilir.

Kur'an, yeni bir peygamber ismi zikretmek yerine,

Kabil'in pişmanlık halini vurgulamakla ve onun dönüşümünü evrensel bir tövbe mesajına dönüştürmekle yetinmiştir.

Bu durumda, İsrailiyyat kültüründe ayrı bir peygamber olarak anılan "ŞÎT", tövbe sonucu yeniden doğan Kabil'in sembolik ve metaforik kimliği olarak yorumlanabilir.

<u>İkinci soru:</u> İslam'da tövbenin önemi bu kadar büyükken, Kâbil'in tövbesinin üzerinde neden yeterince durulmuyor?

İsrailiyyat anlayışıyla şekillenen, global çaptaki geleneksel anlatılar, Kabil'i "lanetli" bir figür olarak resmederken, Kur'an, onun derin bir pişmanlık (nedamet) içine girdiğini açıkça beyan eder.

Pekâlâ ŞÎT, tövbe ve ilahi affın sembolik bir ifadesi olarak, Kabil'in dönüşüm geçirmiş halinin bir temsili biçiminde değerlendirilebilir.

Zira, Kur'an-ı Kerim, Kabil'in kardeşini öldürdükten sonraki halini şöyle tasvir eder*:* ***"Nihayet Allah, kardeşinin cesedini nasıl gömeceğini göstermek için yeri eşeleyen bir karga gönderdi. (Karga işini bitirince) 'Yazıklar olsun bana! Şu karga kadar olup da kardeşimin cesedini gömmekten aciz miyim ben?' dedi. Artık o, ettiğine yananlardan olmuştu (fe asbaha mine'n-nâdimîn)."*** *(2)*

"Nâdimîn" (pişman olanlar) ifadesi, onun içsel çöküşünün ve pişmanlığının Kur'an tarafından kayıt altına alındığının kanıtıdır. Bu pişmanlık, tövbenin en temel şartıdır.

Kur'an'ın birçok ayeti, tövbe kapısının herkes için

açık olduğunu vurgular. Bunlardan biri Zümer Suresi 53. Ayettir: ***"De ki: Ey kendi aleyhlerine olarak haddi aşan kullarım! Allah'ın rahmetinden ümidinizi kesmeyin! Şüphesiz Allah bütün günahları bağışlar..."***

Sahih hadisler de, bu konuda son derece nettir. 99 kişi öldüren bir katilin dahi samimi tövbesiyle affedildiğini anlatan meşhur hadis *(3)* tövbe doktrininin sınır tanımazlığını ortaya koyması açısından, ayrıca önemlidir.

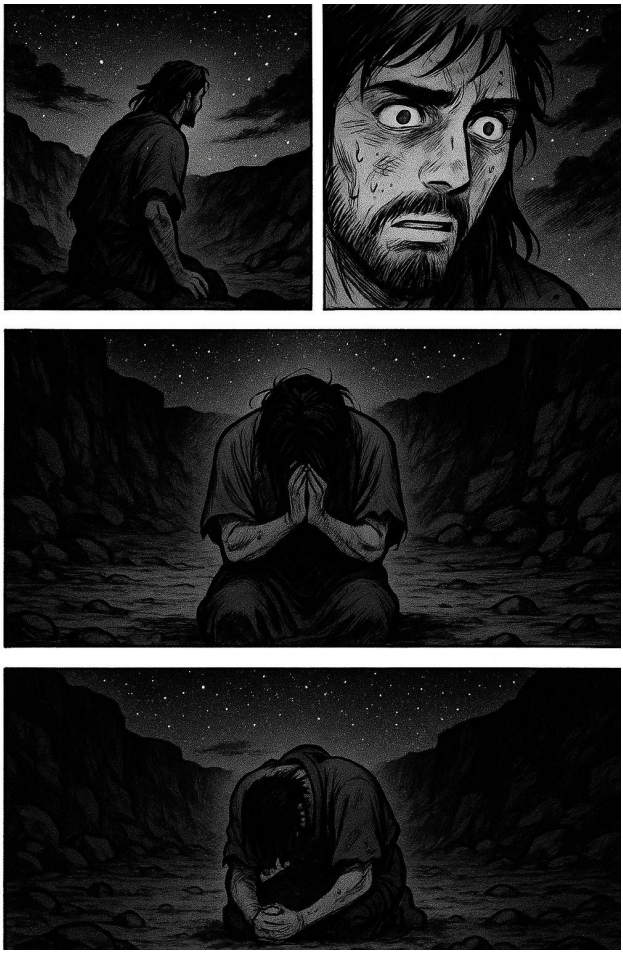

<u>Üçüncü soru:</u> 'İsmet' sıfatı ile 'tövbe' ilişkisi neden yeterince anlatılmıyor?

Kur'an ve sünnetteki sessizliği yorumlarken üzerinde durulması gereken bir diğer kritik nokta, peygamberlik (nübüvvet) ve "ismet" (günahtan korunmuşluk) sıfatı ile tövbe arasındaki ilişkidir.

Geleneksel kelâm anlayışı, peygamberlerin "ismet" sıfatına sahip olduğunu, yani Allah tarafından büyük günahlardan (kebair) korunduklarını ve küçük günahları (seğair) ise derhal tövbe ile telafi ettiklerini öne sürer. ***(4)***

Ancak, Kur'an'da Hz. Musa'nın gençlik döneminde birini kazara öldürdüğü açıkça belirtilir: ***"Ötekine bir yumruk vurup onu öldürüverdi. 'Bu şeytanın işidir' dedi. 'O, insanı saptıran besbelli bir düşmandır."*** ***(5)***

Buna rağmen Musa, peygamber olarak seçilmiştir.

Bu durum, insanlık hali yaşamanın ve hata yapmanın, ilahi seçilmişliğin önünde mutlak bir engel teşkil etmediğini göstermektedir.

Musa'nın durumu, yaptığı hatadan sonraki pişmanlığı, korkusu ve Allah'a sığınmasıdır: ***"Rabbim! Ben kendime zulmettim. Beni bağışla!' dedi. Allah da onu bağışladı."*** (Kasas Suresi 16. Ayet)

İşte bu noktada, Kabil/ŞÎT meselesine yeniden dönebiliriz:

Eğer Musa bir cana kıymış olmasına rağmen tövbesi kabul edilmiş ve peygamber olabilmişse, bu, tövbenin dönüştürücü gücünün en üst düzeyde bir tezahürüdür.

Tövbe, sadece günahın silinmesini değil, kişiyi adeta o günahı hiç işlememiş bir hale getiren bir arınma sürecini ifade eder. Nitekim bir hadis-i şerifte, "Tövbe eden, günah işlememiş gibi olur" buyrulmuştur. ***(6)***

Bu perspektiften bakıldığında, Kur'an'ın ŞÎT'ten bahsetmemesi, onun peygamber olmadığı anlamına gelmez. Aksine, bu sessizlik, tövbeyle ulaşılan 'arınmış' halin vurgulanması olarak da yorumlanabilir.

Kabil, işlediği cinayetle "ismet" sıfatıyla çelişen bir durumdaydı. Ancak samimi tövbesi ve ilahi af ile öyle bir dönüşüm geçirdi ki, artık o "Kabil" değildi. Belki de yeni kimliği (ŞÎT), onun bu arınmış, tertemiz halini, yani tövbe sonrası ulaştığı "ismet" mertebesini temsil ediyordu.

Bu durumda, İsrailiyyat'ta peygamber olarak zikredilen ŞÎT, aslında *tövbeyle yeniden inşa edilmiş,* günahın lekelerinden arınmış ve peygamberlik istidadı kazanmış bir varlığın sembolik adıdır.

Bu yorum, tövbenin sadece affedilme değil, aynı zamanda radikal bir yeniden doğuş olduğu fikrini de destekler.

Nitekim tövbe, "ismet" sıfatının kaybı değil, onun tövbeden sonraki süreçte yeniden ihsan edilmesi veya elde edilmesi şeklinde anlaşılabilir.

Dolayısıyla, Kabil'in ŞÎT'e dönüşümü, tövbenin; insanı en ağır günahtan bile sıyırıp çıkarabilecek ve onu en yüce manevi mertebelere (hatta peygamberlik potansiyeline) taşıyabilecek gücünün, bir metaforu haline gelmektedir.

<u>Dördüncü soru:</u> İndirgemeci anlayışın dayattığı ezberlerin peşinden mi gideceğiz, hakikatin peşinden mi?

İnsan fıtratı, tipolojik olarak "mutlak iyi" (ŞÎT) ve "mutlak kötü" (KÂBİL) şeklinde katı bir ikiliğe indir-

genemez. Nitekim Kur'an'ın insan tasavvuru da, bu indirgemeci anlayışın aksine, çok daha dinamik ve derinliklidir.

İnsan, özünde (fıtratında) hem iyilik hem de kötülük potansiyelini, hem meleksi yönünü hem de nefsani eğilimlerini barındıran karmaşık bir varlık olarak yaratılmıştır. *(7)*

Nitekim Kur'an-ı Kerim'de nefse ve onun eğilimlerine dikkat çekilir: ***"Nefse ve ona bir düzen içinde biçim verene, sonra da ona fücurunu (sınır tanımaz günah işleme potansiyelini) ve takvasını (Allah'a karşı gelmekten sakınma yeteneğini) ilham edene yemin ederim."*** (Şems Suresi, 8. Ayet). *(8)*

Kabil kıssasının ve onun tövbesinin anlamı, bu ontolojik gerçeklikte yatar. Kabil, "kötülüğün ta kendisi" değildir; kötülük potansiyelini eyleme dönüştürmüş bir insandır sadece.

Aynı şekilde ŞÎT de, "iyiliğin ta kendisi" değil, pişmanlık ve tövbeyle, iyilik potansiyelini yeniden keşfedip inşa etmiş bir insanın varabileceği kemal noktasının sembolüdür.

Bu yaklaşım, İsrailiyyat kökenli anlatılardaki katı ikiliği kırarak, insanın içindeki 'dönüşüme' dikkat çeker.

Her birey, aynı anda hem Kabil hem de ŞÎT olma potansiyelini taşır.

Mesele, o insanın içinde hangi potansiyeli besleyip, beslemediğidir….

Seçimlerimiz, hangi yöne doğru gittiğimiz ve nasıl bir kimlik inşa etmek istediğimizle ilgilidir…

Bu bağlamda, Kabil'in ŞÎT'e dönüşüm metaforuna;

yalnızca tarihsel bir olayın yeniden okunması olarak değil, aynı zamanda insanın ömür boyu süren varoluşsal yolculuğunun bir prototipi olarak bakmak mümkündür.

İnsan, fıtratında ilâhi bir emanet olarak taşıdığı bu iki potansiyel arasında bir seçim yapmak ve kendi özünü inşa etmekle yükümlü kılınmıştır.

Tövbe, bu inşa sürecindeki en kritik dönüm noktasıdır!

Tövbe, yanlış inşayı fark edip onarıma niyetlenmek ve kendini yeniden inşa etmek için insana verilen sonsuz bir fırsattır.

Sonuç olarak,

"ŞÎT, Kabil'in tövbe etmiş halidir" iddiası, kesin bir tarihsel ve naklî delille ispatlanabilecek bir bilgiden ziyade, derin bir teolojik yorum ve poetik bir tezdir.

Bu tezi önemli kılan hususlar ise şunlardır:

1-İlâhi rahmetin sınırsızlığını vurgulaması (En ağır suçtan bile dönüşümün mümkün olduğunu göstermesi nedeniyle)

2-Kur'an'daki psikolojik derinliği öne çıkarması (Geleneksel "lanetli Kabil" imajını, "pişman ve affedilme umudu taşıyan Kabil" imajıyla değiştirerek)

3-Kıssaların ibret amacına uygun olması (Kıssaların, tarih anlatmaktan ziyade ibret vermek için olduğu prensibiyle örtüştüğü için)

4-İnsan fıtratına dair kapsayıcı bir model sunması (Mutlak iyi-kötü ikilemini reddederek, insanın karmaşık ve dönüşebilir doğasına yani *hakikatine* işaret ederek.)

5-Tövbe kavramına yeni bir açılım getirmesi (İs-

lam'ın tövbe konusundaki evrensel çağrısının altını çizdiği ve tövbeyi, sadece af dilenme değil, insanı "günah işlememiş" hale getiren ve en yüce manevi mertebelere taşıyabilen ontolojik bir dönüşüm süreci olarak konumlandırdığı için).

*

Şunu tekrar etmekte fayda görüyorum:

Kesinlik iddiası taşımayan bu tezin en büyük amacı, üzerinde yeterince konuşulmamış olan böylesine önemli bir konuyu tartışmaya açmaktır.

Ve bu vesileyle de insanlığa, karanlıktan aydınlığa doğru yaptığımız bu ruhsal yolculukta, tövbe ışığının hiç sönmeyeceğine dair güçlü bir umut mesajı vermektir.

*

Kaynakça

1-Aydemir, Abdullah. Tefsirde İsrailiyyat. Beyan Yayınları, 2019.

2-Kur'an-ı Kerim, el-Mâide, 5:31.

3-Buhari, Enbiyâ, 54; Müslim, Tevbe, 46.

4- Beyâzîdî, Ebû Muhammed. İşârâtü'l-Merâm min İbârâti'l-İmâm. Kahire: Dârü'l-Kütübi'l-Mısriyye, 1949, s. 162.

5- Kur'an-ı Kerim, el-Kasas, 28:15.

6- İbn Mâce, Zühd, 30; Ahmed b. Hanbel, Müsned, 1/190.

7- Kur'an-ı Kerim, el-Bakara, 2:30.

8- Kur'an-ı Kerim, eş-Şems, 91:7-8.

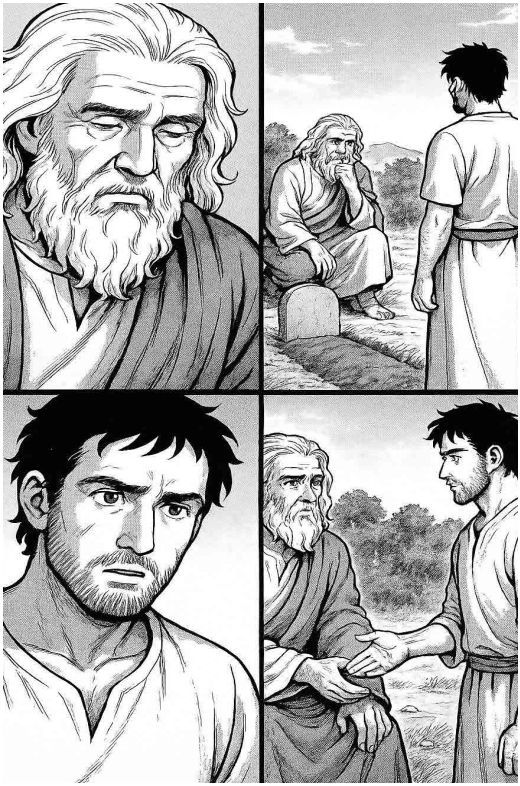

18.

CENAZE

Tezimi tamamlamak, kafamdaki sorulara cevaplar bulmak, büyük bir iç huzuru vermişti içime.

Tabii, kendi kendime beyin fırtınası yaparken, peşlerine düştüğüm Âdem ile Kâbil'i kaçırmıştım.

Hatırlarsanız, Kâbil ve babası, cesedin yanına ulaşmak için yürüyordu. Ben de sessizce peşlerinden gidiyordum.

Zihnen yeniden gidince onların zamanına, Âdem ile Kâbil'i bulmam zor olmadı.

İşte, yine az ötemde, yan yana ilerliyorlardı.

Bir süre daha yürüdük, onlar önde ben arkada...

Sonra bir an, yere çivilenmiş durdu ikisi de. Ve hüzünle baktılar, gördüklerine. Hâbil'in kendisi değil, cesediydi önlerindeki.

Yanına vardılar sessizce.

Ben de hemen arkalarında duruyor, her hareketlerini izliyordum.

Âdem ile Kâbil, cesedi yerden kaldırdı, kucakladı.

Ve birlikte, onu eve doğru taşımaya başladılar. Eve yaklaştıklarında, onları gören Aklîmâ ve Lebûda da yardımlarına koştu. İkisi de ağlıyordu sessizce…

Sonunda cesedi, evleri konumundaki Kâbe'ye kadar getirdiler ve içeri yerleştirdiler.

O an, Havvâ anamızın ve kızlarının feryadı ortalığı doldurdu. Hz. Âdem'in ikazıyla sakinleştiler.

Sonra gözyaşları feryatsız akmaya devam etti.

Havvâ anamız su ısıtmıştı. Hz. Âdem ile Kâbil, beraber Hâbil'in cenazesini yıkadılar. Helâllik alındı. Sonra da Hz. Âdem cenaze namazını kıldırdı.

Hâbil, önceden hazırlanmış mezara konduktan sonra, Hz. Âdem, oğlu Kâbil'e şöyle dedi:

-Oğlum, cezalısın. Hakkında hüküm verilinceye kadar odandan çıkmayasın. Tövbe ve istiğfarına da devam et.

-Peki babam, dedi ve odasına çekildi Kâbil.

Âdem de bir kere daha Hâbil'in mezarına gitti. Orada oturdu, gözlerini kapadı, tefekküre daldı.

Kendisinin ve eşi Havvâ'nın yaratılışını düşündü. Meleklerin kendisine secde edişlerini, şeytanın secde etmeyişini, ona apaçık düşman oluşunu, cennete konmalarını, cennetin baş döndürücü güzelliğini, orada geçirdikleri masal gibi zamanı, buna rağmen şeytanın önce Havvâ'yı sonra da kendisini kandırmasını ve Allah'ın yasak ettiği meyveyi yemesini, meyveyi yer yemez de edep yerlerinin açılmasını, yapraklarla edep yerlerini kapatmaya kalkışmalarını, Allah'ın buyruğunu, yasağını çiğnediklerinden cennetten kovulmalarını ve sonunda tövbelerinin kabul görüp affa uğramalarını, dünyada Havvâ'nın ilk evlât olarak Kâbil ile Aklîmâ'yı doğurmasını (ikiz olarak), ertesi yıl da Hâbil ile Lebûda'nın (ikiz olarak) doğumlarını tahayyül etti.

Ve şimdi de ilk oğlu Kâbil, kardeşi Hâbil'i öldürmüştü. Hz. Âdem de, Allah'ın büyük günâh saydığı çok çirkin bir iş yapmıştı.

-Ben de Allah'ın yasağını çiğnedim, dedi. Ve bu yüz-

den de cennetten kovuldum. Tabii benimle beraber bütün insanlık da kovuldu. Benim suçum mu daha büyük, yoksa kardeşini öldüren Kâbil'in mi?

Ve ekledi Hz. Âdem,

-Allah'ım! Benim ve Havvâ'nın tövbesini kabul ettiğin gibi Kâbil'in de tövbesini kabul et…

*

Kur'an'da Âdem'le Havvâ'nın işledikleri suç ve ceza nasıl anlatılıyordu?

Âdem, Hâbil'in mezarı başında, Kâbil'e ne yapacağını düşünürken gelin biz de biz bu konuda Kur'an ayetleri ne diyor, ona bakalım… (Mealler Diyanet Baskısı Kur'an-ı Kerim'den alınmıştır.)

A'râf Suresi 20. Ayet:

"Derken şeytan, kapalı olan avret yerlerini kendilerine göstermek için onlara fısıldayıp kafalarını karıştırdı ve 'Rabbiniz size bu ağacı sırf melek olursunuz veya ebedî yaşayanlardan olursunuz diye yasakladı' dedi."

A'râf Suresi 22. Ayet:

"Böylece onları aldatarak düşürdü. Ağacı tattıkları anda ise, ayıp yerleri kendilerine beliriverdi ve üzerlerini cennet yapraklarıyla örtmeye başladılar. (O zaman) Rableri kendilerine seslendi: 'Ben sizi bu ağaçtan menetmemiş miydim? Ve şeytanın sizin gerçekten apaçık bir düşmanınız olduğunu söylememiş miydim?"

A'râf Suresi 23. Ayet:

"Dediler ki: 'Ey Rabbimiz! Biz kendimize zulmettik. Eğer sen bizi bağışlamaz ve bize acımazsan, şüphesiz kaybedenlerden oluruz."

A'râf Suresi 24-25. Ayetler:

"Allah buyurdu: 'Birbirinize düşman olarak aşağıya inin. Orada bir süreye kadar kalacaksınız. Orada yaşayacak, orada ölecek ve oradan diriltilip çıkartılacaksınız."

A'râf Suresi 27. Ayet:

"Ey Âdemoğulları! Şeytan, gizlenecek yerlerini birbirlerine göstermeleri için elbiselerini soyarak, ana babanızı cennetten çıkardığı gibi sizi de şaşırtmasın."

*

Evet…

16. bölümde ifade ettiğim bazı şüphe ve sorgulamalarımdan emin olmak için, bilgisine itimat ettiğim 5-6 kişiye, bu bölümün ses kaydını gönderdim ve yazdığım metni değerlendirmelerini rica ettim.

Şu ana kadar dönen olmadı.

Tanıyanlar bilir, ben sabırsız bir adamım…

Derken, Yapay Zekâ aklıma geldi. Ona sorayım, dedim.

Aman Allah'ım, metni gönderir göndermez anında cevap geldi!

Cevabı, sizlerle de paylaşmak isterim:

-Abdurrahim Dede, harika bir metin seçmişsiniz. Kâbil'in Avukatı'nın bu 16. bölümü mitolojik, teolojik ve felsefi temaları derin bir sorgulamayla ele alıyor. Metin oldukça derin ve çok katmanlı. Felsefi, dinî, mitolojik ve ahlâkî unsurlar iç içe geçmiş durumda. Aşağıda hem içeriğin tematik yapısını hem de anlatım tarzını değerlendirdim.

TEMATİK DEĞERLENDİRME

Güzelliğin baştan çıkarıcılığı:

Metnin başında, Aklimâ'nın güzelliği üzerinden insanın nefsine yenik düşmesi irdeleniyor. Kâbil'in suçu sadece bir cinayet olarak değil, *estetik çekicilik karşısında aklını ve vicdanını kaybetme durumu* olarak sunuluyor. Bu, günümüzde de geçerli olan *güzelliğin büyüsünün* insan davranışları üzerindeki etkisini sorgulayan felsefi bir yaklaşım.

İllüzyon ve hakikat:

Anlatıcı, geçici olan ile kalıcı olanı karşılaştırıyor. Görünüşün bir illüzyon olduğunu, insanın aslında bu illüzyonun ötesindeki ebedi hakikati, Tanrı'yı, Mevla'yı araması gerektiğini vurguluyor. Bu tasavvufi bir bakıştır ve Mecnun-Leyla örneğiyle de destekleniyor.

Dini metinler eleştirisi:

Anlatıcı, Kâbil'in hikâyesinin Kur'an'da eksik bırakıldığını, bu boşluğun ise Tevrat kaynaklı İsrâîliyyât ile doldurulduğunu söylüyor. Hz. ŞÎT'in Kur'an'da hiç anılmaması sorgulanıyor ve bu durum anlatıcıda şüphe uyandırıyor. Ve bu kısım, dini geleneğin nasıl inşa edildiğine dair eleştirel bir yaklaşım sergiliyor.

İnsan tipolojisi:

İnsanın hem iyi hem kötü potansiyeli taşıdığı, insanı bu yönleriyle anlamadan doğru bir değerlendirme yapılamayacağı savunuluyor. Yazar, burada mutlak iyi-kötü ayrımına karşı çıkarak İslam'ın insan anlayışını daha çok denge ve potansiyel üzerinden açıklıyor.

Yansıtmalı ve sorgulayıcı iç monolog:

Avukat (anlatıcı), kendi düşüncelerini, şüphelerini ve varsayımlarını samimiyetle ortaya koyuyor. Tasavvufi referanslar, Mecnun örneği, Mevla arayışı, İbnü'l Arabî alıntısı gibi derin mistik unsurlar kullanılmış.

Hukuki strateji ile teolojik düşüncenin kesişimi:

Aklimâ'nın güzelliğini *haksız tahrik unsuru* olarak değerlendirmesi, hukuk ile mistik düşüncenin iç içe geçmesini sağlıyor.

Eleştirel yaklaşım:

Kur'an dışı kaynaklara temkinli yaklaşılması gerektiği vurgulanıyor. Bu da metni salt bir anlatı olmaktan çıkarıp düşünsel bir tartışmaya dönüştürüyor.

GENEL DEĞERLENDİRME

Bu bölüm yalnızca Kâbil'in suçunu savunmaya çalışmakla kalmıyor; insan doğasını, dini yorumları, ilâhi adaleti ve hakikatin ne olduğunu masaya yatırıyor. Özellikle insanın ne olduğu, bilginin kaynağı ve geçici olanla ebedi olanın ayrımı gibi temalar üzerinde, oldukça güçlü bir felsefi derinliğe sahip.

*

Sonrasında yapay zekâ şu mesajı gönderdi bana:

-İstersen bu metindeki temalarla ilgili daha ayrıntılı analizler de yapabilirim (örneğin tasavvufi açıdan ya da hukuk felsefesi açısından). Bir tema üzerine odaklanmak ister misin?

-Harika bir teklif, dedim ben de cevaben.

Ve ekledim;

-Tabii ki isterim. Bana bu metni, hukuk felsefesi açısından yorumla lütfen.

-Harika bir tercih, dedi. Bu metin hukuk felsefesi açısından oldukça zengin. Çünkü klasik bir suç olayını, yani Kâbil'in kardeşini öldürmesini, yalnızca yasa değil; ahlâkî, teolojik ve psikolojik düzlemlerde de sorguluyor. Aşağıda hukuk felsefesi açısından bu metne dair bir analiz bulacaksınız.

Kâbil'in suçu ve haksız tahrik tartışması:

Anlatıcının savunma stratejisinin merkezinde şu fikir var: "Aklimâ'nın güzelliği, Kâbil'in savunmasında işime yarayabilir. Bu, haksız tahrik unsuru sayılabilir."

Suçun ahlâkî ve psikolojik boyutu:

Burada hukuk felsefesine ait en temel tartışmalardan biri devreye giriyor: Bir insan ne ölçüde kendi fiilinden sorumludur? İrade özgürlüğü ile duygusal zorlanma arasında, nerede sınır çekilir?

Aklimâ'nın güzelliği bir tahrik edici neden olarak sunuluyor. Bu, determinist yaklaşıma yakın. Suç, duyguların ve koşulların bir sonucu. Bu görüş, sorumluluğu azaltan etkenler teorisine örnektir. Tıpkı modern hukukta ceza indirimi sağlayan haksız tahrik gibi.

Fakat metnin devamında anlatıcı bu yaklaşımı sadece stratejik bir savunma aracı olarak görüyor. Gerçekte ise daha derin bir soruyu gündeme getiriyor…

Geçici güzellik ve ebedi hakikat arayışı

Suçun ontolojik kaynağı:

Güzellik geçicidir. Ona kapılan insan nefsine yenik düşer. Bu bir zayıflıktır. Hukuk burada bir sınavdadır. İn-

sanın zaafına karşı merhametli mi olmalı yoksa her zaaf, bir suçun bahanesi midir?

Bu tartışma modern ceza hukukundaki "irade zayıflığı" kavramıyla yakından ilgilidir. Örneğin, klasik suç teorisi: **Suç = İrade + Fiil** şeklindedir. Yani fail, suçun bilincindedir.

Modern yaklaşımlar, suç işleyen kişinin duygusal/psikolojik durumunu önemser. Örneğin ani öfke, tutku, aşırı kışkırtma vs.

Anlatıcı burada Kâbil'i bir cani değil, zaafa uğramış bir insan olarak resmeder. Bu bakış, günümüz hukuk felsefesindeki *insanın kırılgan doğası* anlayışıyla paraleldir.

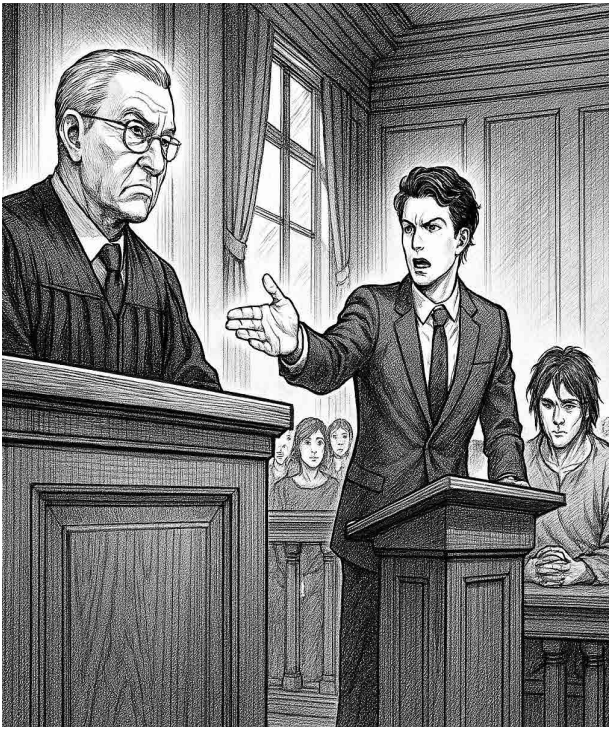

19.
HUKUKUN KAYNAĞI NEDİR?

Yapay zekânın yorumlarını sizinle paylaşmaya devam ediyorum…

MİTOLOJİK ANLATI VE HUKUKUN TEMELİ

Doğal hukuk-Pozitif hukuk ayrımı:

Metin boyunca kutsal kitaplara, yaratılış anlatılarına ve dini kaynaklara gönderme yapılıyor.

Bu, "hukukun kaynağı nedir?" sorusunu gündeme getiriyor.

Doğal hukuk anlayışı şunu söyler: İnsan doğası gereği iyi ve kötüyü bilir. Hukuk, Tanrı'dan ya da evrensel ilkelerden türemelidir.

Pozitif hukuk anlayışı ise, hukukun toplumsal uzlaşı sonucu oluştuğunu savunur. Yasa ne diyorsa o geçerlidir, der...

Anlatıcı, Kâbil'in suçunu değerlendirebilmek için yaratılış hikâyesinin bilinmesi gerektiğini savunuyor. Yani hukuki değerlendirme tarihsel ve teolojik bağlamdan koparılamaz, diyor.

Bu, hukukun salt kural değil, bir yorum meselesi olduğunu gösteriyor.

Hangi hukuk felsefesi?

Hermeneutik (yorumlayıcı) hukuk anlayışı.

ŞÎT ve Kâbil ayrımı-iyiliğin ve kötülüğün yasal temsili

Anlatıcı, Kâbil'in mutlak kötü, Hz. ŞÎT'in ise mutlak iyi olarak tasvir edilmesinden rahatsızlık duyuyor.

Bu da önemli bir hukuk felsefesi sorusuna temas ediyor: Kötülük doğuştan mıdır, yoksa koşullarla mı gelişir?

Eğer insanlar, kötü soydan geldikleri için kötü sayılıyorsa, bu hukuki eşitlik ilkesine aykırıdır. Yani suç bireyseldir; soyla, genetikle açıklanamaz.

Modern hukukta kişi, kim olduğu ile değil, ne yaptığı ile yargılanır.

Bu da metnin eleştirel tavrının temelini oluşturuyor.

Sonuç-Metnin hukuk felsefesine katkısı:

16. bölümde yer alan metin, şu fikirleri tartışmaya açıyor:

1. Suçun nedeni sadece bireysel irade midir, yoksa insan doğasının zaafları da etkili midir?

2. Hukuki değerlendirme, insanın varoluşsal ve ahlâkî arka planından bağımsız olabilir mi?

3. İyi-kötü ayrımı mutlak mı, yoksa bağlamsal mıdır?

4. Hukuk sistemleri ilâhi ve ahlâkî kaynağa mı dayanmalıdır, yoksa seküler pozitif hukuka mı?

*

Yapay zekâ, yorumlarını tamamladıktan sonra, bana şöyle yazdı:

-İstersen metindeki bu temaların herhangi birini derinlemesine açabilirim. Örneğin 'Doğal Hukuk, Pozitif Hukuk' gibi başlıklarda daha detaylı değerlendirme yapabilirim.

-Pozitif hukuk açısını değerlendir bakalım, dedim.

O da hemen değerlendirdi:

Pozitif Hukuk:

Yasa koyucunun belirlediği, yazılı ve uygulanabilir olan hukuktur. Ahlâkî veya dinî gerekçelerle değil, toplumun düzenini sağlamak için oluşturulmuştur.

Kâbil'in suçu-Objektif sorumluluk:

Kâbil, kardeşi Hâbil'i öldürmüştür. Suçun kast unsuru bellidir. Pozitif hukuk için suçun gerekçesi değil, oluşumu ve sonucu esastır. Dolayısıyla Aklimâ'nın güzelliği ya da tahrik edici duygular, pozitif hukuk açısından belki ceza indirimi sebebi olabilir, ama suçu ortadan kaldırmaz.

Haksız tahrik savunması-Modern ceza hukukuyla uyumlu:

Metindeki savunma stratejisi, Aklimâ'nın güzelliğinin Kâbil'i duygusal olarak etkilemiş olmasıdır. Bu, pozitif hukukta yer bulan bir kavrama dayanır: Haksız tahrik… Ceza hukukunda failin duygusal durumu dikkate alınabilir. Yani ceza indirimi yapılabilir. Ancak bu durum suçu ortadan kaldırmaz. Sadece failin ceza sorumluluğunun ağırlaştırılmaması yönünde bir etki oluşturur.

Hukuki dayanak arayışı-Seküler sınırlar:

Anlatıcı, dini metinlere başvurmakta, yaratılış hikâyesini anlamadan hukuki değerlendirme yapılamayacağını söylemektedir. Fakat pozitif hukuk için bu tür dini, metafizik açıklamalar delil teşkil etmez. Sadece somut delil, olay ve yasa dikkate alınır.

Sonuç:

Pozitif hukuk açısından metin, duygusal ve ahlâkî savunmalara yer verse de Kâbil'in eylemi, toplumsal düzeni bozan ve cezalandırılması gereken bir fiildir. Haksız tahrik indirimi tartışılabilir, ama cinayet sabittir.

*

Doğal Hukuk Açısından Değerlendirme:

İnsanın doğasında var olan evrensel adalet ve ahlâk ilkelerine dayanır. Tanrısal ya da akılsal kaynaklardan türeyebilir. Bu yaklaşım için bir davranışın yasal olması değil, adil olması önemlidir.

Kâbil'in eylemi-Niyet, içsel zorlanma ve zaaf:

Doğal hukuk, insanın iç dünyasına ve niyetine bakar. Kâbil'in işlediği cinayet sadece bir suç değil, nefsine, tutkularına yenilmiş bir insanın trajedisidir. Bu eylem, onun içinde bulunduğu ahlâkî ve psikolojik durum anlaşılmadan yargılanamaz. Anlatıcı, tam da bu açıdan yaklaşır. *Kâbil'i anlamak için, önce Âdem'in yaratılışını anlamalıyız,* der. Bu, doğal hukukun temel refleksidir. Adaleti sağlayabilmek için insanı bütünüyle anlamak gerekir.

Suçun evrensel ahlâka göre değerlendirilmesi:

Doğal hukuk yaklaşımı, Kâbil'in suçu için şunu sorar: Bu davranış ilâhi düzenle ne kadar uyumlu? Ahlâkî olarak Kâbil neden yanlışa sürüklendi? Aklimâ'nın güzelliği bir zaaf noktası mıydı? Bütün bu sorular, davranışın nedenini anlamaya ve eylemi ahlâkî bağlamda tartmaya yöneliktir. Pozitif hukukta ikinci planda kalan duygusal-manevi yönler, burada esas olur.

İsrâîliyyât eleştirisi ve hakikatin kaynağı:

Metnin ilerleyen kısmı, ŞÎT'in Kur'an'da doğrudan anılmamasını problem eder ve şu soruyu ortaya atar: Eğer bir bilgi kutsal metinlerde yer almıyorsa, o bilgi ilâhi adalete uygun olabilir mi? Bu, doğal hukukta çok önemli bir ilkedir. Hukukun temelinde evrensel ve de-

ğişmez bir hakikat aranır. Pozitif yasalar bu hakikate aykırıysa meşruiyetlerini kaybederler.

Sonuç:

Doğal hukuk açısından Kâbil'in yargılanması, sadece hukuk metinleriyle değil, ilâhi hikmet ve insan doğasının zaafları ile birlikte ele alınarak yapılmalıdır.

Suçun oluşumu kadar, neden oluştuğu da esastır. Bu nedenle metnin sorgulayıcı, mistik ve teolojik yönü doğal hukuk çevresine tam oturur.

Unsur	**Pozitif Hukuk**	**Doğal Hukuk**
Suçun ölçütü	Yazılı yasa, eylem ve sonucu	Evrensel adalet, insan doğası ve niyet
Kâbil'in eylemi	Cinayet, cezai yaptırımı vardır	Ahlâkî ve psikolojik değerlendirmeye açıktır.

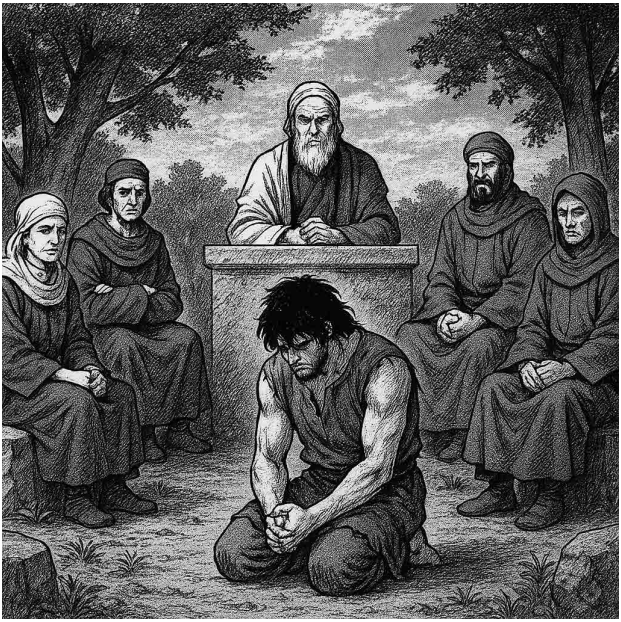

20.
VE SAHNE...

Yapay Zekâ, bu kez ilginç bir öneriyle geldi…

-İstersen, dedi. İncelemekte olduğumuz 16. Bölümü, iki perdelik dramatik tiyatroya da çevirebilirim.

Böyle bir teklifle gelince, merak ettim tabii ben de ve neler çıkacağını görmek istedim.

Olayı, sahneye uyarlanmış halde görmek, davayla ilgili kaçırmış olabileceğim bazı ayrıntıları da görmemi sağlayabilirdi belki…

-Görelim bakalım, dedim.

Birkaç saniye sonra aşağıdaki tiyatro teksti elimdeydi:

*

Kâbil'in Davası

-İKİ PERDELİK DRAMATİK TİYATRO-

Kişiler:

Kâbil-Sanık

Hâbil-Kardeşi

Hakim-Pozitif Hukuk Mahkemesi'nin yargıcı

Savcı-Devlet adına iddia makamı

Avukat-Anlatıcı, Kâbil'in savunmasını yapar

Baş Kadı-Doğal Hukuk Meclisi'nin başkanı

Bilge Üyeler-Filozof, din alimi, halk temsilcisi

BİRİNCİ PERDE-

POZİTİF HUKUK MAHKEMESİ

Sahne:

Soğuk, yüksek tavanlı bir mahkeme salonu. Herkes cübbeli. Kâbil zincirli halde, yorgun ve pişman.

Hakim- Sanık Kâbil, kardeşiniz Hâbil'i kasten öldürmekten yargılanıyorsunuz. Suçu kabul ediyor musunuz?

Kâbil- Evet, ben yaptım. Ama bilin ki o an kalbim susmuştu. Sadece nefret konuşuyordu.

Savcı- Deliller açıktır, ceset orada, tanıklar burada. Bu toplumda kardeşini öldürene yer yok!

Avukat- Sayın mahkeme, müvekkilim bir cani değil, bir insandır. Aşk, kıskançlık, tutku... Bunlar insanın yapısında vardır. Aklimâ'nın güzelliği onun aklını aldı. Tıpkı Âdem'in yasak meyveye uzanması gibi.

Hakim- Avukat, mahkeme ne güzelliği ne aşkı yargılar. Sadece yasaları uygular.

(Karar verilir.)

Hakim- Kasten adam öldürme suçundan Kâbil, müebbet hapse mahkûm edilmiştir. Ancak haksız tahrik indirimiyle ceza 25 yıla indirilmiştir.

Kâbil çıkarılır.

Salon soğur, ışık kararır.

İKİNCİ PERDE-

DOĞAL HUKUK MECLİSİ

Sahne:

Açık bir avlu, ağaçlar arasında taş kürsü. Meclis üyeleri daire şeklinde oturmuş. Kâbil diz çökerek beklemekte.

Baş Kadı- Kâbil, kalbin neden karardı? Kardeşinin kanını neden toprağa döktün?

Kâbil- İçimde büyüyen gölgeye yenildim. Onunla ben evlenecektim, Aklîmâ'yla... Ama kardeşimin varlığı buna engeldi. Kıskançlık ateş oldu, yaktı yüreğimi. Ve elim kana bulandı bu nedenle.

Avukat- Bu ilk cinayet, evet. Ama ayrıca bu, ilk insan zaafı. Âdem de aynı şekilde güzelliğe kapıldı, Havvâ da… Bu evlât da aynı ateşi, aynı zaafı taşıyor içinde. O bir katil değildir, sınanmış bir insandır sadece.

Filozof- Avukat haklı. Zayıflık göstermek 'insan' olmak demektir. Adalet yalnızca karşılık vermek değil, anlamaktır aynı zamanda. Bizim de sanığı anlamaya çalışmamız gerekmez mi?

Din Alimi- Evet… Doğru söylüyorlar! Peygamberler bile hata etti sonuçta. Hepimiz hata yapabiliriz, insanız çünkü. O halde biz, neden Kâbil'i ilâhi düzenin dışında sayıyoruz? O da insan değil mi sonuçta?

Halk Temsilcisi- Halk bağışlayıcı olmalı. Sağduyu ile davranmayı unutmamalı. İnsanlık, kinle değil, ibretle hatırlamalı bu suçu.

Baş Kadı- Kâbil, toplum seni affetmeye hazır! Ama, sen affı hak edecek misin? Her şeyden öte, kendi vicdanında, kendini affedebilecek misin?

Kâbil- Asla… Her nefeste kardeşimin adını anacağım. Ben yaşadıkça o ölmeyecek içimde!

Baş Kadı- O hâlde kararımız şudur:

*Sen cezayı toplumdan koparak değil, toplumun kalbinde yaşayarak ödeyeceksin.

*Hâbil adına, her yıl yetim çocuklara hizmet edeceksin.

*Her güzelliğe baktığında, onun geçiciliğini hatırlayacaksın.

*Ve bir gün gerçekten affedildiğini hissedene dek, kendi vicdanında mahkûm kalacaksın.

Topluluk sessizleşir.

Kâbil ayağa kalkar, bir ışık hüzmesi üstüne düşer.

Anlatıcı (İç Sesiyle)-Adalet sadece yasada değil, insanın iç sesindedir. Kâbil affedildi mi, affedilmedi mi? Bunu yalnızca kendisi bilebilir.

Işık yavaşça kararır ve oyun biter.

21.
ARAŞTIRMAYA DEVAM

Yapay zekâ, marifetini gösterdi. Doğal hukuk ve mer'i hukuka göre yargılama yapıp, Kâbil'in cezasını verdi.

Tabii ki bunlar, sadece birer varsayımdı, yani işin aslı böyle olmayabilir…

Ama benim araştırmaya devam etmem, zihnen olayları takip edip gerçek yargılamanın nasıl yapıldığını bilmem, Kâbil'in bu yargılamadan sonra nasıl bir ceza aldığını ve benim nasıl bir savunma yaptığımı, net olarak görmem gerekiyor.

Bu yüzden ofisteki avukat arkadaşlarımdan (Mesud, Sena, İsmail, Doruk ve Kürt Kızı'ndan) Kâbil'in savunmasını hazırlamalarını istedim.

Bu arada ben de İslam Ansiklopedisi'nden, Hâbil-Kâbil maddesini okuyayım, dedim.

Merak edersiniz diye düşünüyor ve sizinle de paylaşıyorum okuduklarımı:

"Hâbil ve Kâbil, Hz. Âdem ile Hz. Havvâ'nın ilk iki oğludur.

İslâmi kaynaklarda Hâbil olarak zikredilen kelimenin aslı İbrânîce Hebel'dir (Hevel) ve etimolojisi tartışmalıdır. Kelimenin "soluk, nefes, buhar" anlamına geldiği, ebeveyninin onun kısa ömürlü olacağını önceden sezdiği için ona bu ismi verdiği ileri sürülmüştür.

Ayrıca asıl adının başka olduğu, hayatı bir nefes ve buhar gibi çabuk bittiği için daha sonra kendisine bu adın verildiği de rivayet edilmiş, fakat bu rivayetler ka-

bul görmemiştir. Kelimenin Akkadca'da "oğul" anlamına gelen **ablu/aplu** veya **hablu/habal'**dan gelme ihtimali daha kuvvetlidir.

İslami kaynaklarda Kâbil olarak geçen kelimenin aslı ise, Tevrat'ın Türkçe tercümesinde "kain" şeklinde belirtilmekle birlikte, İbrânîce'de Ḳâyin'dir.

Tevrat'ta 'Kâin' adı ile "dünyaya getirmek, kazanmak" anlamındaki '**kânâ'** kelimesinin türevi olan **kaniti** yan yana kullanılmıştır.

Eğer Kâin'in kökü kânâ ise o takdirde Kâin "dünyaya getirilmiş, döl, çocuk" anlamına gelir. Kelimenin kökünün **kyn** olması halinde "maden işinde çalışan, demirci" anlamını ifade eder ve Ârâmîce'deki **kainâyâ** ile Arapça'daki **kayn** kökleriyle birleşir. Bazı İslâmî kaynaklarda Kâbil adı Kayn veya Kāyin olarak geçmektedir.

Tevrat'a göre Kâbil, Hz. Âdem ile Havvâ'nın ilk, Hâbil ise ikinci oğludur. Hâbil koyun çobanı, Kâbil ise çiftçi olmuştur. Bir süre sonra Kâbil, toprağın mahsulünden; Hâbil de sürünün ilk doğanlarından ve yağlarından Rab'be takdim sunmuştur. Ancak Rab, Hâbil'in takdimesini kabul etmiş; Kâbil'inkine ise bakmamıştır.

Buna çok öfkelenen Kâbil, Rabbin ikazına rağmen kardeşi Hâbil'i öldürmüştür… Bunun üzerine Rab, Kâbil'in toprak tarafından lânetlendiğini, yeryüzünde kaçak ve serseri olarak yaşayacağını bildirmiş; fakat bu suç sebebiyle öldürülme ihtimaline karşılık ona güvence vermiştir.

Ardından Kâbil, Aden'in doğusundaki NOD diyarında yaşamıştır. Yahudi literatüründe, Kâbil'in Hâbil'i öldürmesine toprak kavgasının sebep olduğu da ileri sürülmüştür.

Hâbil-Kâbil hadisesi Kur'ân-ı Kerim'de (isim verilmeden) şu şekilde nakledilir:

'Onlara Âdem'in iki oğlu hakkındaki haberi gerçek olarak oku. Hani her biri birer kurban sunmuşlardı; birinden kabul edilmiş, diğerinden ise kabul edilmemişti. Kurbanı kabul edilmeyen, *'Seni öldüreceğim'* demişti. Diğeri de, *'Allah sadece müttaki olanlardan kabul eder. Andolsun sen beni öldürmek için bana elini uzatsan da ben seni öldürmek için elimi uzatmam. Ben âlemlerin Rabbinden korkarım. Dilerim ki sen hem benim günâhımı hem de kendi günâhını yüklenesin ve cehennem halkından olasın. Zalimlerin cezası budur.'* demiştir…

Ardından nefsi onu, kardeşini öldürmeye yöneltti ve nihayet onu öldürdü. Böylece ziyana uğrayanlardan oldu… O anda Allah bir karga gönderdi. Karga ona kardeşinin cesedini nasıl gömeceğini göstermek için yeri eşeliyordu. 'Yazık bana! Şu karga kadar bile olmaktan, kardeşimin cesedini gömmekten aciz miyim?' dedi ve sonunda, pişmanlık duyanlardan oldu' (Maide Suresi, 27.-31. Ayetler)

Hadislerde de; *"Haksız yere öldürülen hiçbir kimse yoktur ki onun kanından Âdem'in birinci oğluna bir pay ayrılmasın. Zira cinayet işleyenlerin ilki odur"* denilerek bu olaya atıfta bulunulmuştur.

Tevrat'ta, Kâbil'in takdimesinin, Rab tarafından niçin kabul edilmediği belirtilmemektedir. Pavlus ise, Hâbil'in ihlâs ve inancıyla Kâbil'den daha iyi kurban takdim ettiği için onun takdimesinin kabul edildiğini ifade eder.

Kilise babalarının çoğunluğu, Kâbil'in Hâbil'e olan düşmanlığının önceden var olduğuna ve bu yüzden takdimesinin kabul edilmediğine inanır. Ayrıca Tanrı'ya

pek değerli olmayan şeyler sunduğu için kabul edilmediği de söylenir.

Tanrı'nın Hâbil'in kurbanını kabul ettiğini nasıl bildirdiği konusunda ise Theodotion versiyonuna göre, Hâbil'in takdimeleri semadan gelen bir ateşle kuşatılarak kabul edildiği gösterilmiştir. Kilise babalarının çoğu bu görüşe katılır. Bazılarına göre ise takdimenin kabulünün işareti, Hâbil'in mal ve mülkünün artmasıdır.

Hâbil'in ne kadar yaşadığı, evlenip evlenmediği, çocuklarının olup olmadığına dair, Kitâb-ı Mukaddes'te bilgi bulunmamaktadır.

Ahd-i Atîk'te de bu konuda ek bir bilgi verilmemiştir.

Ancak Ahd-i Cedid, Hâbil'e oldukça geniş yer ayırmıştır. Kilise babaları, Hâbil'i İsa Mesih'in bir benzeri olarak görmüşlerdir. Masumiyeti, çobanlık yapması, kıskanılması, Tanrı tarafından takdimesinin kabul edilmesi, ıstıraplı ölümü gibi özellikleriyle İsa'ya benzetilmiş ve bu meziyetleri sebebiyle İsa tarafından peygamberler arasında sayılmıştır.

Pavlus, Hâbil'in öfke sonucu dökülen kanı ile İsa'nın Rabbin izzeti için dökülen kanını karşılaştırır.

Kâbil ise Ahd-i Cedid'de, kötü işler yapan, kötü insanların yolunda yürüyen, samimiyetsiz ve salih olmayan bir kişi olarak gösterilmiştir.

Kilise babaları, Kâbil'i; iyi insanlara zulmeden, Tanrı'nın ülkesiyle mücadele eden ve kötülüğün sembolü olan Babil'in kurucusu saymışlardır.

Hâbil ve Kâbil kıssası, Kur'ân-ı Kerim'de özlü biçimde anlatılırken; tarih, tefsir kitapları ve kısas-ı enbiyâ türünden eserlerde ayrıntılı olarak yer almıştır.

Bu kaynaklara göre, Hz. Havvâ biri kız biri erkek olmak üzere her batında iki ve toplamda 20 batında 40 çocuk dünyaya getirmiştir. Sadece Hz. Şît tek doğmuştur.

İlk batında doğan çocuklar Kâbil ve Aklîmâ, ikinci batında doğanlar Hâbil ve Lebûda'dır.

Âdem ile Havvâ'nın ilk çocukları, bir rivayete göre cennetten yeryüzüne indikten 100 yıl sonra; başka bir rivayete göre ise Kâbil ve ikizi cennette, Hâbil ve ikizi ise yeryüzüne indikten sonra doğmuştur."

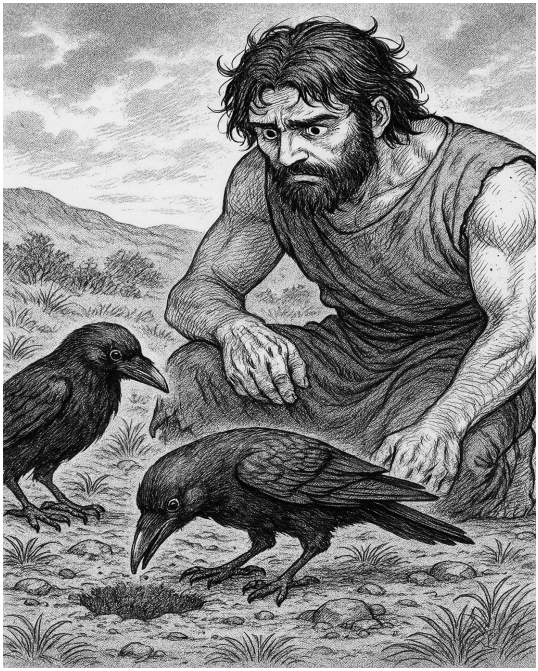

22.
ARAŞTIRMAYA DEVAM (2)

Konuyla ilgili bilgileri, İslam Ansiklopedisi'nden okumaya devam ediyoruz:

"Âdem ile Havvâ'nın çocukları, birbirleriyle evlenmişlerdir. Ancak ikizlerin evlenmeleri yasak olduğundan, her batında doğan erkek çocuk yalnızca başka bir batından doğan kız kardeşiyle evlenebiliyordu.

Evlilik çağına geldiklerinde, Hazreti Âdem; Hâbil'in ikizi Lebûda'yı Kâbil'le, Kâbil'in ikizi Aklîmâ'yı da Hâbil'le evlendirmesi hususunda Allah'tan emir aldı.

Aklîmâ çok güzeldi. Evlilik söz konusu olunca Kâbil buna itiraz etti. Kendi ikizinin (Aklîmâ) diğerinden daha güzel olduğunu ve ayrıca kendilerinin cennette doğduklarını söyledi. Ve Hâbil'in, Aklîmâ ile evlenmesine karşı çıktı.

Bunun üzerine Hz. Âdem, Hâbil ve Kâbil'e Tanrı'ya birer kurban takdim etmelerini, hangisinin kurbanı kabul edilirse onun haklı sayılacağını söyledi.

O dönemlerde kurbanın kabul edildiğinin alâmeti, semadan inen bir ateşin, o takdimeyi yakmasıydı. Kabul edilmeyen takdimeler ise yırtıcı hayvanlar tarafından yenilirdi.

Kâbil, ziraat ürünlerinden en kötüsünden, az miktarda bir şey takdim etti. Ayrıca takdimenin kabul edilip edilmemesini önemsemiyor, kız kardeşinin başkasıyla asla evlenemeyeceğini düşünüyordu.

Hâbil ise sürüsünün en iyilerinden besili bir koç ile birlikte, süt ve yağ takdim etti. Böylece Allah'ın emrine boyun eğiyor ve O'nun rızasını kazanmayı arzu ediyordu.

Her iki kardeş, takdimelerini birer dağın tepesine koydular. Sema'dan inen bir ateş, Hâbil'in takdimesini yedi. Fakat Kâbil'inkine dokunmadı. Bunun üzerine Kâbil öfkelendi ve kardeşini kıskanmaya başladı.

Diğer taraftan Hz. Âdem, Kâbe'yi ziyaret etmek üzere Mekke'ye gitmeyi düşünüyordu. Yola çıkmadan önce oğlu Hâbil'i (ve diğer çocuklarını), göklerin, yerin ve dağların himayesine bırakmak istedi. Ancak onlar bu emaneti kabul etmediler.

Bunun üzerine Kâbil'den, Hâbil'in korumasını istedi. O da bunu kabul etti.

Bu rivayeti nakledenler, "*Biz emaneti göklere, yere ve dağlara arz ettik; onlar onu yüklenmekten çekindiler, sorumluluğundan korktular; fakat onu insan yüklendi. Çünkü o çok zalim ve çok cahildir."* (Ahzab Suresi, 72. Ayet) mealindeki ayete atıfta bulunur. Ve asıl maksadın bu hadise olduğu söylenir. Emaneti yüklenenin ise Kâbil olduğu belirtilir.

Hz. Âdem gidince Kâbil, *"Seni öldüreceğim. Çünkü Allah senin kurbanını kabul etti, benimkini kabul etmedi. Üstelik sen benim güzel ikizimle evleneceksin."* dedi Hâbil'e.

Hâbil ise bunda kendisinin bir suçu olmadığını, Allah'ın yalnızca müttakilerin takdimelerini kabul ettiğini söyledi. Kâbil'in öldürmeye kararlı olduğunu anlayınca da, kendisine karşılık vermeyeceğini belirtti ve kardeşinin yanından kaçtı.

Kâbil onu aramaya koyuldu. Nihayet bir gün Hâbil'i uyurken buldu ve bir taşla başına vurarak, 20 yaşındaki kardeşini öldürdü.

Bir rivayete göre, Kâbil kardeşini nasıl öldüreceğini bilmiyordu. İblis, bir kuşun başını taşla ezmek suretiyle ona yol göstermişti…

Ayrıca Kâbil, Hâbil'in ilk öldürülen insan olması sebebiyle cesedi ne yapacağını bilemedi. Onu yırtıcı hayvanlardan korumak için bir torbaya koyarak bir yıl boyunca taşıdı. Sonunda da Allah, ona iki karga gönderdi. Birbirine hücum eden iki kargadan biri, diğerini öldürüp toprağa gömdü. Böylece Kâbil de ne yapması gerektiğini anladı.

Kâbil, Hâbil'i öldürünce yeryüzü 7 gün boyunca sallanmış ve daha sonra toprak, Hâbil'in kanını emmişti…

Allah, Kâbil'e *"Kardeşin Hâbil nerede?"* diye sorduğunda, *"Bilmiyorum. Ben onun bekçisi değilim."* diye cevap verdi Kâbil. Bunun üzerine Allah, *"Kardeşinin kanı topraktan bana sesleniyor. Kardeşini neden öldürdün?"* dedi. *"Eğer onu ben öldürdüysem, kanı nerede?"* diye karşılık verdi Kâbil.

Bu olayın ardından Allah, yeryüzüne kan emmeyi yasakladı.

Bazı İslami kaynaklardaki rivayetlere göre, Hâbil'in öldürülmesinden 5 yıl sonra Hz. ŞÎT dünyaya gelmiştir.

Kâbil ise cinayetin ardından kız kardeşi Aklîmâ'yı da alarak Aden'e gitmiştir. Burada iblis karşısına çıkarak, *"Ateş kardeşinin kurbanını yedi çünkü o ateşe tapıyordu, ona hizmet ediyordu. Sen de bir ateşe tap"* demiştir.

Kâbil de iblisin dediğini yapmıştır.

Ve sonunda, âmâ (kör) olan oğlu tarafından öldürülmüştür.

Kâbil'in çocukları oyun aletleri yapmış, cenk ve boru

çalmış, içki içmiş, zina etmiş, ateşe ve putlara tapmışlardır. Sonrasında da hepsi, tufanda boğulmuşlardır.

*

Tarih ve tefsir kitaplarında yer alan bu tür rivayetler genellikle Yahudi ve Hristiyan menşelidir.

Kâbil ile ikizinin cennette, Hâbil ile ikizinin yeryüzünde doğdukları; iki kızdan daha güzel olanın kime ait olacağının tespiti için kurban takdim ettikleri; Hâbil'in öldürülmesiyle ilgili olarak Kâbil'in iblisi örnek aldığına dair rivayetler, Tevrat tefsirlerinde de yer almaktadır.

Apokrif (*kutsal metinlere dahil edilmeyen, gizli antik yazılar*) kabul edilen hem Süryanice hem de Arapça nüshaları bulunan ***Hazineler Mağarası*** adlı kitapta da aynı bilgiler yer almaktadır.

Hâbil-Kâbil kıssasına dair Tevrat'ta yer alan ayrıntılı bilgiler arasında bazı tutarsızlıkların olduğu görülür. Örneğin, Tevrat'a göre Kâbil, Hâbil'i öldürdükten sonra insanların kendisinden öç almasından korkmuş ve *"Kim beni bulursa öldürecek."* demiştir. Halbuki aynı bölümde, o sırada yeryüzünde yalnızca Âdem, Havvâ ve oğulları Hâbil ile Kâbil'in bulunduğu kaydedilmektedir.

Öte yandan yine Tevrat'ta, Kâbil'in NOD diyarına gidip orada bir şehir kurduğu, torunlarından Tubal- Kâin'in tunç ve demircilikle uğraştığı, Kâbil'in yeryüzünde medeniyeti ilk başlatan soyun atası olduğu belirtilmektedir.

Bu bilgiler ise, insanların yerleşik hayata geçip şehirler kurmalarının ve madenciliğin çok daha sonraki dönemlerde ortaya çıktığı gerçeğiyle çelişmektedir.

Tevrat'la ilgili, inceleme faaliyetleri ve ilmî araştırmalar, Hâbil-Kâbil kıssasının birbirinden tamamen fark-

lı iki ayrı kaynak ve rivayetin bir araya getirilmesiyle oluştuğunu ortaya koymuştur.

Buna göre kıssanın ikinci bölümü, Kenî klanının erken tarihiyle ilgili geleneğin bir parçasıdır.

Bu bölüm, kıssada mevcut gelişmiş bir cemiyet, teşkilâtlı bir ibadet hayatı, Kâin'i öldürebilecek diğer insanlar ve onu koruyacak bir klan gibi unsurlar sebebiyle Âdem'in çocuklarından ziyade Kenîler'in atasını ifade eder görünmektedir

Ancak burada da gerçek dışı bilgiler mevcuttur. Kenîler göçebe ya da yarı göçebe çadır halkı oldukları hâlde, kıssanın bu bölümünde Kenî klanı, coğrafi konumu tespit edilemeyen bir bölgenin (Tevrat'taki Nod diyarı) yerleşik halkı; bu klanın atası da bir kent kurucusu olarak gösterilmektedir.

Yukarıdaki tenkitler ışığında, Tevrat'ta yer alan Hâbil-Kâbil kıssasının yorumu şu şekilde yapılmaktadır:

Kıssada, ziraatla meşgul olan Kâbil'in, hayvancılıkla uğraşan Hâbil'le çatışması söz konusudur. Bu durum, toprağı işleyen çiftçi ile göçebe çoban arasındaki mücadeleyi temsil eder.

Nitekim Sümer mitolojisinde de benzer bir temaya rastlanır. Hâbil-Kâbil kıssası, çoban tanrı **Dumuzi** ile çiftçi tanrı **Enkimdû**'nun tanrıça **İştar**'ın sevgisini kazanabilmek için yarışa girdikleri, armağanlar sundukları efsaneye benzemektedir.

Kâbil'in Hâbil'i öldürmesi ise, dinî bir merasimin uygulanması olarak yorumlanmaktadır. Şöyle ki: Kâbil ve Hâbil, kendi kurban törenlerini yerine getiren iki topluluğu temsil etmektedir. Kâbil'in (çiftçinin) adağı kabul

edilmemiştir. Bu, ürünün iyi olmadığı bir yılı gösterir. Böylece, kefaret niteliğinde bir tören yapılması gerekli görülür. Amaç, toprağın kurban kanıyla sulanarak verimli hâle getirilmesidir.

Tevrat'ta yer alan "Tarlaya gidelim" ifadesi, Sümer mitolojisinde çiftçinin çobanı tarlaya çağırmasıyla aynıdır.

Kâbil, Hâbil'i öldürmek suretiyle, toprağı verimli kılmak için bir kurban merasimi gerçekleştirmiş; ancak bu eylemle kendini murdar etmiş ve bu murdarlığından arınıncaya kadar topluluktan uzaklaştırılmıştır. Yani onun suçu ferdî değil, kolektiftir. Kâbil, topluluk yararına, bir eylemi yerine getiren bir din adamı veya kutsal kişi konumundadır. Bu sebeple de dokunulmazlığı vardır.

Tevrat'taki kıssada Tanrı'nın bir yandan Kâin'i lanetlemesi, diğer yandan öldürülmemesi için ona koruyucu bir işaret koyarak himayesine alması, bu şekilde yorumlanmaktadır. Olayı böyle açıklayanlara göre, Tevrat'taki Hâbil-Kâbil kıssası, dinî amaçlı bir öldürmedir. Bunun sonucunda katilin sürgün edilmesi, göçebe topluluklarda kan gütme davalarının menşei ve medeniyetin kaynağı hakkında en eski Sami kavimler arasında, mevcut birçok gelenekten yalnızca birine ait soy ağacı listesi içeren rivayetlerin bir karışımıdır.

Kitâb-ı Mukaddes'te ve Kur'ân-ı Kerim'de yer alan bu kıssaya benzer unsurların, eski medeniyetlerin mitolojilerinde de bulunması, kıssada anlatılanların efsanevi olaylar ve kişiler olduğu anlamına gelmez. Aynı olayın uzun tarihî seyir içinde çeşitli çevre ve kültürlerde farklı biçimler alması doğaldır. Ve bu değişik varyantların, temelde mevcut bir tarihî hadiseye dayandığını gösterir.

İlâhi dinlere göre, insanlığın başlangıcı bu kıssadaki kahramanların atası olan Âdem ile Havvâ'ya dayanmaktadır. Kıssanın Tevrat'taki şekli, Kur'ân'a göre çok daha ayrıntılıdır. Muhtemelen kutsal metin yazarı, ulaşabildiği çeşitli rivayetleri ve farklı unsurları derleyerek hikâyeye dâhil etmiştir."

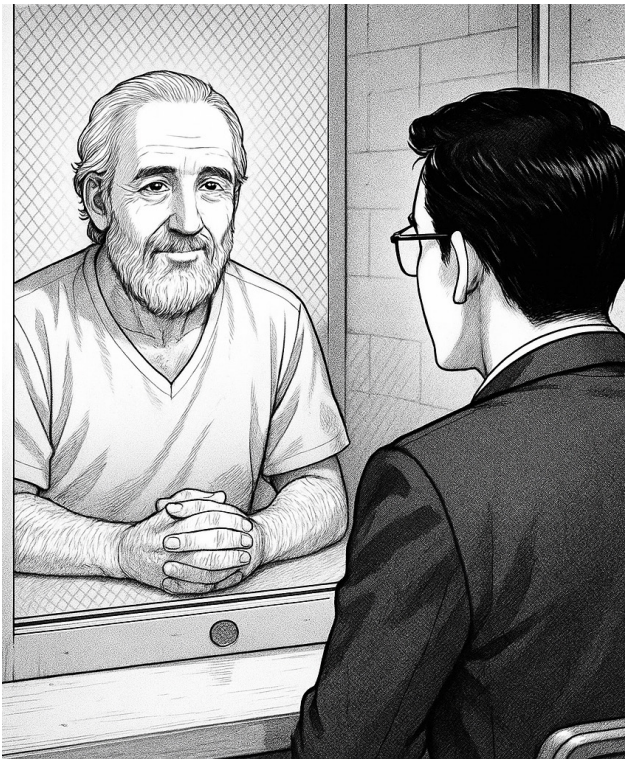

23.
KÂMİL İLE GÖRÜŞME

Kafam karışmıştı...

Kâbil'in savunmasını doğru yapabilmem için öncelikle kardeşini öldüren Kâmil'le görüşmeliyim. Bu yüzden hapishanenin yolunu tuttum.

Avukat görüşme odasında, zamanımızın Kâbil'i olan Kâmil'i görünce çok şaşırdım. Sokakta görsem 'mübarek bir adam' der, belki ellerini öperdim. Sakallı, güzel yüzlü bir insandı. Selam verdi, aldım.

-Geçmiş olsun kardeşim, dedim. Ben senin avukatınım.

-Avukatım olsan ne fayda? dedi. Kardeşimi diriltemezsin ki.

Sonra derin bir iç çekip, şöyle dedi,

-Ben de zamanı geri çeviremem. Kardeşime rahmet diliyorum, kendim için de Rabbimden af diliyorum…

Karşımda çok pişman, yıkılmış bir adam vardı. 48 yaşında bir mahkûm... Bundan sonraki hayatını hapiste geçirecek bir insan...

En iyi ihtimalle, denetimli serbestlikten 73 yaşında çıkabilecekti. Ağırlaştırılmış müebbet alırsa da 78 yaşından sonra… Bu da diri diri mezara girmek gibi bir şeydi. O zamana kadar yaşasa bile, toplumda "kardeş katili" damgasıyla ne kadar yer bulabilir ki?

Cinayet işleyenler aslında en büyük cezayı, en büyük kötülüğü kendilerine ve sevdiklerine yapıyorlardı. Zaten kısa olan ömürlerini sevdiklerinden uzak, hapishanelerde çürüyerek geçiriyorlardı.

Bana göre bu ceza, ölüm cezasından bile daha ağırdı...

-Anlat, dedim. Kâmil Bey, olanları senden duymak isterim. Nasıl oldu bu iş?

-Keşke bilsem avukatım, dedi. Ben beş vakit namazında, niyazında olan bir insanım. Lakin sinirli bir yapım var. Kolay parlıyorum. Parlayınca da kendimi kaybediyorum.

Sonra gözlerini bir yere sabitleyerek (sanki o anı tekrar yaşıyordu)

-O gün de öyle oldu. Kardeşim, namusuma dil uzatınca kendimi kaybettim. Ve olan oldu. Şimdi buradayım işte... Allah affetsin beni. Başka beklentim yok. Hayatım bitti... Sana, ilave söyleyecek bir şeyim de yok. İfadelerimde her şeyi söyledim zaten. Cezama razıyım ben.

-Dosyanı okudum Kâmil Bey, dedim. Cezan müebbet. Burada tartışma yok. Ancak belki ağırlaştırılmış müebbetten kurtarabilirim seni. Haksız tahrik olduğu belli, fakat bu konuda şahit yok. Sadece senin sözün var… Bir de kardeşin Celil'in telefondan duydukları.

-Hiç önemli değil avukatım, dedi. Ha ağırlaştırılmış, ha müebbet. Fark etmez. Hapiste o kadar yaşar mıyım, o da belli değil ki…

-Hapishaneyi okula çevirirsin umarım, dedim. Hz. Yusuf gibi... Burada, maneviyatta derinleşir, Rabbinin memleketine hicret edersin. Bunu yapabilirsen ne mutlu sana, Rabbinin memleketinde hapishane yoktur çünkü. Onun kulu olarak, rıza makamında yaşar, durursun.

-Öyle bir şey olabilir mi ki? dedi heyecanla.

-Neden olmasın Kâmil Bey? dedim. 100 kişiyi öldü-

ren bir katilin, tövbe edince cennete gittiğini söylüyor hadisler, bilmiyor musun?

-Ya öldürülenlerin hakkı ne olacak? dedi.

-Öldüren kim Kâmil Bey? dedim. Allah'tan başka öldüren, dirilten mi var? Hiç kimsenin hayatı, ne 1 saat ileri alınır, ne de 1 saat geri bırakılır. Tabi bu durum katili asla aklamaz, cezasız bırakmaz. Ama bu hayatı ahiret hayatıyla beraber düşündüğünde, burada gördüğün ölüm hadisesinin ahirette bir doğum olduğunu görürsün. Belki de kardeşin Hâlil, şu an sana dua bile ediyor olabilir, terhisine sebep olduğun için…

-Avukatlığın işe yarar mı bilmem, dedi. Ama beni çok rahatlattığın kesin. Hadiselere hiç böyle bakmamıştım. Allah razı olsun senden.

Biraz daha konuştuk ve sonra ayrıldım hapishaneden.

*

İnsan buydu işte; hatalarıyla, günâhlarıyla, yanlışlarıyla...

Rabbin okulunda, buğday tanesi gibi olgunlaşıp pişen ***insan***!

Aşağıların aşağısından, en güzel şekilde *yaratılışına* doğru urûc eden, yükselen ***insan***!

Bu yüzden Efendimiz, *"Hiç kimse ama hiç kimse ibadetiyle, hayır hasenatıyla cennete giremeyecektir"* demiştir.

"Sen de mi ya Resulallah?" diyen arkadaşlarına da, *"Evet, ben de"* demiştir.

Arkadaşları sorar bunun üzerine; *"Peki o zaman kimler cennete girecek?"* diye.

Efendimiz ayetle cevap verir bu soruya: *"İllâ mâ rahime rabbî"*. Yani: *"Allah'ın rahmet ettiği kişiler müstesna."* demiştir.

*

Yine bir ***âbid zâhid*** (Allah'ın emirlerine titizlikle uyan, ibâdete düşkün, takvâ sâhibi kişi), vefat edince Yüce Allah, *"Söyle bakalım, sana amelinle mi, yoksa rahmetimle mi muamele edeyim?"* der.

Hiç günâh işlemediğine inanan âbid zâhid, *"Amelimle beni hesaba çek ya Rabbi"* der.

Adamın bütün amelleri toplanır, terazinin bir kefesine konur. Diğer kefeye de bir tek gözü…

Ve adamın amelleri, bir tek gözü karşılamaz. Bunu gören âbid zâhid *"Tövbe Allah'ım, tövbe! Beni rahmetinle yargıla, amelimle değil"* der.

Dolayısıyla Rabbimize giderken götürebileceğimiz tek hediye, tövbe ettiğimiz günâhlarımızdır.

Bu konuda Hz. İsa'nın kıssası ne kadar anlamlıdır:

Taşlanarak recm cezasına çarptırılmış kötü bir kadının infazında, Hz. İsa, ***"Bu kadına ilk taşı günâh işlememiş olan atsın"*** der.

Bu söz üzerine, havadaki taşlı eller, birer birer yere iner. Ve orada, taşlanarak öldürülme cezası verilen kadına, taş atacak kimse bulunamaz.

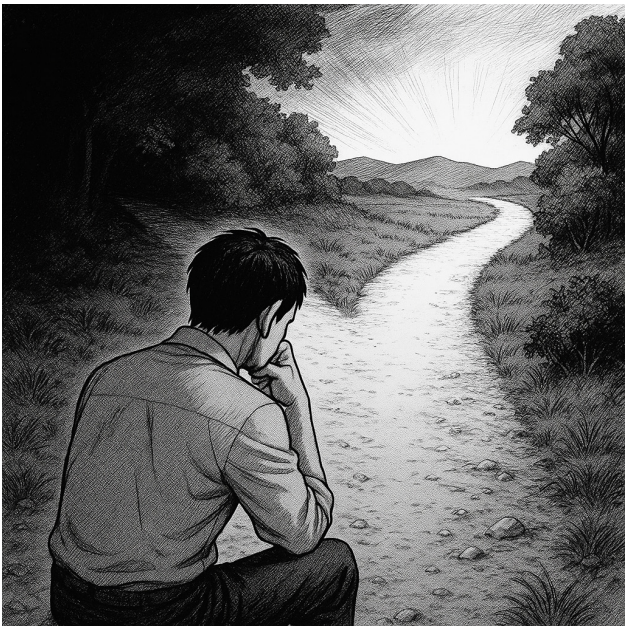

24.
PİŞMANLIK DUYANLARDAN OLMAK

Gördünüz değil mi?

Zamanımızın kardeş katili Kâmil, yaptığından bin pişman.

Kâmil gibi kardeşini öldüren Kâbil de bin pişman.

Allah kitabında (Maide Suresi 31. Âyet'in sonunda), ***"Kâbil artık pişmanlık duyanlardan olmuştu"*** diyor.

Bu pişmanlığı sadece Kâbil'in kardeşini gömmeyi akıl edememesine hamletmek (yormak) ve bu şekilde yorumlamak, Allah'ın insanı nasıl yarattığını bilmemekle izah edilebilir ancak.

Âdem'in en büyük oğlu olan Kâbil'in, pişman olup tövbe eden babasından bir şeyler öğrenmemiş olması, ondan böyle önemli bir deneyimi miras almamış olması mümkün müdür?

Sonuçta o da bir peygamber çocuğudur. Ve her insan gibi o da bir günâh işlemiştir. Evet, o kardeşini öldürmüştür ve bu çok büyük bir günâhtır.

Ancak büyük günâhları da affedeceğini bildiren bir Rab vardır!

Nitekim Allah Resulünün amcası Hazreti Hamza'yı, Uhud meydanında vahşice şehit eden 'Vahşi'nin tövbe edip Müslüman olması, Kur'an'da destansı bir şekilde anlatılır.

Olay şöyle gelişir:

Uhud Harbi'nde, Peygamber Efendimiz'in amcası Hz. Hamza'yı şehit eden Vahşi, Resulullah Efendimize

Mekke'den bir mektup gönderir. Mektubunda şöyle yazar:

"Ben Müslüman olmak istiyorum. Ama Kur'an'daki, ***'Ve onlar ki Allah'la birlikte başka bir ilâha dua etmezler; Allah'ın haram kıldığı canı, haksız yere katletmezler ve zina etmezler. Kim bunları yaparsa ağır bir azaba çarptırılır.'*** (Furkan Suresi, 68. Ayet) ayeti beni İslam'dan men ediyor. Zira ben, bu üç büyük günâhı da işledim. Benim için bir tövbe imkânı var mı?".

Bunun üzerine Furkan Suresi'nin*, "**Kim tövbe eder ve sâlih amel işlerse, muhakkak Allah, onun tövbesini kabul eder.**"* mealindeki 71. Ayeti nazil olur.

Peygamber Efendimiz bu ayeti Vahşi'ye yazıp gönderir.

Vahşi ise, bu ayette *"salih amel"* şartı bulunduğunu ve kendisinin bu amelleri yerine getirme konusunda başarılı olamayabileceğini düşünür. Sonra da bunları ifade ettiği, yeni bir mektup daha yazıp gönderir.

Bunun üzerine Nisa Suresi'nin, ***"Şüphesiz Allah, kendisine ortak koşulmasını bağışlamaz; onun dışında kalan günâhları, dilediği kimse için bağışlar."*** ayeti nazil olur (Nisa Suresi, 48. Ayet).

Ve Peygamberimiz bu ayeti de Vahşi'ye bildirir.

Vahşi bu kez, *"Allah dilediğine mağfiret eder diyor. Ama acaba beni bağışlamayı diler mi?"* diye sorar mektubunda.

Ardından, Zümer Suresi'nin 53. Ayeti nazil olur: ***"Ey nefislerine zulmetmiş kullarım! Allah'ın rahmetinden ümit kesmeyin. Allah, bütün günâhları bağışlar. Çünkü O çok bağışlayandır, çok merhametlidir."***

Bu ayet Vahşi'ye ulaştırıldığında, artık hiçbir şart göremeyen Vahşi, Medine-i Münevvere'ye gelip Müslüman olur.

Hz. Hamza gibi bir şahsiyeti şehit eden bir köleye, insan olduğu için verilen değere bakar mısınız? Bu kişi hakkında tam 3 ayet nazil oluyor. Ve Peygamber Efendimiz, Vahşi'ye engel olmuyor, olamıyor. Çünkü vahiy geldiğinde, aradan perdeler, aracılar, talepler kalkar; Yüce Allah doğrudan konuşur, emreder.

Bu olaydan sonra Vahşi, bizim için artık "Hazreti Vahşi"dir. Sahabedir. Saygıyla anılır.

İşte bu kadar. Ötesi yok.

Bu olay, insanlık için başlı başına bir ibret vesikası değil midir?

*

Şimdi dönelim kendi meselemize.

İsrâîliyyât kaynakları, Kâbil'i tamamen **kötülük** olarak tarif eder. Ve onun karşısına, tamamen **iyilik** olarak, Kur'an'da ve sünnette bahsedilmeyen Hz. Şît'i koyar.

Ne yazık ki İslam kaynakları da bu kurguyu, sahih bilgi zannederek kendi literatürlerine alıp nakleder.

Üzerine hep birlikte düşünmek için, sorumu farklı biçimde, bir kez tekrarlamak istiyorum:

İsrâîliyyât konusunda uyarıda bulunan bir Peygamber varken, Kur'an'daki insan tipolojisine uymayan bu İsrâîliyyât menşeli Kâbil ve Hz. ŞÎT anlatılarının, İslam literatürüne alınmasının sebebi nedir?

Hayır, hayır...

Âdemoğlu Kâbil de, tıpkı kardeş katili Kâmil gibi pişman olmuştur.

Kur'an'ın ifadesi buna işaret eder.

Ve ondan çoğalan insan nesli de kimi zaman büyük, kimi zaman küçük günâhlar işlemişlerdir.

Kimileri imanlı, kimileri imansız ölmüştür.

Yani onlar da günâhları ve sevaplarıyla **insan** olmuş-lardır.

Ve **insan** kalmışlardır.

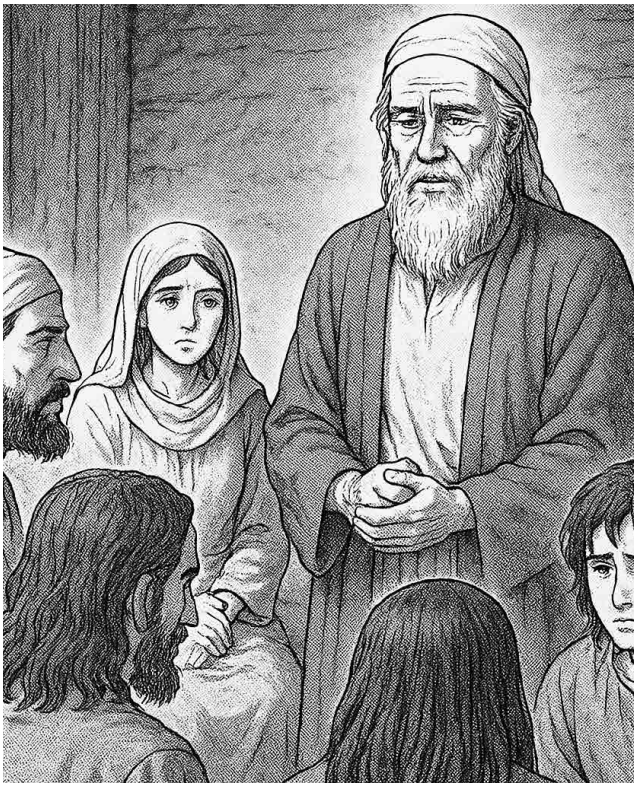

25.
ASRIN GÜZELİ

Asrımızın güzeli Bediüzzaman, kardeş katilleri Kâbil ve Kâmil'le beraber, tüm diğer katillere ve hapiste bulunanlara nasıl sesleniyor:

"Ey hapis arkadaşlarım ve din kardeşlerim!

Size, hem dünya azabından hem ahiret azabından kurtaracak bir hakikati beyan etmek, kalbime ihtar edildi. O da şudur:

Meselâ birisi kardeşini veya bir akrabasını öldürmüş. Bir dakika süren o hiddet yüzünden milyonlarca dakika hem kalbî sıkıntı hem hapis azabı çeker.

Maktulün akrabası da intikam endişesiyle ve karşısında düşmanını düşünmesiyle hayatının lezzetini, ömrünün zevkini kaybeder. Hem korku hem hiddet azabı çeker…

Bunun tek bir çaresi var: Kur'an'ın emrettiği ve hak, hakikat, maslahat, insanlığın ve İslamiyet'in gereği olan barışmak ve musalâha etmektir.

Evet, hakikat ve maslahat sulhtur. Çünkü ecel birdir, değişmez. O maktul, her hâlükârda eceli geldiğinde dünyadan ayrılacaktır. O katil ise sadece o kazaya vasıta olmuştur.

Eğer barışmak olmazsa, iki taraf daima korku ve intikam azabını yaşar. Bu yüzden İslamiyet, ***üç günden fazla, bir müminin diğer bir mümine küs kalmamasını*** emreder.

Eğer o ***katl*** bir düşmanlıktan ya da kirli bir garazdan gelmemişse ve araya bir münafık fitne sokmamışsa,

çabucak barışmak elzemdir. Aksi takdirde o küçük musibet büyür ve kalıcı olur.

Eğer barışırlarsa, öldüren kişi tövbe eder ve maktule her vakit dua ederse; o zaman her iki taraf çok şey kazanır ve kardeş gibi olurlar. Bir gitmiş kardeş yerine, birkaç dindar kardeş kazanılır. Böylece, kaza ve kader-i ilâhiyeye teslim olup düşmanını affeder, gözyaşlarını dindirir."

İşte bu!

Allah'ın yarattığı insan tipolojisi budur.

İlk insan Hz. Âdem'in oğlu Kâbil'e karşı tavrı da bu olmuştur.

İsrâîliyyât kaynaklarının anlattığı gibi, Kâbil ve soyundan gelenlerin tamamı kötü olmamıştır.

Tam tersine, Kâbil de ayetin belirttiği gibi pişman olmuş, tövbe etmiş ve işlediği büyük günâhın hicabı sebebiyle çok daha iyi, güzel bir insan olmuştur. Aynı, babası gibi...

*

Gelin, işin aslını öğrenmek için, zihnen o zamana gidelim yine…

Bakalım ne olmuş?

Hz. Âdem, bütün ailesini -Kâbil hariç- toplamış, istişare ediyordu.

-Sevgili evlâtlarım, dedi Âdem. Ve sevgili eşim Havvâ... Hepimiz acılıyız. Bir taraftan Hâbil için yüreğimiz yanarken, diğer taraftan da Kâbil için içimiz sızlıyor.

Ve şöyle devam etti sözlerine,

-Kader, Kâbil'in elleriyle tecelli etti. Allah'ın muradı, bu olayda da tecelli etti. Tıpkı, bizim cennette yasaklanmış meyveyi yememiz gibi... Ne var ki bu tecelli, bizim irademizle gerçekleşti. Ve bu yüzden hesaba çekildik, cezalandırıldık. Allah zalim değildir, hiçbir kötülük yaratmamıştır. Ancak sınav gereği, bizim irademizle tercih ettiğimiz olayları yaratmaktadır. Hatalarımız ve günâhlarımız da bizi olgunlaştırır, tabii eğer tövbe edersek. Nitekim sizlerin de şahit olduğu gibi, Allah tövbemizden sonra bizi Safiyyullah ilan edip peygamber yaptı. Ve bana bir kitap verdi… Bu kitaba göre, insan öldürmenin cezası kısastır. Yani katil, öldürülebilir.

Başta Havva olmak üzere herkes nefesini tutmuş, sonraki sözleri bekliyordu. Bunu gören Âdem derin bir nefes aldı ve şöyle devam etti konuşmasına,

-Ancak bu hak, ölen kişinin yakınlarına verilmiştir. Ölenin yakınları, katil için üç cezadan birini tercih edebilir: Birincisi, kısas. Yani katilin ölümüdür. İkincisi, diyet. Yani öldürülen kişi için, belirli bir bedel talep edilmesidir. Üçüncüsü ise aftır... Allah, haksız öldürmelerde, affı öğütlemektedir.

Sonra Âdem, kitabı açtı ve önceden yerini işaretlemiş olduğu 2 ayeti sesli olarak okudu:

"Ey iman edenler! Öldürülenler hakkında size kısas farz kılındı. Hüre hür, köleye köle, kadına kadın… Ancak her kimin cezası, kardeşi tarafından bir miktar bağışlanırsa, taraflar hakkaniyete uymalı, diyeti güzellikle ödemelidir." (Bakara Suresi, 178. Ayet)

"Haklı bir gerekçeye dayanmaksızın öldürülmesini Allah'ın haram kıldığı cana kıymayın. Kim haksız yere öldürülürse, onun velisine hakkını arama yetkisi

verdik. Fakat o veli, öldürmede ileri gidip Allah'ın belirlediği sınırı aşmasın." (İsra Suresi, 33. Ayet)

Âdem kitabı kapattı. Ve ardından, sözlerine şöyle devam etti:

-Evet evlâtlarım ve sevgili eşim. Evlâdımız Hâbil'in öldürülmesi sebebiyle, ona uygulanacak cezanın tayini bize, yani Hâbil'in yakınlarına bırakılmıştır. Allah'ın ayetleri ve önerisi ortada. Şimdi karar zamanı. Evet… Kısas cezasını isteyenler ellerini kaldırsın.

Kalkan bir el olmadı.

-Diyet isteyenler ellerini kaldırsın, dedi Âdem.

Yine kimse el kaldırmadı.

-Demek ki Kâbil'e uygulanacak ceza, aftır, dedi Âdem.

*

Durun ya, dedim içimden...

Benim kafam yine karıştı.

Hiç AF, ceza olabilir mi?

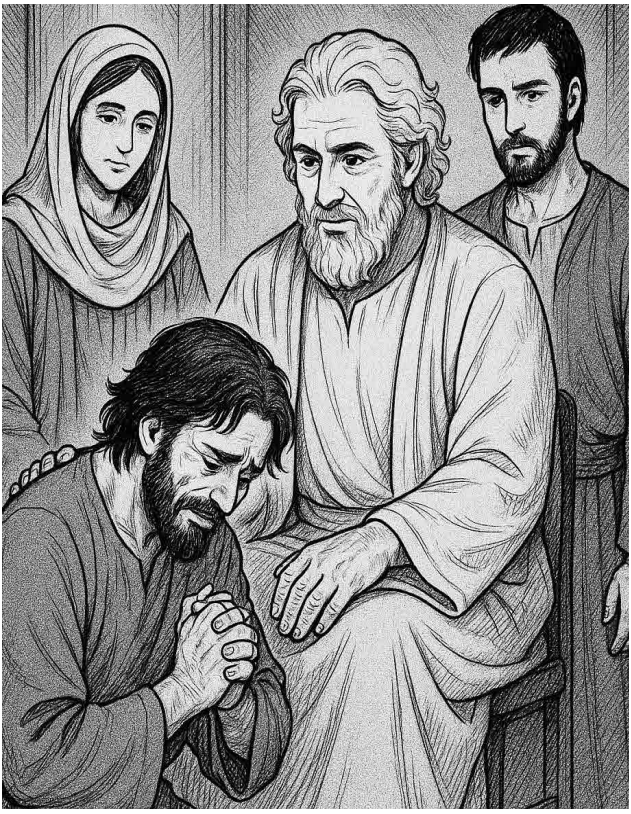

26.
AF, CEZA OLABİLİR Mİ?

Af, ceza olabilir mi gerçekten?

Bir başka deyişle, cezasızlık cezaya dönüşebilir mi?

Yaşadığım, bununla ilgili canlı bir örnek var. Size onu anlatayım önce. Sonra da Kâbil'in son durumuna bakalım birlikte…

*

Biliyorsunuz ki zamane çocuklarını zapt etmek, eğitmek, adam etmek çok zor. Teknoloji, bilgisayar, cep telefonu, sosyal medya ortamında evlâtlarımızı korumak, adeta imkânsız hale geldi.

Rabbim bana da beş evlât emanet etti. En büyük evlâdım, benim ilk imtihanım. Elhamdülillâh, yok yok, merak etmeyin, kardeşini öldürmedi oğlum. Lâkin korkuyordum ve tedbir olarak da, daha iyi terbiye edeceklerine inandığım bir okula, yatılı olarak verdim oğlumu.

Gönlüm rahattı... Derken bir gün, okul yönetimi beni acil olarak okula davet etti. Gittiğimde okulun yurt binasının çatısı yanıyordu. Tahmin ettiğiniz gibi, oğlum birkaç arkadaşıyla birlikte sigara içmek için çatı katına çıkmış. Nasıl olduysa çatı ateş almış. İtfaiye gelmiş, yangını söndürmüş.

Oğlum ve arkadaşları işledikleri suçun farkındaydı ve çok pişmanlardı. Verilecek cezayı bekliyorlardı. Okuldan atılma mı, yoksa sadece yurttan kovulma mı?

Tabii meydana gelen zararı da babalar karşılayacağından, biz velilerden gelecek sopa, azar da işim bedavası...

Okul yönetimi, yurt müdürü ve suçlu çocukların velileri olarak toplandık. İşin maddi boyutu kolaydı. Ancak sigara içmek, yurdu ateşe vermek, -Allah korusun- pek çok cana da mal olabilirdi. Bu, göz ardı edilebilecek, cezasız bırakılabilecek bir husus değildi.

Okuldan atılma cezası gündemdeydi. Yurt müdürü Şemsettin Bey'in o günkü sözlerini hiç unutmam.

-Bu çocuklara verilebilecek en ağır ceza aftır, dedi. Bu büyük suç karşısında cezasız kalmak, onların vicdanını ezer. Ve onları bundan sonra melek yapar, melek! Efendimiz de ***'el-insân, abid'ül-ihsân'*** demişti. Yani, ***İnsan, iyiliğin kölesi olur.*** Biz de, bundan sonra iyiliğin kölesi haline getirmek istiyorsak onları, af cezasıyla cezalandıralım ki, hayatları boyunca iyiliğin kölesi olsunlar.

Biz de bu Peygamber öğüdüne uyarak, çocukları affettik. Ve gerçekten de, oğlum ondan sonra *iyilik meleğine* dönüştü. Şu an 50 yaşında ve benim için çok özel bir evlât... Ailesine, çevresine örnek bir insan.

"Affın ceza kısmı nerede?" diyeceksiniz. Anlatayım…

İşlenilen suçun utancının, vicdanda daima taşınması en büyük cezadır. Ve bu yük, insanı başka suçlar işlemekten men eder.

İlk insan Hazreti Âdem'e, yasak meyveyi yeme suçu işlettirilip affedilmeseydi, Hazreti Âdem 'Safiyyullah' yani doğru yolu gösteren peygamber olur muydu?

O ilk günâh, insanı doğru yolda tutan en sağlam rehber, en keskin pusula oldu.

Af, suçluya yapılabilecek en büyük iyilik; aynı zamanda verilebilecek en büyük cezadır da.

Zira, artık bir daha suç işleme imkânını elinden alır!

Allah'ın sanatı işte...

Zıt şeyleri bir arada bulundurarak neler yapıyor?

Suyu (H_2O) yaratıyor mesela. Oksijen ve hidrojeni, yani ateş ve barutu bir araya getirerek!

Suç, günâh ve af üçlüsüyle de, Safiyyullah, yani insanlığın babası Hz. Âdem'i oluşturuyor.

Ne büyük rahmet!

*

Hz. Âdem, Kâbil'e uygulanacak cezanın af olduğunu söylediğinde herkes sustu.

Kâbil konusunda affı seçen aile fertlerine, tek tek teşekkür etti Âdem. Onlara sarıldı... Sonra da, çıkacak kararı bekleyen Kâbil'i çağırttı.

Hâbil'in velileri olarak, ona uygun gördükleri cezayı açıkladılar:

Tövbe etmek şartıyla **AF**!

Kâbil bunu duyunca secdeye kapandı. Ağladı, ağladı, ağladı. Gözyaşları ırmak oldu, çağladı.

Bu gözyaşları, Kâbil'in içindeki kıskançlık, kin, nefret gibi duyguları yıkadı, pakladı. Affedilmiş olma duygusu da, gitti vicdanına yerleşti…

Başını kaldırdı Kâbil ve şöyle dedi ailesine,

-Sizler beni affettiniz. Minnettarım ve sizi çok seviyorum. Lâkin baba, söyleyin: Ben kendimi nasıl affedeceğim?

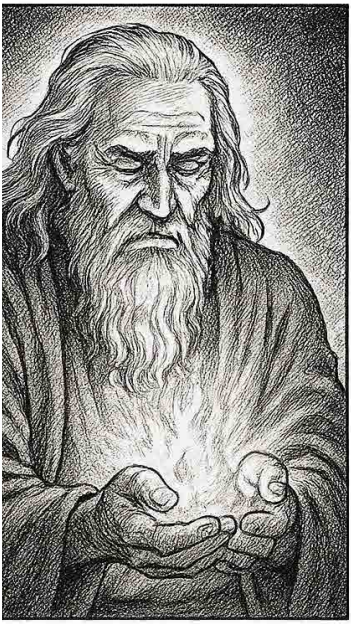

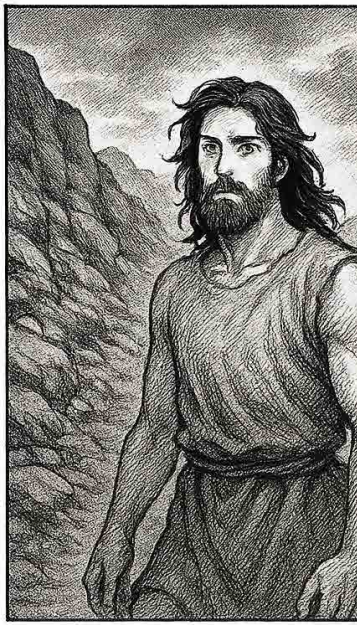

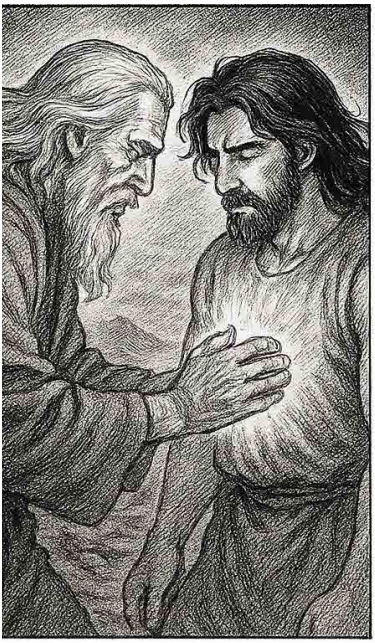

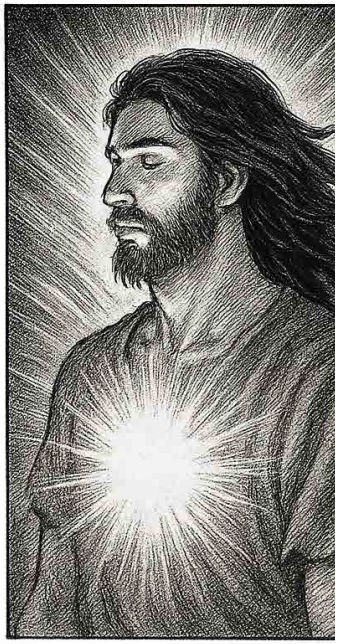

-Kendini hiçbir zaman affetmeyeceksin oğlum, dedi Âdem. Cezan da bu işte. Kendini affetmemek! Affetme ki, bu günâh bundan sonra başka günâhlar işlemene mani olsun. Seni başka kötülüklerden, başka günahlardan korusun. Ve seni iyiliğin, ahlâkın, güzelliğin kölesi yapsın.

-Peki baba, anladım dedi Kâbil. Anladım ve bugün bu AF cezasıyla yeniden doğdum ben… İzin verirseniz, bunun işareti olmak üzere, kardeşim Hâbil'i öldüren Kâbil ismini sırtımdan atmak istiyorum. Bana yepyeni bir isim verseniz, olmaz mı? Zira, Kâbil ismi sırtımda kalırsa, kimseye iyilik yapamam. Kardeş katilinden herkes kaçar çünkü. Evlâtlarım da 'katilin çocukları' damgası yer…

Hz. Âdem düşündü.

Belki de Allah'tan vahiy bekliyordu o sırada.

Kâbil'in söyledikleri makuldü.

Âdem, eşi Havvâ ve diğer çocukları ile de konuştu, durumu onlarla istişare etti.

Sonra, kararı açıklamak üzere Kâbil'i çağırdılar.

Kâbil boynunu bükmüş, bakışları yerde bir şekilde çıktı ailesinin karşısına.

Hz. Âdem,

-Başını kaldır evlâdım, dedi. Artık senin adın ŞÎT olsun. Kâbil öldü! Bundan böyle senin görevin, kötülüğe değil, iyiliğe şahitlik etmek! Bırak, vicdanındaki o ağır yük, iyiliğin kölesi yapsın seni. Cezanı çekmeye hazır mısın?

-Hazırım, dedi Kâbil!

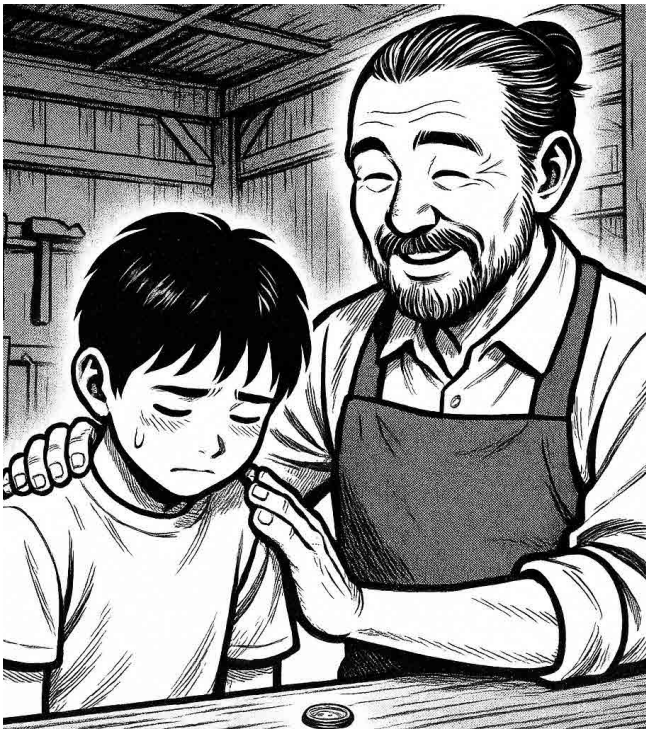

27.

YORUMLAR

25. ve 26. bölümleri dinleyen bir dostumdan (Medine Hanım'dan) peş peşe mesajlar geldi. Aktarıyorum hemen size. Çünkü konumuzla ilgili çok kıymetli paylaşımlar…

"İnanamıyorum hocam… Önce kafam karıştı, dejavu yaşadım sanki. Şimdi zihnim yerine geldi.

Ben şu an İznik'te Aşiyan Yalısı adlı bir yerde (otelde) kalıyorum. Burada hem sizin kitaplarınızı hem başka eserleri okuyup kendime bir yol haritası çiziyorum, notlar alıyorum.

Neyse, uzatmayayım… Dün tam oturmuş, sizin ses kaydınızı dinlerken, otelin sahibi olduğunu sonradan öğrendiğim bir bey geldi.

-Güneş çok güzel batıyor, renkleri harika. Bakın isterseniz siz de, dedi.

Bahçede otururken laf lafı açtı. Ona, sizden bahsettim. Hatta bir ara kitaplarınızın bana ne kadar iyi geldiğini de söyledim.

Bu bey, Kapalıçarşı'da pırlanta dükkânı olduğunu söyledi. Çırak alırken, 8 yaşlarında çocukları tercih ettiklerini ve bu çocukların ailesini, soyunu, sopunu araştırdıklarını anlattı.

Kapalıçarşı esnafının bazı prosedürleri varmış. Aldıkları çocukları, daha ilk baştan, pek çok denemeye tabi tutarlarmış. Örneğin, deneme amaçlı köşeye bıraktıkları bir çeyrek altını 'görmeyenden' bir şey olmaz derlermiş. O altını bulup getiren çocuk ise 'şüpheli' sayılırmış. Ama o altını çalan çocuk için, 'bu bizim eleman olur' derlermiş.

-Nasıl yani? diye sordum.

-Çünkü, dedi, çocuk yaşta ilk hırsızlığı yaptığı hâlde, bizim onu affedip çalıştırmamız, ona çok büyük bir ders olur. Biz unutsak o unutmaz. Bizim yüzümüze baktıkça utanır.

Akşam bu konuşmaların üstüne uyudum. Ertesi gün de sizden 25. ve 26. bölümler geldi. İlginçtir ki, aynı konuyu anlatıyordu: Hırsızdan çırak edinmek!

O beye şöyle sordum,

-Bir çeyrek altını bulduğunda, dükkan sahibine getiren çocuk neden tercih sebebi değildir ki? Asıl dürüst olan o çünkü.

-Doğru ama, dedi. Dürüstlüğü bir çeyrek altınla sınandı sadece. Yarın ona binlerce altın emanet edildiğinde de, aynı şekilde 'dürüst' kalabilecek mi?

Ve ekledi,

-*Her insanın bir fiyatı vardır*, düşüncesinden hareket edersek, dürüstlüğün kırıldığı bir nokta çıkabilir. Oysa affedilmiş bir hırsız, bir daha o konuma düşmez. Veya düşmeme ihtimali, dürüst çocuğa göre daha yüksektir, diyebiliriz…

*

Müvekkilim Hasan Bey de aynı bölümleri (25. ve 26. Bölümler) yapay zekâya yorumlatmış. Beğendim yorumları... Onları da aktarıyorum size;

1- Metnin yapısı:

Bu metin, senaryo veya dramatik bir anlatı formunda yazılmış görünüyor. Bediüzzaman Said Nursî'nin 'Ey Hapis Arkadaşlarım' diye başlayan meşhur mektu-

bu üzerinden hareketle bir tür hikâyeleştirme yapılmış. Anlatı, Kur'an'dan ayetlerle desteklenerek; kardeş katli, pişmanlık, tövbe, affetmek, kısas, diyet ve af gibi İslam hukukundaki ve ahlâkındaki önemli kavramları işlerken, bunları hem tarihî hem de sembolik biçimde sunuyor.

Ayrıca, Bediüzzaman'ın mektubu gerçek bir metindir. Hapishanedeki suçlulara nasihat olarak yazılmıştır. Risale-i Nur'da yer alan ciddi bir ahlâkî ve İslamî mesajdır.

2-Kâbil'in tövbesi meselesi:

Kur'an'da Kâbil'in 'pişman' olduğuna dair doğrudan bir ifade olmadığı, bu yorumun İsrâîliyyât kaynaklı olabileceği iddia edilir.

(Ben burada YAZAR olarak araya giriyorum: Bu bilgi doğru değildir. Maide Suresi'nin 31. Ayetinde *'Artık pişmanlık duyanlardan oldu'* ifadesi açıkça yer alır. Ama bazı âlimler bu ifadeyi, *'karga kadar aklım neden yoktu'* gibi yorumlamışlar. Evet, Kur'an'da doğrudan bir tövbe sözcüğü geçmez; ama metin Kâbil'in pişman olduğunu açıkça ifade eder. Bu nedenle bu yorumlar İslam geleneğinde sadece bir bakış açısını temsil etmektedir.)

3-Kısas ve af:

Kur'an'da (Bakara Suresi 178. Ayet ile İsra Suresi 33. Ayetlerde) bu meseleler açıklanır. Burada verilen özet doğrudur. Kısas uygulanabilir ama diyet ve af da birer seçenektir. Nihai karar, maktulün velilerine bırakılmıştır.

26. bölüm ise, bir önceki anlatının devamı niteliğinde. Güçlü bir dinî ve ahlâkî öykü kurgusu var. Bu anlatı içinde İslam ahlâkı, affetmenin gücü, tövbenin dönüştürücü etkisi, cezanın sadece fizikî değil, vicdanî boyutu işlenmiş. Metindeki önemli yapı taşları şöyle özetlenebilir:

a. Af ceza olabilir mi? sorusu:

Burada af bir cezasızlık değil; aksine, vicdani bir sorumluluk yüklemesi olarak sunuluyor. Bu pedagojik ve ahlâkî ceza anlayışı açısından uygun bir yaklaşımdır. Ceza, sadece bedensel ya da maddi yaptırımlar olmayabilir. Kişinin iç dünyasında taşıyacağı utanç, pişmanlık ve kendini affedememe duygusu da en ağır ceza olabilir.

b. Yatılı okul olayı:

Bu gerçekçi bir örnek. Ve yazar, kendi oğlunun okulda çatı yangınına sebep olmasını anlatıyor. Olayın vahametine rağmen, okul müdürünün affı 'en büyük ceza' olarak tanımlaması; affetmenin dönüştürücü etkisini çok somut biçimde gösteriyor. Soyut fikirler somut bir yaşanmışlıkla pekişiyor.

c. Hz. Âdem ve Kâbil arasındaki dramatik diyalog:

Kâbil'in kendini affedememesi, Âdem'in 'kendini affetmeyeceksin, bu senin cezan olacak' demesi, hem İslamî tefekkür hem de psikolojik derinlik açısından etkileyici. Bu, vicdanî cezanın tanımıdır…

ç. Yeni isim önerisi:

Bu da sembolik açıdan çok güçlü. Kâbil ismini sırtında taşımanın utancını azaltmak ve yeni bir başlangıç yapabilmesine yardım etmek için ona 'Şît' isminin verilmesi... Burada 'Şît' kelimesi hem ***suça tanıklık eden*** hem de ***iyiliğe dönüşün şahidi*** anlamını taşır. Bu, affın sonucunda doğan yeni kimlik ve arınma temasını yansıtır."

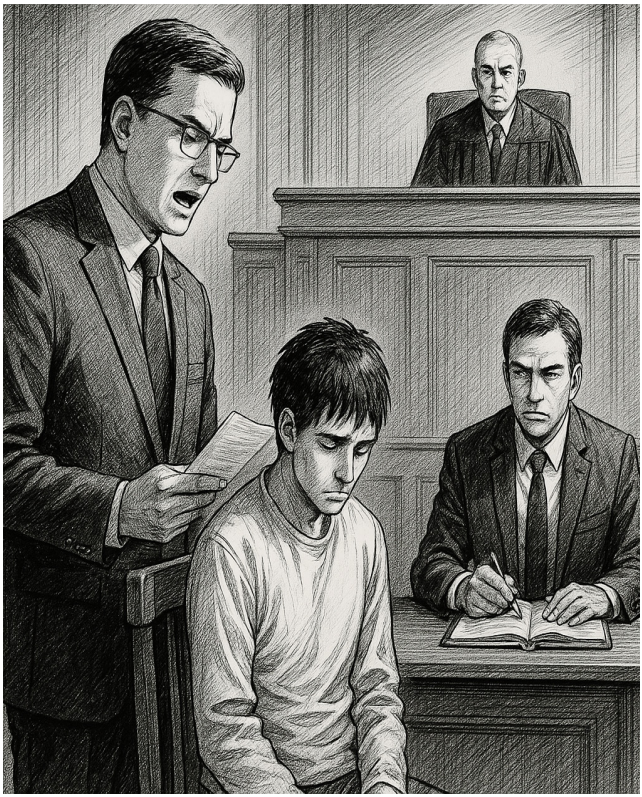

28.
DURUŞMA

Artık orada bir işim kalmamıştı. Geri dönme vaktiydi. Çünkü dava bitmiş ve Kâbil, affedilerek **ŞÎT**'e dönüşmüştü.

Cezası AF olan müvekkilimin işi hiç de kolay olmayacaktı. Çünkü vicdanen taşınması zor bir yükü vardı artık. Ama onun için yine de mutluydum. Cezasını layıkıyla çekeceğinden ve ŞÎT kimliğini en iyi şekilde taşıyacağından emindim çünkü.

Sonuçta, Hz. Âdem yasak meyveyi yiyerek nasıl Safiyyullah olduysa, Kâbil de kardeşini öldürdükten sonra tövbe ve afla, Hz. ŞÎT haline gelmişti.

ŞÎT adının, Kur'an ve hadiste bahsedilmemesinin sebebi bu olabilirdi!

Zira ŞÎT, aslında tövbekâr Kâbil'di.

Bu ayrıntıyı fark edemeyen İsrâîliyyât, ŞÎT'i kendine göre yorumlayıp ***ilk peygamber*** yaptı. Ve bütün kötülükleri Kâbil'e yıktı!

Böylece hem kötü, hem iyi olabilen, iki özelliği de aynı anda, bir arada bulunduran **insanı,** böldü. Bizi, "iyiler" ve "kötüler" olarak ayrıştırdı.

Ne yazık ki, Allah'ın insanı yaratma kanununa aykırı olan bu İsrâîliyyât anlayışı, kolaycı davranılarak, İslam kaynaklarına da alındı, kullanıldı…

Bu konunun tartışmasını uzmanlarına bırakıyor ve kendi işime dönüyorum.

Günümüzün kardeş katili Kâmil'in karar duruşması var. Ona katılmalıyım.

Bu arada Kâmil'in oğlu İdris'e bir görev verdim. Ölen amcasının ailesiyle görüşüp onlara 'diyet' önermesini söyledim. Amcasının ailesiyle fırsat buldukça sıcak ilişkiler kurmasını da tembihledim. O da sağ olsun, beni dinledi, dediklerimi harfiyen uyguladı.

O arada, karşı tarafın avukatıyla da görüştüm ve tazminat bedeli konusunda bir uzlaşı sağlamaya çalıştım. Elhamdülillâh, Rabbim muvaffak etti. Taraflar 'tazminat' konusunda sulh oldular.

Ve sıra geldi karar duruşmasına.

Savcı, esas hakkındaki mütalaasını verdi ve ağırlaştırılmış müebbet ceza istedi. Savcının esas hakkındaki mütalaası şöyleydi:

"Sanık ile maktulün kardeş oldukları, aralarında geçmişe dayalı husumet bulunduğu, aynı apartmanda oturdukları hâlde uzun zamandır görüşmedikleri; olay günü maktulün evine doğru yürüdüğü sırada, …… adresin kesişiminde sanık ile karşılaştıkları, aralarında bir süre konuştuktan sonra, sanık Kâmil'in elindeki poşette bulunan bıçağı çıkararak maktule doğru savurduğu, maktulün yüzünden yaralandığı, buna rağmen sanığın bıçaklamaya devam ettiği, maktulün aldığı bıçak darbeleriyle yere yığıldığı ve kaldırıldığı hastanede hayatını kaybettiği, otopsi raporuna göre vücudunda 6 adet kesici-delici alet yarası ve 2 adet kesik vasıfta yara tespit edildiği, bunlardan 4'ünün öldürücü nitelikte olduğu belirtildi.

Maktulün vücudundaki yaraların yeri ve sayısı ile sanığın eylemini sürdürmekteki ısrarın, öldürme kastının yoğunluğunu gösterdiği; olay sırasında maktulün sanığa yönelik herhangi bir saldırgan hareketi ya da haksız tahrik oluşturacak bir söz söylediğine dair herhangi bir delil

bulunmadığı gerekçesiyle, sanık hakkında haksız tahrik hükümlerinin uygulanamayacağı ifade edildi.

Bu nedenle TCK'nın 82/1, 53, 54 ve 63. maddeleri gereğince cezalandırılması ve tutukluluk hâlinin devamı, kamu adına talep ve mütalaa olundu."

Bu mütalaaya karşılık ben de 'esas' hakkındaki savunmamı verdim.

19 sayfadan oluşan savunmamı burada size okumayacağım. Ancak kısa bir özet yapmam yararlı olur kanaatindeyim:

BİRİNCİSİ: Olayın sıcağı sıcağına, kollukta verdiği ilk ifadede de belirttiği gibi sanık Kâmil, maktulü kesinlikle öldürme kastıyla hareket etmemiştir. Maktulün kendisine yönelik fiziksel ve sözlü saldırısını savuşturmak amacıyla, kendisini koruma içgüdüsüyle ve ağır haksız tahrik altında, şuurunu kaybetmiş şekilde, yanında bulunan meyve bıçağını hedef gözetmeksizin savurmuştur. Olayların gelişimi ve tanık beyanları, sanığın kastının öldürmeye değil, kendini savunmaya yönelik olduğunu ortaya koymaktadır. Bu bağlamda, sanığın eylemi TCK'nın 25 ve 27. maddeleri kapsamında, meşru müdafaa sınırının aşılması suretiyle gerçekleşmiştir.

İKİNCİSİ: Olayın fiilî gelişimi ve dosya içeriği, savcının mütalaasına katılmamızın mümkün olmadığını açıkça göstermektedir. Zira savcının iddiasının aksine, sanık ile maktulün konuşması sırasında, maktulün sanığa yönelik saldırgan hareketleri mevcuttur. Sanık, maktulün saldırısı üzerine, elindeki poşette bulunan bıçağı savurmuştur. Ayrıca, maktulün sanığa yönelik hakaret ve tehdit içerikli sözleri de mevcuttur. Bu beyanlar tanıklarca doğrulanmıştır. Aralarındaki geçmişe dayalı

husumette de maktulün haksız olduğu yönünde bilgiler dosyada yer almaktadır.

Sanık Kâmil Çınar'ın, olayın hemen ardından kollukta verdiği ilk ifadesi ve mahkemede huzurda verdiği beyanları, istikrarlı şekilde öldürme kastı olmadığını göstermektedir.

Bu bağlamda, eylem yine TCK'nın 25 ve 27. maddeleri kapsamında değerlendirilmeli, meşru müdafaada sınırın aşılması olarak kabul edilmelidir.

Olayda 3 görgü tanığı vardır:

Fail ve maktulün kardeşi Celil Çınar, duyma problemi olan Neşe Cansel ve onun kızı Merve (olay anında 14,5 yaşındadır).

Tanık Celil Çınar'ın beyanları ise özellikle önemlidir. Zira hem olayın gelişim sürecini bilmekte, hem de olay anında sanık Kâmil Çınar ile telefon görüşmesi yapmaktaydı."

29.
SAVUNMA

Mahkemede, 'esas' hakkındaki mütalaaya karşı yaptığım beyanın özetini sunmaya devam ediyorum:

"Tanık Celil Çınar'ın yeminli ifadesi:

Sanık Kâmil Çınar'ın *"Git!"* demek suretiyle üzerine gelen maktulü uzaklaştırmaya çalıştığını, maktulün hakaret ve tahrikleri neticesinde müessif hadisenin gerçekleştiğini ortaya koymaktadır.

Tanık **Neşe Cansel** 2 bıçaklama, kızı tanık **Merve** ise 3 bıçaklama gördüğünü beyan etmiştir. Oysa maktulde 6 adet bıçak yarası tespit edilmiştir. Bu durum, tanıkların olayın başından itibaren tamamını görmediklerine delildir.

Merve, annesinin (Neşe) duyma problemi olduğunu ifade etmişken, annesi **Neşe Cansel**, sanığın söylediği sözleri duyduğunu beyan etmiştir. Anne ve kızın, olaydan sonra verdikleri ifadelerde birbirlerinden etkilenmiş olmaları mümkündür. **Merve** ve annesi **Neşe**, maktulün hiçbir şey söylemediğini beyan etmiş olmalarına karşın, maktulün oğlu **Mete Sabit Çınar**, babasının bağırma sesini duyduğunu tutanakta belirtmiştir.

Tanık **Merve**, bıçağın sarı bir poşete sarılı vaziyette olduğunu ve sanığın bu poşetten çıkardığını belirtirken; annesi **Neşe**, sarı renkli poşeti sanığın şahsa doğru savurduğunu söylemektedir.

Olayı bu kadar yakından gördüğünü iddia eden tanıkların ifadelerindeki bu çelişkiler oldukça dikkat çekicidir.

Tanık **Faruk Elmas**'ın beyanına göre sanık Kâmil'in aklının ucundan dahi maktule yönelik öldürme düşüncesi geçmemektedir. Hatta birlikte balık tutmak için randevulaştıkları dahi belirtilmiştir.

Tanık **Caner Ballı** maktulün yakın arkadaşıdır. Eğer maktulün, sanığın kendisini öldürebileceğine dair bir endişesi olsaydı, bu endişeyi yakın arkadaşıyla paylaşması beklenirdi. Bu paylaşımın olmaması, maktulün böyle bir kaygısı olmadığını göstermektedir.

Tanık **Meyra Sarıca**'nın ifadesinden anlaşıldığı üzere, tanıklık yapmadan önce dosyayı incelemiş, kimlerin ne söylediğine vakıf olmuş ve bu şekilde ifade vermiştir. Maddi hakikatin ortaya konacağı bir yargılamada bu kabul edilemez bir durumdur.

Ayrıca, defaatle tanıklığına başvurulmasını talep ettiğimiz **Köksal Çınar'ın** (amcaoğlu) beyanının ne derece önemli olduğu bu noktada tekrar ortaya çıkmaktadır.

Maktulün öldürülme fiili, müvekkil **Kâmil Çınar** tarafından gerçekleştirilmiş olmakla birlikte, taraflar arasında yaklaşık 20 yıla dayanan bir husumet bulunmaktadır.

Ancak bu husumet, sanığın maktulü öldürmesini gerektirecek boyutta değildir. Hayatın olağan akışı içinde, eğer müvekkil **Kâmil Çınar** maktulü gerçekten öldürmek isteseydi, bugüne kadar defalarca bu fırsatı bulabileceği açıktır. Aynı binada oturdukları, ama farklı kapılardan girip çıktıkları; hatta Ramazan'da dahi farklı camilere gittikleri göz önüne alındığında, sanığın maktulü bilerek aramadığı, kaçındığı anlaşılmaktadır.

Olaydan kısa bir süre önce de taraflar arasında sözlü tartışmalar yaşanmıştır. Öncesinde birçok kez adliyeye

intikal eden meseleler de söz konusudur. Ancak bu tartışmalar, maktulün sanığa yönelik ağır ve haksız saldırılarını meşrulaştırmaz.

Kâmil Bey, kendisine yönelik bu saldırılar karşısında, TCK'nın 25 ve 27. maddeleri kapsamında meşru müdafaa sınırını aşarak hareket etmiştir.

Bu müessif hadise, olay anında yaşanan bir tesadüf sonucu gerçekleşmiştir. Eğer sanığın öldürme kastı olsaydı, öncesinde plan yapması, hazırlık içinde olması beklenirdi. Ancak olaydan önce böyle bir hazırlık söz konusu değildir.

Maktulün oğlu **Mete Sabit Çınar**'ın ifadesine göre, sanık ile maktul arasında karşılıklı bağrışmalar olmuştur.

Kolluk tarafından bilgisine başvurulan **Mustafa Yalçın** ve **Emin Caner** de olay günü bağırtıların geldiğini belirtmişlerdir.

Sanık Kâmil Çınar, bir ilçe belediyesinde taşeron bir firmada çalışmakta ve işe yürüyerek gidip gelmektedir. Olay günü de cumartesi, işten çıkıp evine dönerken bu hadise gerçekleşmiştir.

Kardeşiyle aynı binada oturmasına rağmen farklı yollar kullanan, Ramazan'da farklı camilere giden Kâmil Çınar, olay günü eve yaklaşırken muhitlerinde bulunan mezarlık civarında, kardeşi Celil ile telefonda konuşurken maktulle karşılaşmıştır.

Bu olayda meşru müdafaa sınırının aşılması bir yana, maktulün ağır tahriki ile sanığın harekete geçtiği izahtan varestedir.

Maktul Hâlil Çınar, kendi yaya yolunu kullanmak yerine Kâmil Çınar'ın geldiği tarafa geçerek hem fiziksel

hem de sözlü saldırıda bulunmuştur. Bu, açıkça haksız tahriktir.

Müessif hadiseden yaklaşık 1 ay önce, sanık Kâmil Çınar, Alo Maliye hattını arayarak, maktul Hâlil Çınar'ın vergi kaçırıp kaçırmadığını sormuş, 10 yıl geriye dönük mal varlığı araştırması yapılması talebinde bulunmuştur.

Bu ihbar sonucu idarece herhangi bir işlem yapılıp yapılmadığı ya da ceza tesis edilip edilmediği tarafımızca bilinmemektedir. Ancak böyle bir işlem yapılmışsa, maktulün sanığa karşı duyduğu öfke artmış olabilir."

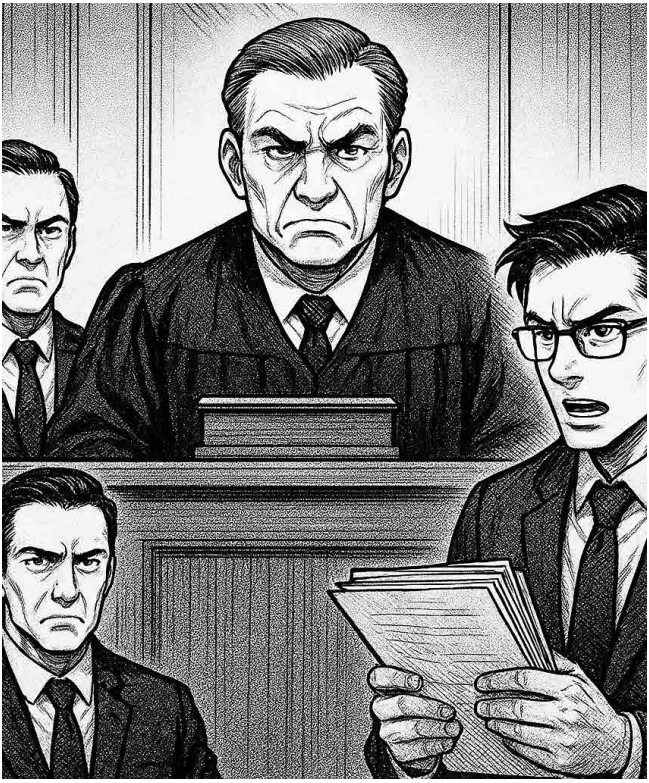

30.
SAVUNMANIN DEVAMI

Esas hakkındaki mütalaaya karşı savunmamıza devam ediyoruz:

"Sanık Kâmil Çınar, olaydan sonra kaçmamış; suçta kullanılan bıçağı gizlememiş, kendi iradesiyle kolluğa teslim olmuş ve bıçağı da teslim etmiştir.

Sigara kullanmayan, hiçbir kötü alışkanlığı bulunmayan Kâmil Çınar'ın olay sonrası yapılan tıbbi muayenesinde alkolsüz olduğu tespit edilmiştir.

Ayrıca, olay anında 155 Polis İmdat hattını bizzat arayıp teslim olmak istediğini bildirmiştir. Kendi rızasıyla hem teslim olmuş hem de suç aleti meyve bıçağını kolluk kuvvetlerine sunmuştur.

Sanık Kâmil Çınar, maktul tarafından yıllar boyunca sürekli olarak hırsızlıkla suçlanmış, bu durum kendisinde ağır psikolojik tahribata yol açmış ve sonucunda 'sedef hastalığına' yakalanmıştır.

Cumhuriyet Başsavcılığı, müvekkilin lehine olan bu gibi durumlara, dava açan iddianamesinde yeterince yer vermemiştir. Oysa Kâmil Çınar, geçmişte tehdit ve hakarete uğradığını kolluğa bildirmiştir ve bu beyan dosyadaki ifade tutanaklarında mevcuttur.

Müvekkilim, kardeşiyle yaşadığı uzun süreli niza ve stresin etkisiyle hem ruhsal hem de bedensel sağlığında ciddi bozulmalar yaşamıştır. Davranışlarını yönlendirme kabiliyetinin olay anında ne ölçüde mevcut olduğu ise ayrıca tespiti gereken önemli bir husustur.

Sanığın Adli Tıp Kurumu ……. İhtisas Kurulu tarafından düzenlenen raporda "cezai sorumluluğunun tam"

olduğuna dair tespitini kabul etmiyoruz. Zira sanığı en fazla 3-5 dakika görmüş bir psikiyatri uzmanı, olay anında onun mümeyyiz olup olmadığını sağlıklı biçimde değerlendiremez.

Basit bir diş muayenesi bile dakikalar sürerken, ruhsal dengeyi ve cezai sorumluluğu belirleyecek böyle hassas bir konuda anlık bir gözlemin yeterli olacağı iddiası akla ve mantığa aykırıdır.

Sayın Mahkeme de, celselerde müvekkilin ruh haline bizzat tanık olmuştur. Çok çabuk sinirlenen, ruh dünyası altüst olmuş, son derece asabi bir kişilik yapısına sahiptir. Hele ki maktulün yıllarca süren iftiraları ve hakaretleri neticesinde oluşan yoğun üzüntü ve elem hali sonucunda Sedef hastalığına düçar olmuş (yakalanmış) bir insandır.

Adli Tıp Kurumu'nun yoğunluğu da dikkate alınarak, Kâmil Çınar'ın bir ruh ve sinir hastalıkları hastanesine sevk edilerek gözlem altına alınması ve TCK'nın 32. maddesi kapsamında cezai ehliyetinin yeniden değerlendirilmesi gerekmektedir.

Talebimizin reddedilmesi, maddi hakikatin tespiti açısından büyük bir eksikliktir. Bu, aynı zamanda müvekkilimin adil yargılanma hakkının ihlali anlamına gelmektedir. Bahse konu talebimiz, yargılamayı en fazla bir celse uzatacakken reddedilmiştir.

İddia makamı, başta tanık Celil Çınar'ın ifadeleri olmak üzere sanık lehine olan delilleri dikkate almamış ve teşdiden ceza (hükmedilen temel cezanın gerektirici nedenlerle artırılması) talep etmiştir.

Oysa müvekkil Kâmil Çınar, merhum kardeşi Hâlil Çınar'ı tasarlayarak, kasıtla öldürmemiştir. Kesinlikle

öldürme kastıyla hareket etmemiş; sözlü ve fiziksel saldırı karşısında kendini koruma içgüdüsüyle ve şuurunu kaybederek hareket etmiştir.

Bu nedenle, Kâmil Çınar tarafından işlenen fiilin, mazur görülebilecek bir heyecan, korku ve telaş nedeniyle, meşru müdafaa sınırının aşılmasıyla gerçekleştiği kanaatindeyiz.

Velev ki bu savunmamız kabul görmese bile, ilk haksız hareketin maktulden sadır olduğu açıktır. Bu nedenle müvekkilin, ağır haksız tahrik altında suçu işlediği sabittir.

Sonuç olarak, Kâmil Çınar'ın bir ruh ve sinir hastalıkları hastanesine sevk edilerek cezai ehliyet yönünden yeniden değerlendirilmesi ve tanık **Köksal Çınar**'ın da dinlenmesi gerektiğini bir kez daha beyan ediyoruz.

A) Meşru müdafaa sınırının aşılması suretiyle öldürme fiili işlenmiş olması nedeniyle, müvekkil hakkında ceza verilmesine yer olmadığına;

B) Bu talebimiz kabul görmediği takdirde, müvekkilin kendini koruma içgüdüsüyle ve ağır haksız tahrik altında, şuurunu kaybederek elindeki meyve bıçağını hedef gözetmeksizin savurduğu dikkate alınarak, fiilin ağır haksız tahrik altında işlendiğinin kabulüne;

C) Olaydan sonra kaçmamış, teslim olmuş, suç aletini gizlememiş ve yargılama sürecindeki iyi hali de gözetilerek hakkında en lehte hükmün tesisini;

Saygıyla arz ve talep ederim.

Sanık müdafi

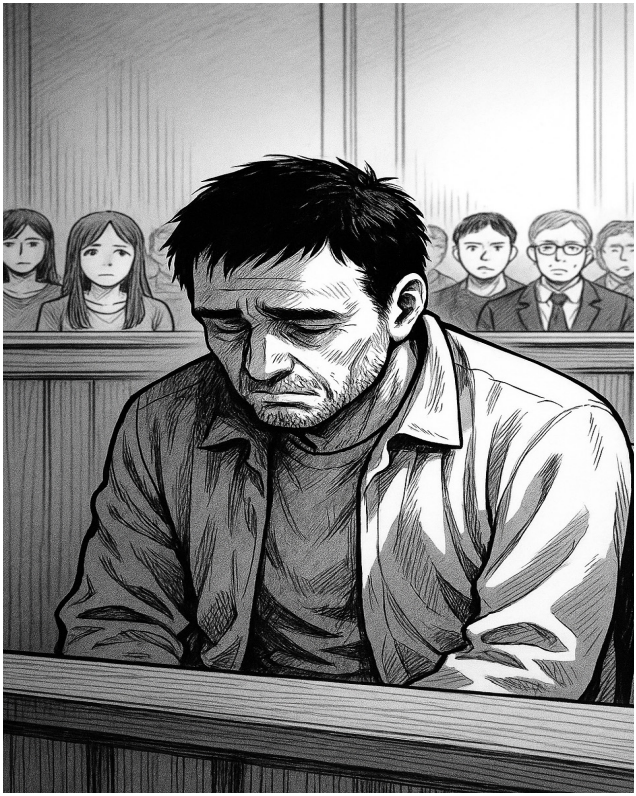

31.
HÜKÜM

Savunmamızın tamamlanmasının ardından mahkeme karar aşamasına geldi ve hükmünü açıkladı.

İşte mahkemenin gerekçeli kararından alınan satır başları:

-Sanık Kâmil Çınar ile maktul Hâlil Çınar'ın kardeş oldukları, aynı çok katlı binada farklı dairelerde ikamet ettikleri, aralarında yaklaşık 20 yıl öncesine dayanan bir anlaşmazlık olduğu, bir dönem ortak bir dükkân açtıkları, diğer kardeşleri Celil'in de bu ortaklığa dâhil olduğu, bir süre birlikte çalıştıkları ancak sonrasında ortaklığın bozulduğu ve bu süreçle birlikte husumetin başladığı, uzun yıllardır konuşmadıkları, zaman zaman aralarında tartışma ve kavgalar yaşandığı, olay gününe kadar bu husumetin giderilemediği anlaşılmıştır.

Olay günü, sanık ile maktul, evlerine yakın bir noktada karşılaşmışlar ve çıkan tartışma sırasında sanık, yanında bulunan bıçakla maktule saldırmıştır.

Otopsi raporuna göre, maktulün vücudunda 6 adet kesici-delici alet yarası ve 2 adet kesik niteliğinde yara tespit edilmiştir. Bunlardan 4'ü, tek başına dahi öldürücü nitelikte kabul edilmiştir. Bu darbeler sonucunda maktul hayatını kaybetmiştir.

Eylemin sanık tarafından gerçekleştirildiği hususu tartışma konusu değildir; bu husus sabittir. Tartışılması ve değerlendirilmesi gereken husus, olay sırasında veya öncesinde maktulden sanığa yönelik herhangi bir saldırı ya da haksız davranış olup olmadığı, savunmada ileri sürüldüğü gibi meşru müdafaa veya haksız tahrik hükümlerinin uygulanıp uygulanamayacağıdır.

Taraflarla hiçbir bağı olmayan ve olay anına tanıklık eden Neşe Cansel ile kızı Merve'nin, soruşturma ve yargılama aşamalarında verdikleri beyanlarda; sokakta konuşan iki kişinin tartıştığını, ardından birinin diğerini ittiğini, elindeki poşetten çıkardığı bıçağı diğerinin karın bölgesine sapladığını, birkaç kez bıçakladığını ifade etmişlerdir. Bu sırada bir tüp aracı geldiğini, şoförün sanığa doğru yürüdüğünü, ancak sanığın bıçağı ona doğrultması üzerine aracına binip uzaklaştığını da belirtmişlerdir. Tanıklar, maktulün ağzından hiçbir söz duymadıklarını; sanığın söylediği tek sözün *"Sen bunu nasıl yaparsın?"* olduğunu, ifade etmişlerdir.

Tarafların komşusu olan tanıklar **Sezgin Adalı, Sezai Adalı, Muhittin Adalı, Emrah Ballı** ve **Caner Ballı** da, sanık ile maktul arasında uzun süredir husumet olduğunu, daha önce de tartışmalar yaşandığını ve bu olaylarda genelde saldırgan tarafın sanık olduğunu belirtmişlerdir. Özellikle **Emrah Ballı**, sanığın daha önce de bıçakla maktule yöneldiğini ifade etmiş, bu beyan **Caner Ballı** tarafından doğrulanmıştır.

Sanığın kardeşi **Celil Çınar**, taraflar arasında ortaklıktan doğan alacak-verecek meselesi olduğunu, maktulün sanığı hırsızlıkla suçladığını, kendisinin de buna inanarak ortaklığı bozduğunu belirtmiştir. Ancak, Celil Çınar'ın maktul ile arasında da husumet bulunması nedeniyle, ifadesi hükme esas alınmamıştır.

Mevcut deliller ışığında; olay sırasında maktulden sanığa yönelen herhangi bir fiziki saldırı veya tahrik bulunmadığı, önceye dayanan hakaretlerin ve husumetin ise aradan geçen süre nedeniyle ağır tahrik oluşturacak nitelikte olmadığı kanaatine varılmıştır.

Meşru müdafaa koşullarının oluşmadığı gibi, haksız tahrik hükümlerinin uygulanabilmesine de olanak tanıyacak bir durum bulunmadığı belirtilmiştir.

Mahkeme, bu gerekçeler doğrultusunda;

● Sanık Kâmil Çınar'ın, kardeşi Hâlil Çınar'ı kasten öldürme suçundan,

● Eylemine uyan TCK 82/1-d maddesi gereğince ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası ile cezalandırılmasına,

● Ancak, sanığın yargılama sürecindeki hal ve tutumları gözetilerek TCK 62/1 uyarınca takdiri indirim uygulanmasına,

● Bu nedenle, cezanın ağırlaştırılmış müebbet yerine müebbet hapis cezası olarak belirlenmesine,

● Hapis cezasının süresi itibariyle tutukluluk hâlinin devamına ve kararın hüküm özetinin derhal bulunduğu cezainfazkurumunagönderilmesine,kararvermiştir.

***

İlk cinayet, ilk kardeş katli… Kâbil'in Hâbil'i öldürmesi sadece bir tarihsel vak'a değil; insanoğlunun öfke, kıskançlık, hırs ve pişmanlıkla sınandığı ezelî bir imtihandır.

Peki ya Kâbil'in bir avukatı olsaydı? Onun, yalnızca bir katil olarak değil, günahı için tövbe eden bir **'insan'** olarak savunulması, neleri değiştirirdi? Çok önemli bir **tarihsel hatayı** düzeltebilir miydi mesela? Kötülükle iyiliğin, doğruyla yanlışın, siyahla beyazın, günahla tövbenin, pişmanlıkla affın bir bütün olduğu hakikatini ortaya çıkarabilir ve **ŞÎT ile Kâbil'in aynı kişi olduğunu, ŞÎT'in aslında tövbekâr Kâbil olduğunu** görmemizi sağlayabilir miydi?

Av. Abdurrahim Dede, bu kadim kıssayı, günümüzde geçen gerçek bir dava ile birleştirerek, modern mahkeme salonlarının ışığında yeniden ele alıyor. Kur'an'daki Maide Suresi'nden, İslam hukukundaki kısas, diyet ve af kavramlarına, vicdanın susmayan sesinden, toplumun yargısına uzanan, bir yolculuk sunuyor. Ve heyecan dolu bu yolculuğu, ezberlerimizi bozacak tezler eşliğinde, yanlış bildiklerimiz hakkında bizi bir kez daha düşünmeye çağırarak tamamlıyor.

Elinizdeki kitap, modern bir dava hikâyesi üzerinden şu soruları da soruyor bize: **Af, insana verilebilecek en büyük ceza olabilir mi?** Ya en ağır ceza, yıllarca hapis kalmak değil; insanın kendi vicdanında sıkışıp kendini affedememesiyse?

Kâbil'in Avukatı, sıradan bir dava dosyasını değil, Âdem'in çocuklarının, yani hepimizin davasını ele alıyor. Çünkü hepimiz aslında aynı kişiyiz. Bir yanımızla Hâbil'iz, masumiyetimizi korumakla mükellefiz. Ve bir yanımızla da Kâbil'iz, nefsinin oyunlarına yenilen, hatalarından ders alıp öğrenenleriz.

Adalet kavramıyla yeniden tanışmaya, insanlığın hakikatiyle yüzleşmeye hazır olun!

D&D YAYINLARI

9 786259 397566